

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Základní školy
a Základní umělecké školy Jabloňová
Liberec

**HARMONICKÁ
ŠKOLA**

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1 Počet oborů, kapacita	4
2.2 Historie a současnost školy	4
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4 Dlouhodobé projekty	5
2.5 Regionální a mezinárodní spolupráce	5
2.6 Vybavení školy a její podmínky	6
3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	
3.1 Zaměření školy	7
3.2 Vize školy	7
4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	8
5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	9
Všeobecné poznámky k učebním plánům	9
5.1 Přípravné studium	11
5.2.1. Studijní zaměření – hra na klavír	13
5.2.2. Vyučovací předmět – jazzový klavír	17
5.3.1. Studijní zaměření – hra na housle	19
5.3.2. Studijní zaměření – hra na violu	23
5.3.3. Studijní zaměření – hra na violoncello	26
5.3.4. Studijní zaměření – hra na kontrabas	29
5.3.5. Studijní zaměření – hra na baskytaru	32
5.3.6. Studijní zaměření – hra na kytaru	35
5.4.1. Studijní zaměření – hra na zobcovou flétnu	38
5.4.2. Studijní zaměření – hra na příčnou flétnu	42
5.4.3. Studijní zaměření – hra na klarinet	45

5.4.4. Studijní zaměření – hra na saxofon	49
5.4.5. Studijní zaměření – hra na pozoun	53
5.4.6. Studijní zaměření – hra na trubku	57
5.4.7. Studijní zaměření – hra na lesní roh	61
5.5.1. Studijní zaměření – hra na bicí nástroje	62
5.6.1. Studijní zaměření – sólový zpěv	65
5.6.2. Studijní zaměření – populární zpěv	68
5.6.3. Vyučovací předmět – pěvecká dílna	71
5.6.4. Vyučovací předmět – přípravný sborový zpěv	73
5.6.5. Vyučovací předmět – sborový zpěv	74
5.7.1. Vyučovací předmět – přípravný smyčcový soubor	78
5.7.2. Vyučovací předmět – komorní smyčcový orchestr	79
5.7.3. Vyučovací předmět – hra v orchestru	81
5.7.4. Vyučovací předmět – přípravná souborová hra	83
5.7.5. Vyučovací předmět – souborová hra	84
5.7.6. Vyučovací předmět – souborová hra zobcových fléten	86
5.7.7. Vyučovací předmět – souborová hra příčných fléten	88
5.7.8. Vyučovací předmět – komorní hra žesťových nástrojů	90
5.7.9. Vyučovací předmět – souborová hra kytar	92
5.7.10. Vyučovací předmět – souborová hra bicích nástrojů	94
5.8.1 Vyučovací předmět – hudební nauka	96
5.8.2 Vyučovací předmět – hudební informatika	104
6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	108
7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	109
8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	110
8.1 Zásady a způsob hodnocení žáků	110
8.2 Oblasti vlastního hodnocení školy	112

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP:

Školní vzdělávací program Základní školy a Základní umělecké školy Jabloňová

Harmonická škola

Předkladatel: Základní škola a Základní umělecké škola

Jabloňová 564/43 460 01 Liberec 12

IČO: 65642350

Ředitelka školy: Mgr. Iva Havlenová

Telefon: 482 725 220

E-mail: zs21@volny.cz

web: www.zusjablonova.cz www.zs.jablonova.cz

Zřizovatel: Město Liberec, nám. Dr. E. Beneše 1, 460 59 Liberec 1

Telefon: 485 243 111

E-mail: info@magistrat.liberec.cz

Právní forma, IČO: Příspěvková organizace, 65642350

Platnost dokumentu od: 15. 1. 2012

Účinnost dokumentu od 1. 9. 2013

Iva Havlenová

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů a velikost: jednooborová ZUŠ spojená se ZŠ s rozšířenou výukou hudební výchovy

- Hudební obor (dále pouze HO)

Celková kapacita ZUŠ: 400 žáků

2.2 Historie a současnost

Historie

Vznik a historie ZUŠ Jabloňová jsou spjaty s projektem rozšířené výuky hudební výchovy (dále jen RVHV), který byl zahájen na 21. ZŠ Jabloňová 1. září roku 1989 po více než roční přípravě. Tento projekt předpokládal v oblasti výuky individuální hry na hudební nástroje úzkou spolupráci se ZUŠ. Participujícím subjektem se tehdy stala ZUŠ Liberec (dnes ZUŠ Frýdlantská, Liberec). Během krátké doby se ukázalo, že jako efektivnější a organizačně jednodušší bude zřízení ZUŠ při ZŠ. K 1. 9. 1992 vznikla a byla zařazena do sítě škol ZŠ a ZUŠ – první subjekt tohoto druhu v České republice. Toto spojení se ukázalo jako maximálně efektivní, propojení výuky vytváří pedagogům širší pole působnosti zejména v oblasti recepce a reflexe hudby – díky možnostem, které poskytuje součinnost ZŠ s RVHV a ZUŠ, zaváděním progresivních metod výuky společně s moderními technologiemi a úzkou spoluprací s dalšími institucemi (Společnost pro hudební výchovu České republiky, katedry HV pedagogických fakult). Od samého začátku bylo akcentováno a v maximální možné míře realizováno činnostní pojetí výuky, což zejména v oblasti recepce a reflexe hudby znamenalo mj. realizaci přístupu v duchu české adaptace Orffova Schulwerku.

Velký důraz byl od počátku kladen na kolektivní hudební činnosti – sborový zpěv, souborovou a orchestrální hru. Jednotlivé třídy RVHV jsou koncipovány jako malé orchestry svého druhu – pozornost je věnována proporcionálnímu nástrojovému obsazení a od prvopočátku je uplatňován princip: **hrajeme spolu**, hrajeme pro někoho. Postupem času se profilovaly jednotlivé nástrojové třídy ZUŠ a to logicky vedlo ke vzniku komorních souborů různého žánrového zaměření. Velký význam má orchestrální hra (velký orchestr, komorní smyčcový orchestr a jeho přípravné oddělení).

Současnost

ZŠ a ZUŠ Jabloňová se profiluje jako vzdělávací centrum nejen pro žáky, ale i pro pedagogy v rámci jejich přípravy a dalšího vzdělávání. Spolupracuje s katedrami hudební výchovy PF (UK Praha, UJEP Ústí nad Labem), jako fakultní škola s PF TU Liberec a velmi úzce se Společností pro hudební výchovu České republiky (organizace Letní dílny HV). Škola se dlouhodobě profiluje jako jedno z kulturních center Statutárního města Liberce, zajišťuje množství kulturně společenských aktivit v rámci města i regionu a spolupracuje s významnými institucemi (zejména Divadlo F. X. Šaldy v Liberci). Programově vytváří prostor a podmínky pro vlastní hudební aktivity žáků – současných i bývalých. ZŠ a ZUŠ Jabloňová se účastní oborových soutěží – Národních soutěží ZUŠ vyhlášených MŠMT ČR, sborových přehlídek a soutěží, je pravidelným účastníkem soutěže Concerto Bohemia

a houslových soutěží J. Muziky v Nové Pace nebo Kociánovy houslové soutěže. V některých oblastech dosahuje dlouhodobě vynikajících výsledků a stala se respektovaným pracovištěm i v měřítku celorepublikovém.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je stabilní, genderově i věkově vyvážený a odborně kvalifikovaný. Odborným zaměřením i počtem pedagogů plně pokrývá šíři nabídky pro vzdělávání ve všech studijních zaměřeních – jak pro individuální výuku, tak pro kolektivní disciplíny, souborovou a orchestrální hru.

Tvoří jej zástupce ředitelky pro HV a ZUŠ a příslušný počet pedagogů.

Cílem práce učitele na základní umělecké škole je výchova a příprava samostatného a pohotového hudebníka, pro nějž je hudba a její provozování neoddelitelnou a obohacující součástí života. Tohoto cíle dosahuje vhodnou motivací, přípravou na výuku a všestrannou podporou. Na utváření profilu absolventa má vliv respektování jeho osobnosti, rozvíjení jeho schopností, zdravého sebevědomí a tvořivosti a působení na vytváření jeho hodnotové škály.

2.4 Dlouhodobé projekty

- Škola se podílí od roku 2006 společně se Společností pro hudební výchovu České republiky na organizaci Letní dílny hudební výchovy, týdenního hudebně výchovného kurzu pro pedagogy.

2.5 Regionální a mezinárodní spolupráce

- spolupráce v rámci činnosti Krajské umělecké rady ZUŠ Libereckého kraje
- spolupráce se ZUŠ Frýdlantská Liberec
- organizování okresních kol soutěží ZUŠ
- spolupráce se Společností pro hudební výchovu České republiky – Letní dílna hudební výchovy
- spolupráce s katedrami HV PF UK Praha a UJEP Ústí n. L.
- spolupráce s katedrami bicích nástrojů HAMU Praha a JAMU Brno
- spolupráce s EUROPERA Jugendorchestr – mezinárodní projekt (Česká republika, Německo, Polsko) – účinkování v orchestru (žáci a absolventi), příprava hráčů (pedagogové), organizační spolupráce (využívání prostor školy)
- spolupráce s EUROCHOIR v rámci výše uvedeného projektu – účinkování ve sboru (žáci a absolventi), příprava (pedagogové), organizační spolupráce (využívání prostor školy)

2.6 Vybavení školy a její podmínky

ZUŠ pro svou výuku využívá učebny a prostory ZŠ, se kterou tvoří jeden subjekt. Předměty oblasti recepce a reflexe hudby (hudební nauka a HV v rámci RVHV, práce s notačním programem) jsou vyučovány v odborných učebnách, vybavenými moderní audiovizuální technikou, hudebními nástroji, zvukovým zařízením, interaktivní tabulí, notačním software Sibelius a připojením k internetu. Škola mj. disponuje odbornou učebnou pro práci na PC se software Sibelius pro 24 žáků. Při výuce je používáno množství pomůcek, často originálních.

Sborový zpěv, orchestrální hra a hra souborová jsou vyučovány v aule, která je největším prostorem školy a je pro tyto účely kvalitně vybavena. Zde se také konají pravidelné interní večírky pro veřejnost a další vystoupení pro veřejnost.

Individuální výuka probíhá v odborných učebnách a v učebnách ZŠ, ve kterých je běžný školní prostor přizpůsoben potřebám odborné výuky. Pedagogové mají zázemí v moderně zařízené sborovně s přístupem na internet a v odborných učebnách. Přes relativně krátkou dobu své existence škola disponuje kvalitním nástrojovým vybavením, které pořizuje i ve spolupráci s občanským sdružením Eurytmie, které bylo při škole zřízeno. Výjimku tvoří klavírní oddělení, ve kterém dlouhodobě chybí kvalitní nástroj (koncertní křídlo), který by sloužil pro koncerty v aule. Hudební nástroje může škola žákům zapůjčit na základě dohody s jejich rodiči.

Výuka probíhá v odborných učebnách v budově ZŠ, které jsou přizpůsobeny pro výuku hudebních disciplín. Škola disponuje několika odbornými pracovny se špičkovým vybavením, které umožňují uplatnění progresivních metod výuky.

Celkově lze prostorové, materiální a technické zázemí pro výuku hodnotit jako velmi dobré.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

Spojení základního a základního uměleckého vzdělávání poskytuje jednodušší přístup ke vzdělávání jak pro děti, tak pro jejich rodiče – po stránce obsahové i organizační. Tento systém navíc poskytuje větší prostor pro orientaci ve světě umění a získávání všeobecného přehledu – formami výuky, pravidelnými návštěvami koncertů a divadelních představení (generálních zkoušek), vlastním účinkováním i nabídkou volitelných předmětů na ZŠ. Uplatňováním individuálního přístupu při výuce hry na nástroj umožňujeme žákům získání kvalitních základů pro další hudební vývoj a hudební aktivity – od amatérských po profesionální uměleckou činnost.

Velký důraz klademe na rozvoj žákovy osobnosti, její citové a emoční složky, pěstování sebevědomí, kritického myšlení a odpovědnosti za svůj i kolektivní výkon. Z tohoto důvodu je velký prostor v zaměření školy poskytován kolektivním činnostem – počínaje výukou ve třídách s RVHV přes sborový zpěv po komorní a orchestrální hru. Tak se naplňuje jedno z našich klíčových hesel: **hrajeme spolu, hrajeme a zpíváme pro radost**. Nabídka školy je v tomto ohledu velmi bohatá a žánrově pestrá: od komorních souborů po orchestry a velké sbory, od přípravných souborů po soubory profesionální úrovně, od klasické hudby přes folklór po jazz, populární hudbu, rock a country. Velký prostor vytváříme pro vlastní aktivity žáků – naplňujeme tím další myšlenku: **Máš-li zájem, musíš dostat příležitost. Jsme tu, abychom ti vytvářeli optimální podmínky.**

3.2 Vize školy

ZŠ a ZUŠ Jabloňová chce

- ... být i nadále pracovištěm s kvalitním technickým a nástrojovým vybavením, které odpovídá soudobým požadavkům a progresivním trendům v oboru.
- ... být i nadále pracovištěm s kvalitním a kreativním pedagogickým sborem flexibilně reagujícím na konkrétní potřeby současné doby, trendy v oboru i individuální potřeby žáků
- ... být i nadále vzdělávací institucí, která dává maximální prostor kreativitě a aktivitám svých žáků.
- ... i nadále patřit ke kulturním centrům města Liberce, které spolupracuje s podobně zaměřenými subjekty v co nejširším měřítku.
- ... být i nadále vyhledávanou vzdělávací institucí.

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Pravidelnou a pečlivou přípravou, včasnými příchody do výuky a zájmem o výuku i dění ve škole jdeme žákům osobním příkladem.

Při získávání požadovaných vědomostí a dovedností vždy využíváme zásady názornosti a upřednostňujeme činnostní princip: zkušenost → vyvození poznatku → jeho následná praktická aplikace a upevnění

Při hodnocení výkonu žáka zdůrazňujeme klady a záporné stránky jeho výkonu analyzujeme, poskytujeme prostor pro sebehodnocení

Žáky i jejich rodiče pravidelně informujeme o dění ve škole i doporučených kulturních a společenských akcích

Pořádáním pravidelných koncertů a žákovských vystoupení vytváříme žákům prostor pro jejich seberealizaci

Aktivně zapojujeme děti do kulturního života města Liberce (koncerty, soutěže, přehlídky, charitativní akce a podobně)

Vlastní uměleckou tvůrčí činnost žáků podporujeme zajištěním podmínek pro vytváření vlastních komorních souborů různého zaměření

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Základ vzdělávacího obsahu tvoří individuální výuka hry na hudební nástroje a zpěvu. Postupně začleňujeme žáka do komorní, souborové a orchestrální hry v závislosti na dosažených dovednostech žáka a jeho zájmu. Velký význam přisuzujeme sborovému zpěvu. Profilujeme se jako jedno z kulturních center našeho města a z tohoto důvodu přikládáme kolektivním činnostem velký význam. Jestliže je žák členem kolektivu, ve kterém má vytvořeny dostatečně silné vazby, je mnohem více chráněn před krizí pubertálního věku a negativním vlivům obecně. Na škole pracuje řada souborů, které poskytují žákům širokou nabídku možností využití získaných dovedností, čímž se vyhýbáme i jednostrannému zaměření žáka. Cíleně rozšiřujeme jeho obzor a zajišťujeme kontakt se současným děním v umění a kultuře. Hudební obor má kromě významu uměleckého a hudebně výchovného i význam preventivní.

Všeobecné poznámky k učebním plánům:

- Žákům, kteří studují více studijních zaměření a některé předměty jsou shodné s jiným zaměřením, se tento/tyto předmět/y započítává/jí.
- **Předmět přípravný sborový zpěv** je realizován v dětském pěveckém sboru Červík Pepík. V odůvodněných případech¹ si jako povinný předmět v minimální hodinové dotaci může žák zvolit jiný předmět z volitelných předmětů.
- **Sborový zpěv** je realizován v dětských pěveckých sborech Karolka a Carola. V odůvodněných případech² si jako povinný předmět v minimální hodinové dotaci může žák zvolit jiný předmět z volitelných předmětů³.
- **Orchestrální hra** je realizována ve školním orchestru ZUŠ⁴.
- Z bloku volitelných předmětů si žák vybere jeden jako povinný.
- Z bloku volitelných předmětů si žák může dle časových a organizačních možností vybrat předmětů více – ty navštěvuje jako předměty nepovinné.
- **Přípravná souborová hra** je realizována v Apple saxes II - přípravná souborová hra.
- **Přípravný smyčcový soubor** je realizován v souboru ZUŠáček – přípravný smyčcový soubor.

Předmět souborová hra je realizována v předmětech: komorní hra žesťových nástrojů, souborová hra, komorní smyčcový orchestr, souborová hra zobcových fléten, souborová hra příčných fléten, souborová hra kytar, souborová hra bicích nástrojů a hudebních souborech: Apple saxes – jazzový soubor, Komorní smyčcový orchestr, Naštorc – soubor příčných fléten, Apricots – soubor zobcových fléten, Apple saxes I – jazzový soubor, ARIES – soubor bicích nástrojů, Grasshoppers – kytarový soubor, Křížaly.

¹ Dochází-li žák do sboru Severáček nebo jeho přípravných sborů.

² Dochází-li žák do sboru Severáček nebo jeho přípravných sborů.

³ V případě, že se žák rozhodne pro studium dalšího studijního zaměření, předmět sborový zpěv pro něho není předmětem povinným.

⁴ V případě, že se žák rozhodne pro studium dalšího studijního zaměření, záleží na uvážení jeho i pedagoga, který z nástrojů v orchestrální hře jako povinném předmětu uplatní.

- Vzhledem k schopnostem žáka může žák do volitelného předmětu začít docházet již v nižších ročnících.
- Individuální výuka má dotaci jednu hodinu týdně. V odůvodněných případech může vedení školy na základě doporučení pedagoga hodinovou dotaci navýšit až o 2 hodiny.
- Při nástupu do I. ročníku II. stupně (žáci ve věku 14 let a vyšším, kteří neabsolvovali I. stupeň) žáci zahajují studium obsahu vzdělávání prvního stupně. Vzhledem k žakově vyšší fyzické i psychické vyspělosti se dá předpokládat rychlejší dosažení požadovaných výsledků, dále pak pokračuje plněním výstupů II. stupně.

5.1 Přípravné studium

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu I. stupně (dále PHV) je realizováno v rozsahu 2 hodin týdně v prvním a 3 hodin týdně ve druhém pololetí takto:

I. pololetí: 1 hodina týdně PHV + 1 hodina týdně přípravný sborový zpěv

II. pololetí: 1 hodina týdně PHV + 1 hodina týdně příprava hry na nástroj + 1 hodina týdně přípravný sborový zpěv

	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova	1	1
Příprava ke hře na nástroj / ¹	-	1
Přípravný sborový zpěv / ²	1	1
Celkem:	2	3

¹ – výuka probíhá ve skupinkách dvou až tří žáků na základě doporučení učitele a souhlasu zákonného zástupce žáka, učební osnovy – viz školní výstupy jednotlivých vyučovacích předmětů (hra na klavír, hra na zobcovou flétnu, hra na housle, hra na violoncello)

² – výuka probíhá hromadně v rámci přípravného sboru Červík Pepík

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně není na ZŠ a ZUŠ realizováno.

Školní výstupy:

Základní návyky	<p>Pochopí zásady hudební kázně.</p> <p>Dodrží v hodině i o přestávce režim pracovní HV</p> <p>Reaguje na gesta učitele (nástup / závěr), má neustálý vizuální kontakt s vyučujícím</p> <p>Osvojí si základy správného držení těla při hudebních a pohybových činnostech</p>
Pěvecké dovednosti	<p>Zazpívá sólově i sborově v jednohlasu, zvládne základy dvojhlasu (polyfonně) ve svém hlasovém rozsahu, který si postupně rozšíří.</p> <p>Rozliší a vysvětlí pojmy brumendo, legato a staccato a dokáže je použít</p> <p>Osvojují si základy správného dýchání a dechového režimu</p> <p>Zvládne základy správné výslovnosti</p>
Rytmicko pohybové dovednosti a činnosti	<p>Prostřednictvím elementárních instrumentálních a pohybových činností a rytmizace slovního projevu rozvíjí své metrické, rytmické, a tempové cítění.</p> <p>Chápe základní pojmy (doba přízvukná, důraz, rytmus), zvládá rytmické činnosti ve dvou a třídobém metru hrou na tělo i na Orffovský instrumentář, spojuje dvě činnosti (pohyb + realizace rytmu)</p>
Instrumentální činnosti	<p>Zvládne hru na orffovský instrumentář se správnou technikou (držení paliček, postoj...)</p> <p>Zahraje ostinátní doprovod na rytmické i melodické nástroje</p> <p>Zahraje elementární přede hry / mezihry / dohry k hudebně pohybovým projevům</p>

	Melodizuje říkadla
Teoretické poznatky a znalosti	<p>Pochopí a pojmenuje základními pojmy (píseň, předehra, notová osnova, klíč, nota, pomlka, taktová čára, repetice, základní dynamická znaménka)</p> <p>Pojmenuje a zapíše noty v rozsahu $c^1 - e^2$</p> <p>Rozliší hodnoty not, dokáže realizovat jednoduchý rytmus</p> <p>Zvládne základy notopisu</p>
Intonace a sluchová průprava	<p>Zpěvem prokáže sluchovou představu v rámci oktávy (dle fonogestiky + solmizace, grafického názoru, notového zápisu ...)</p> <p>Zazpívá s pochopením elementární tonální vztahy – 5-3, 5-6-5-3, 5-4-3-4-5, 5-4-3-2-1, 5-3-1, 1-2-3-4-5 (na písních a popěvcích).</p> <p>Rozliší základní pojmy z oblasti percepce hudby, vč. rozlišení výškového průběhu melodie (graficky, pohybem).</p>
Receptivní činnosti	<p>Rozliší a vysvětlí pojmy zvuk, tón a jeho vlastnosti.</p> <p>Rozliší sluchem i vizuálně základní hudební nástroje (vazba na výběr PHV – housle, vcl, zobcová flétna, klavír ...)</p> <p>Slovně, pohybem nebo graficky vyjádří hudební sdělení (mimohudební obsah)</p>

5.2.1 Studijní zaměření: Hra na klavír

Hra na klavír základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na klavír		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přípravný sborový zpěv		1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Sborový zpěv		–	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Hudební nauka		1	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Volitelné předměty	Jazzový klavír	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1
	Orchestrální hra	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1
	Souborová hra	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2
	Hudební informatika ^b	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Stručný profil absolventa:

Absolvent oboru hra na klavír je prakticky i teoreticky vybaven tak, aby byl schopen samostatného nácvičku skladeb s přiměřenou obtížností. Orientuje se v odlišnostech interpretace skladeb různých slohových období (baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. stol.). Je schopen bez obtíží vytvořit doprovod k lidové písni za pomoci jednoduchých harmonických funkcí (tónika, subdominanta, dominanta), popř. jej transponovat.

Dle poslechu dokáže zahrát melodii a opatřit ji vhodným doprovodem. Je schopen doprovodit mladší žáky jiných sólových nástrojů, uplatnit se např. v komorní a orchestrální hře, školních kapelách a zájmových hudebních sestavách různého typu. Při výjimečném nadání a úsilí a za předpokladu zvýšené hodinové dotace po dobu alespoň jednoho roku se může účastnit přijímacích zkoušek na konzervatoř a věnovat se hře na klavír profesionálně. Při běžné hodinové dotaci jsou jeho dovednosti na takové úrovni, že je připraven k talentovým zkouškám např. na některé studijní obory vysokých škol.

⁵ V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby v případě, že žák studuje hru na klavír jako další studijní zaměření (předmět Hudební nauka neabsolvuje). Předmět Hudební informatika je pro žáka povinný.

Školní výstupy

Příprava ke hře na nástroj :

Žák

- umí pojmenovat jednotlivé části nástroje
- správně pojmenuje bílé klávesy
- sluchem rozliší různé vlastnosti tónu
- správně sedí u klavíru
- dovede pojmenovat části hracího aparátu⁶
- prokáže schopnost hrát odděleně oběma rukama
- zahraje snadné písničky jedním prstem
- v rámci nácviku rozlišování přízvučných a nepřízvučných dob zrytmizuje říkadlo
- hraje legato v pětiprstové poloze

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žák

- zahraje oběma rukama současně
- zvládne hru v houslovém i basovém klíči, umí pracovat s posuvkami
- zahraje jednoduchou skladbičku z paměti
- zahraje lidovou písničku s jednoduchým doprovodem
- prokáže znalost hodnot not a pomlk
- vymyslí melodický motivek s emočním zabarvením – vesele, smutně, atd.
- zahraje durovou stupnici od bílých kláves (dle výběru učitele) v protipohybu přes dvě oktávy
- zvládne hru dvojhmatů legato a hru tónického kvintakordu(nácvik)

2. ročník : Žák

- rozezná různé typy úhozu, používá legato, staccato a portamento
- zahraje lidovou písničku s jednoduchým doprovodem (např. za pomoci dudácké kvinty)
- zvládne hru durových stupnic od bílých kláves (dle výběru učitele) v protipohybu přes dvě oktávy oběma rukama současně a hru tónického kvintakordu s obraty k příslušným stupnicím
- zná základní dynamické značky, prakticky je používá
- prokáže schopnost sluchové sebekontroly, rozlišuje kvalitu tónu

3. ročník : Žák

- při hře bezpečně odliší melodii a doprovod
- prokáže nezávislost rukou při hraní technických i přednesových skladeb
- podle svých individuálních schopností zahraje snazší skladbu z paměti
- na elementární úrovni zvládá pedalizaci
- zahraje vybrané stupnice rovným pohybem přes tři oktávy, správně určí předznamenání
- zvládne hru kvintakordu s obraty rovným pohybem k příslušným stupnicím

4. ročník : Žák

⁶ Prsty, ruka, zápěstí, předloktí, loket, rameno, paže.

- zahraje čtyřruční skladbu se spolužákem
- vytvoří snadný doprovod k lidové písničce za pomoci výše uvedených jednoduchých harmonických funkcí
- zvládne hru durových i mollových stupnic od bílých kláves rovným pohybem přes čtyři oktávy
- zvládne hru kvintakordu s obraty rovným pohybem k příslušným stupnicím
- dokáže vědomě ke tvorbě tónu využívat celý hrací aparát
- formou hry z listu prokáže pohotovou orientaci při čtení not (jednoduché skladby unisono s doprovodem učitele)

5. ročník : Žák

- zvládne interpretaci snadné skladby různého charakteru včetně přiměřeně obtížných úprav skladeb z oblasti jazzu a populární hudby
- elementárními výrazovými prostředky vyjádří náladu skladby
- správně použije základní principy frázování, bezpečně odliší přízvučné a nepřízvučné doby
- prostřednictvím čtyřruční hry se připraví na případnou kolektivní hru
- zvládne transpozici krátkého melodického úryvku

6. ročník : Žák

- prokáže orientaci v notovém zápisu skladeb, které jsou obtížností přiměřené ročníku, tzn. správně přečte noty, zná hodnoty not a pomlk, vysvětlí dynamické značky, správně v zápisu rozezná typy úhozu (legato, staccato, portamento)
- zvládne jednoduché melodické ozdoby, pedalizaci a základní agogiku
- stálou sluchovou kontrolou podpoří vědomou tvorbu tónu a práci s dynamikou
- zvládne transpozici jednoduché melodie

7. ročník : Žák

- na základě průběžného prohlubování technických dovedností a výrazových prostředků zvládne nastudování obtížnějších skladeb různých stylových období
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zahraje snazší skladbu z listu
- vytvoří doprovod k písni za pomoci základních kytarových značek
- dle vlastních možností a schopností zvládne interpretaci skladby lehčích žánrů
- zahraje jednoduché doprovody pro jiné sólové nástroje

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník II. stupně : Žák

- uplatní se ve čtyřruční, souborové nebo orchestrální hře
- při interpretaci skladeb uplatní veškeré získané technické i výrazové dovednosti
- využije dynamiku, tempové rozlišení, frázování, agogiku, aktivní tvorbu tónu
- uplatní vhodně sluchovou sebekontrolu a prokáže ji hrou
- dle stupně své interpretační vyspělosti využije zvukových možností nástroje
- zvládne hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- rozezná a pojmenuje základní odlišnosti různých slohových období (baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. stol.) a tyto znalosti využije při interpretaci
- vytvoří samostatně doprovod k písničce za pomoci kytarových značek či harmonických funkcí

3. a 4. ročník II. stupně : Žák

- se profiluje podle svého zájmu, vkusu a preferencí
- využije svých dosavadních interpretačních zkušeností a získaných dovedností a vědomostí k samostatnému nastudování nových skladeb
- prokáže orientaci v odlišnostech stylových období a žánrů, dokáže uvést příklady tvorby významných světových i českých autorů
- zahraje z listu jednoduché skladby
- dle poslechu zahraje jednoduchou melodii a vytvoří k ní vhodný doprovod
- zahraje přiměřeně obtížné doprovody sólových nástrojů
- uplatní se při komorní hře, v souborech a sestavách různého složení podle individuálních schopností a zájmu
- vytvoří si vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a uplatní jej při hře

5.2.2 Vyučovací předmět: Jazzový klavír

Jazzový klavír základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Volitelné předměty	Jazzový klavír	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1

* S přihlédnutím k výsledkům žáka ve výuce nástrojové hry může být zařazen do předmětu Jazzový klavír i v nižším ročníku.

Stručný profil absolventa:

Absolvent oboru Jazzový klavír je prakticky i teoreticky vybaven tak, aby byl schopen sám sebe doprovodit v různých žánrech a byl připraven na hru v hudebních souborech v rámci školy i mimo ni. Cílem předmětu je prohloubit žákovy znalosti a dovednosti v oboru hry na klavír natolik, aby byl schopen sólově nebo jako součást doprovodu interpretovat v rámci daného hudebního stylu nebo žánru skladby zapsané tradičním způsobem nebo podle zápisu používaného v jazzové praxi (harmonické značky). Na základě prakticky získaných znalostí a dovedností je schopen improvizace.

Probíranou látku a stupeň její náročnosti stanoví vyučující na základě žákových herních dovedností (bez ohledu na ročník studia⁷).

Teoretickými poznatky vycházejícími ze specifiky hudebního materiálu (jazz, nonartificiální hudba XX. a XXI. století) žák disponuje z výuky hudební nauky, specifické znalosti (dějiny jazzové hudby XX. století, odlišnosti jazzové harmonie a metroritmiky, specifika grafického záznamu skladeb) žák získává prostřednictvím praktických činností ve výuce předmětu Jazzový klavír.

Žák

- zahraje kombinovaně durové a mollové stupnice a akordy
- formou hry z listu prokáže pohotovou orientaci při čtení not
- prokáže prakticky rytmickou a intonační zdatnost
- prokáže prakticky základní znalost akordických značek
- prakticky prokáže znalost základních harmonických funkcí v nejčastěji v jazzové praxi užívaných tóninách (s ohledem na dechové nástroje)
- prokáže pohotovost při hraní durových a mollových stupnic, durové a mollové pentatoniky, bluesové stupnice
- prokáže pohotovou orientaci v církevních (starých) stupnicích a tóninách

⁷ Z tohoto důvodu nejsou specifikovány požadavky jednotlivých ročníků, jedná se vždy o individuální učební plán.

- prakticky zvládne septakordy durových a mollových stupnic a jejich obraty
- veškeré získané teoretické znalosti a technické i výrazové dovednosti uplatní při interpretaci vybraných skladeb, etud a cvičení k nácviku frázování
- prakticky zvládne základní rytmické vzorce využívané v jazzové a populární hudbě
- prakticky zvládne rytmickou modulaci, přechod mezi různými rytmy v rámci improvizace
- na základě poslechu zapíše melodii do not (tradičním způsobem nebo v notačním programu Sibelius), na základě basové linky melodii harmonizuje
- na základě poslechu zapíše technicky méně náročná sóla do not (tradičním způsobem nebo v notačním programu Sibelius) a svůj zápis následně interpretuje
- na základě vybraných jazzových skladeb vytváří vlastní melodické linky
- prokáže schopnost elementární analýzy vybraných skladeb
- v rámci elementární improvizace prokáže orientaci ve vybraném hudebním materiálu
- na základě praktických dovedností a teoretických znalostí je schopen modální improvizace
- sólově, s nahrávkou nebo se souborem interpretuje vybrané skladby
- uplatní se jako spoluhráč v souborech různého žánrového a stylového zaměření, na elementární úrovni je schopen bezprostředního muzicírování a orientace v zadaném tématu (tzv. jam session na základě harmonického schématu nebo konkrétního standardu)

5.3.1. Studijní zaměření: Hra na housle

Hra na housle základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na housle		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přípravný sborový zpěv		1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Sborový zpěv		–	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Orchestrální hra		–	–	–	–	1	1	1	1	–	–	–
Hudební nauka		1	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Volitelné předměty	Orchestrální hra	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1
	Sborový zpěv	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1
	Souborová hra	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2
	Přípravná souborová hra	2	2	2	2	–	–	–	–	–	–	–
	Hudební informatika ⁸	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Charakteristika studijního zaměření

Smyčcové nástroje nacházejí široké uplatnění v sólové i komorní hře, v orchestrech komorních, estrádních, tanečních a téměř ve všech druzích folklorních souborů profesionálních i amatérských. Žáci jsou v průběhu studia vedeni k uplatnění svých dovedností při školních i veřejných vystoupeních. Hra na smyčcové nástroje klade značné nároky na hudební, fyziologické i intelektuální dispozice hráče. Obohacuje jeho citové vnímání a rozvíjí nejen všechny složky hudebních schopností, ale také estetické cítění a morálně volní vlastnosti potřebné k formování charakteru mladého člověka.

Stručný profil absolventa:

Pro absolventy oboru hry na strunné nástroje je cílem dosáhnout takového stupně technického a hudebního rozvoje, aby:

- samostatně hráli a studovali nové skladby dle svých individuálních možností
- se uplatnili jako členové hudebních souborů
- byli schopni hry z listu
- byli schopni seznamovat se samostatně s novou literaturou

⁸ V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby v případě, že žák studuje hru na housle jako další nástroj (předmět Hudební nauka neabsolvuje). Předmět Hudební informatika je pro žáka povinný.

- byli schopni elementární improvizace
- nejvyspělejší z nich byli připraveni pro přijímací zkoušky na konzervatoře a mohli se věnovat hře na nástroj profesionálně.

Školní výstupy

Přípravné studium. Žák

- popíše nástroj
- předvede přípravná a uvolňovací cvičení vedoucí ke správnému uchopení houslí a smyčce
- zazpívá lidové písně za rytmického doprovodu na prázdných strunách (pizzicato, détaché)
- vyrovnaně táhne smyčec na prázdných strunách
- správně staví levou ruku ve výchozí poloze a předvádí základní durový prstoklad

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žák

- detailně popíše a představí svůj nástroj
- zvládne základní a uvolněné držení svého těla i nástroje při hře
- zvládne funkci levé paže a uchopení houslí ve výchozí poloze
- zahraje lidové písně na strunách e, a, d, g
- zvládne zásady kladení prstů na hmatníku ve výchozí (1.) poloze dle zvoleného prstokladu (dur/moll)
- zvládne práci pravé ruky při přechodech přes struny, dělení smyčce, (případně) hru legato

2. ročník : Žák

- rozliší a uplatní základní dynamické rozdíly – p, mf, f
- využije znalosti práce pravé ruky – détaché, legato
- zvládne vyšší stupeň techniky levé ruky
- uplatní správné pozice pravé ruky při přechodech přes struny
- zahraje z listu vhodné lidové písně
- zahraje z paměti skladby lehčího charakteru, lidové písně apod.
- zahraje dur stupnice přes jednu oktávu

3. ročník : Žák

- rozlišuje dur a moll prstoklad
- hraje détaché, legato, staccato
- hraje drobné etudy
- hraje jednoduché dvojzvuky
- hraje z paměti drobné přednesy či concertina v rámci 1. polohy
- zvládá hru s dalším nástrojem
- zahraje dur (příp. moll) stupnice přes jednu oktávu + durový kvintakord po 2, 4 legato

4. ročník : Žák

- si uvědomí výraz dané skladby při její interpretaci
- dbá na kvalitu tónu

- při delších tónech využije hru vibrato
- odliší dynamické odstíny
- rozliší a zvládne všechny prstoklady v první poloze, užívá je v praxi
- zahraje základní dvojhmaty
- zvládne rozdíly při hře pravou rukou – détaché, legato, staccato, martelé
- zahraje dur a moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes dvě oktávy
- zahraje etudy s melodickým charakterem
- uplatní se v komorní hře dvou – tří nástrojů

5. ročník : Žák

- zahraje ve 3. poloze
- zahraje dur a moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes dvě oktávy (využívá 3. polohy)
- využije hry jednoduchého řadového staccata
- použije vibrato
- zahraje skladby většího rozsahu
- odliší a vysvětlí různorodost skladeb (stará hudba, moderní hudba)
- předvede hru v probíraných polohách (např. 1. poloha, 2. poloha, 3. poloha)
- zahraje z listu

6. ročník : Žák

- zahraje základní dur stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy
- zahraje etudy vyšší úrovně – s přihlédnutím na koordinaci levé a pravé ruky v rychlejších tempech
- předvede hru dvojhmatů (např. cvičení, drobné etudy apod.)
- zahraje z listu jednoduché skladby sólové i komorní
- samostatně naladí nástroj

7. ročník : Žák

- zahraje základní dur a moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy
- propojí zkušenosti získané v předchozích letech studia, použije je v praxi v individuální skupinové interpretaci
- dbá na tónovou, intonační i rytmickou sebekontrolu
- samostatně nastuduje drobnější skladbu a vloží do ní vlastní projev
- použije složitější smykové varianty, zahraje v polohách, využije dvojhmaty
- interpretuje etudy soustředěné na více technických i výrazových prostředků najednou
- nastuduje delší přednesové skladby – př. concertina většího rozsahu, části koncertů, sonát
- studium I. stupně ukončí veřejným vystoupením

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žák

- zahraje stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty
- využije plně všech druhů smyků

2. ročník : Žák

- prokáže orientaci ve všech polohách
- samostatně nastuduje složitější skladbu včetně vlastního výrazového projevu

3. ročník : Žák

- sebekriticky posoudí svůj výkon
- zahraje podle sluchu libovolnou melodii, využije improvizace

4. ročník : Žák

- se zapojí do práce v jakémkoliv hudebním souboru
- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede své dovednosti získané v průběhu studia

5.3.2. Studijní zaměření: Hra na violu

Hra na violu základní studium		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na violu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přípravný sborový zpěv		1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Sborový zpěv		–	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Orchestrální hra		–	–	–	–	1	1	1	1	–	–	–
Hudební nauka		1	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Volitelné předměty	Orchestrální hra	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1
	Sborový zpěv	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1
	Souborová hra	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2
	Přípravná souborová hra	2	2	2	2	–	–	–	–	–	–	–
	Hudební informatika ⁹	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Stručný profil absolventa:

Viz Studijní zaměření hra na housle

Školní výstupy

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žák

- popíše svůj nástroj
- zahraje stupnice v základní poloze
- zvládne hru přes struny a hru legato
- zahraje v základní poloze
- zvládne violový klíč

⁹ V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby v případě, že žák studuje hru na violu jako další studijní zaměření (předmět Hudební nauka neabsolvuje). Předmět Hudební informatika je pro žáka povinný.

2. ročník : Žák

- zvládne intonační sebekontrolu
- použije détaché, legato, martelé
- zvládne hru celým smyčcem, lehké držení smyčce a jeho vedení
- prokáže orientaci v základních prstokladech
- zahraje détaché dolní i horní polovinou smyčce, zahraje jednoduché legato

3. ročník : Žák

- zahraje stupnice přes dvě oktávy
- prokáže samostatnou práci s tónem
- zahraje staccato
- zvládne výměnu základní a 3. polohy
- zahraje ve 3. poloze
- využije dynamické škály – crescendo, decrescendo

4. ročník : Žák

- prokáže schopnost práce s kvalitou tónů – vibrato, dynamické odstíny
- využije přirozené flažolety
- zvládne základní smyky a jejich kombinace
- zvládne hru v komorní a souborové hře
- zahraje v nižších polohách

5. ročník : Žák

- zahraje vybrané stupnice přes 3 oktávy
- využije zpěvnosti violového tónu
- zahraje z listu
- zahraje jednoduché dvojhmaty
- zvládne různé druhy smyku – martelé, spiccato a různé variace

6. ročník : Žák

- zvládne hru stupnice přes 3 oktávy
- využije kvalitu tónů v probíraných druzích smyku
- zahraje etudy vyšší úrovně
- zahraje z listu jednoduché skladby
- prokáže tónovou a intonační sebekontrolou

7. ročník : Žák

- upevní získané dovednosti
- prokáže schopnost samostatně pracovat s kvalitou tónů
- samostatně naladí nástroj
- sebekriticky posoudí svůj výkon
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žák

- využije obtížnějších variant smyků

- prokáže schopnost samostatně pracovat s kvalitou tónů

2. ročník : Žák

- samostatně nastuduje skladbu
- zformuluje a vyjádří vlastní názor na slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů

3. ročník : Žák

- se uplatní v souborech nejrůznějšího obsazení
- samostatně nastuduje složitější skladbu včetně vlastního výrazového projevu

4. ročník : Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede získané dovednosti

5.3.3. Studijní zaměření: Hra na violoncello

Hra na violoncello základní studium		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na violoncello		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přípravný sborový zpěv		1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Sborový zpěv		–	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Orchestrální hra		–	–	–	–	1	1	1	1	–	–	–
Hudební nauka		1	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Volitelné předměty	Orchestrální hra	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1
	Sborový zpěv	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1
	Souborová hra	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2
	Přípravná souborová hra	2	2	2	2	–	–	–	–	–	–	–
	Hudební informatika ¹⁰	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Stručný profil absolventa:

Absolvent studia je schopen hrát sólově i v komorním souboru či orchestru. Ovládá hru v základních i vyšších polohách, základní druhy smyků, bezpečně intonuje, hraje kvalitním tónem, rytmicky přesně. Zahraje z listu i za doprovodu jednoho či více nástrojů. Zvládá péči o nástroj i jeho údržbu.

Školní výstupy

Příprava ke hře na nástroj:

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje
- zvládne základní principy správného zacházení s nástrojem a péče o něj

¹⁰ V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby v případě, že žák studuje hru na violoncello jako další studijní zaměření (předmět Hudební nauka neabsolvuje). Předmět Hudební informatika je pro žáka povinný.

- správně a uvolněně se u nástroje posadí a uchopí smyčec
- zvládne zahrát první smyky
- zvládne správné a uvolněné postavení levé ruky při hře na jednotlivých strunách.
- zvládne hru všemi prsty.
- zahraje jednoduché lidové písně a říkanky pizzicato

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žák

- zvládne a uplatní základní péči o nástroj a jeho údržbu
- zvládne a aplikuje správné návyky pro přirozené a uvolněné držení těla
- pro funkci pravé i levé paže a použije těchto dovedností při hře nejjednodušších cvičení, etud, písní a vhodných přednesových skladeb
- propojí orientaci v notovém zápisu s orientací na hmatníku v základní poloze
- zvládne hru z paměti, pohotové čtení not v F klíči
- prokáže melodickou a rytmickou představivost při hře písní podle sluchu.

2. ročník : Žák

- zahraje s odpovídající kvalitou tónu, intonací, rytmickou přesností, frázováním
- zahraje z paměti
- prokáže orientaci v základních smycích (detaché, legato, martelé)
- zahraje plynule v základní poloze
- uplatní výměny do poloh vyšších a širokých

3. ročník : Žák

- zahraje s odpovídající technikou hry, kvalitou tónu a rytmickou přesností
- ve hře uplatní výměny ve vyšších polohách
- samostatně naladí nástroj.

4. ročník : Žák

- naváže na získané dovednosti z předcházejících ročníků a zvládne další technické požadavky potřebné k nácvičení náročnějších skladeb
- zvládne výměny nižších i vyšších poloh.
- ve hře uplatní přirozené flageolety (flažolety)
- rozvine návyky základních smyků a jejich kombinaci
- využije výrazové složky hry s použitím vibrata a dynamických odstínů
- uplatní se v komorní a souborové hře

5. ročník : Žák

- zahraje vybrané stupnice přes 2 oktávy.
- zahraje s odpovídající kvalitou tónu
- kvalitně provede hudební frázi a aplikuje dynamické odstínění hry
- rozliší na základě sólových skladeb tvorbu autorů období klasicismu, romantismu i autorů soudobých
- uplatní se v komorní, souborové i orchestrální hře
- zahraje jednoduché party z listu
- seznámí se orientačně s hrou v tenorovém klíči.

6. ročník : Žák

- zdokonalí prstovou zběhlost a upevní intonační jistotu při hře ve všech polohách.
- uplatní odpovídající kvalitu tónu v probíraných druzích smyků a nácvičku vibrata.
- zdokonalí přednesovou stránku hry (bohatší dynamické odstínění, frázování a hru kantilény)
- dle svých schopností využije vibrata.

7. ročník : Žák

- ve hře uplatní intonační jistotu a přesnost ve hře v polohách
- dodrží správné reprodukční zásady při interpretaci skladeb různých žánrů
- posoudí kriticky vlastní výkon
- zahraje přiměřeně obtížný part z listu
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žák

- využije všech dosud získaných zkušeností a návyků
- prokáže orientaci v notovém zápise, všech druzích smyků
- zahraje z listu
- posoudí kriticky výkon ostatních i svůj vlastní
- zdokonalí barvu tónu pomocí dynamiky a dalších výrazových prostředků
- nastuduje složitější skladbu a uplatní vlastní výrazový projev

2. ročník : Žák

- na etudách a technických cvičeních rozvine své technické dovednosti
- přednesovou skladbu zahraje s citem pro dynamiku, barvu tónu, rytmus a zvládne ji i po technické stránce
- zahraje z listu

3. ročník : Žák

- zahraje stupnice, akordy, etudy, technická cvičení dle svých individuálních schopností
- spolupodílí se na výběru přednesové skladby a při nácvičku využije veškeré zvládnuté techniky

4. ročník : Žák

- se spolupodílí na výběru přednesové skladby a při nácvičku využije veškeré zvládnuté techniky
- samostatně nastuduje skladbu včetně vlastního výrazového projevu
- rozliší a popíše typické rysy skladeb různých stylových období a žánrů
- žák ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede získané dovednosti

5.3.4. Studijní zaměření: Hra na kontrabas

Hra na kontrabas základní studium		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na kontrabas		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv		1	1	1	1	1	1	1	–	–	–	–
Orchestrální hra		–	–	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Hudební nauka		1	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Volitelné předměty	Orchestrální hra	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1
	Sborový zpěv	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	1
	Soubořová hra	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2
	Přípravná soubořová hra	2	2	2	2	–	–	–	–	–	–	–
	Hudební informatika ¹¹	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Školní výstupy

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žák

- popíše nástroj a jeho ladění (včetně notace na prázdných strunách)
- správně drží nástroj
- zvládne základní techniky hry pizzicato
- zopakuje jednoduchý rytmický motiv na prázdné struně
- zvládne správné postavení levé ruky
- při hře využívá prázdných strun

2. ročník : Žák

- zahraje v základní poloze
- zvládne správné držení smyčce pro hru arco
- zvládne kompletní notaci základní polohy
- zvládne vybrané stupnice dur a moll v základní poloze a jejich kvintakordy

¹¹ V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby v případě, že žák studuje hru na kontrabas jako další studijní zaměření (předmět Hudební nauka neabsolvuje). Předmět Hudební informatika je pro žáka povinný.

3. ročník : Žák

- zahraje v základní a 1. poloze
- je schopen intonační sebekontroly nejen při výměně poloh
- zahraje jednoduché skladby sólově i za doprovodu jiného nástroje
- použije dynamiku piano a forte
- prokáže orientaci v základních hudebních formách a jejich notovém zápisu

4. ročník : Žák

- zahraje ve 2. poloze
- je schopen rytmické sebekontroly a kontroly metronomu
- uplatní se v souborové hře a při doprovodech jiných nástrojů
- správně drží nástroj i smyčec
- využije dynamickou škálu piano - mezzoforte - forte
- zvládne doposud probrané hodnoty not a k tomu notu šestnáctinovou

5. ročník : Žák

- zahraje ve 3. poloze
- zvládne správnou výměnu poloh
- uplatní rozdílnou dynamiku v přednesových skladbách i v doprovodu
- zvládne stupnice dur, moll – aiolská, harmonická, melodická a jejich septakordy
- rozliší orchestrální a jazzové pizzicato
- zvládne techniku sul tasto a sul ponticello
- zvládne doposud probrané hodnoty not a k tomu osminové trioly

6. ročník : Žák

- zvládne hru do 4. polohy
- doprovodí improvizovaným doprovodem podle značek v žánru folk rock/country – tzv. kvartový doprovod
- zvládne techniku détaché a spiccato
- zvládne interpretaci stylově odlišné skladby
- při interpretaci použije získaných technických dovedností a výrazových prostředků
- zahraje s odpovídající kvalitou tónu

7. ročník : Žák

- naladí nástroj podle sluchu a za pomoci flažoletů
- zvládne hru do 5. polohy
- zvládne samostatnou přípravu a studium přiměřeně obtížné skladby
- zvládne doposud probrané hodnoty not a k tomu noty dvaatřicetinovou a čtvrtovou a šestnáctinovou triolu
- studium prvního stupně završí veřejným vystoupením v délce minimálně 10ti minut

Základní studium II. stupně

- po celou dobu studia druhého stupně se žák uplatňuje v souborové hře

1. ročník : Žák

- zvládne hru do 7. polohy
- zvládne hru terciových dvojhmatů
- zvládne hru stupnic s akordy přes dvě oktávy
- zahraje základní kadenci

2. ročník : Žák

- zahraje v základní palcové poloze
- při přípravě použije vlastních schémat nácvičku v podobě rytmických a smykových obměn
- doprovodí improvizovaně podle akordických značek v žánru latin
- popíše harmonické schéma jazzového standartu
- zahraje dva standarty z paměti

3. ročník : Žák

- zahraje rozšířenou základní palcovou polohu
- zahraje z paměti přiměřeně obtížnou skladbu z období baroka nebo klasicismu
- popíše a vysvětlí rozšířenou harmonii v blues a zahraje z paměti i podle akordických značek

4. ročník : Žák

- zahraje palcovou polohu do kvintového flažoletu (tón d² na g struně)
- samostatně se připraví na závěrečné vystoupení
- popíše stylovost interpretace a prakticky ji předvede
- doprovodí z akordických značek v žánru swing
- sólově zaimprovizuje z akordických značek
- druhý stupeň studia zakončí závěrečným vystoupením v délce 20 minut skladbami z oblasti hudby umělé i nonumělé

5.3.5. Studijní zaměření: Hra na baskytaru

Hra na baskytaru základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na baskytaru		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv		1	1	1	1	1	1	1	–	–	–	–
Hudební nauka		1	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Volitelné předměty	Orchestrální hra	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	1
	Soubořová hra	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2
	Přípravná soubořová hra	–	2	2	2	–	–	–	–	–	–	–
	Hudební informatika ¹²	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Školní výstupy

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žák

- popíše ladění nástroje (notaci na prázdných strunách)
- zvládne správné držení nástroje
- zvládne základní techniky hry apoyando
- zvládne správné postavení levé ruky
- při hře využije prázdných strun

2. ročník : Žák

- zahraje v první poloze
- zvládne hru apoyando v poloze nad snímačem
- zvládne kompletní notaci první polohy
- zvládne stupnice dur a moll v základní poloze a jejich kvintakordy

3. ročník : Žák

- zvládne hru do 4. pražce
- dokáže plynule měnit polohy

¹² V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby v případě, že žák studuje hru na baskytaru jako další studijní zaměření (předmět Hudební nauka neabsolvuje). Předmět Hudební informatika je pro žáka povinný.

- jednoduše doprovodí druhý nástroj
- zvládne dynamiku piano a forte
- prokáže orientaci v základních hudebních útvarech a jejich notovém zápisu

4. ročník : Žák

- zvládne hru do 6. pražce
- zahraje s rytmickou sebekontrolou za pomoci metronomu
- uplatní se v souborové hře a v doprovodu jiných nástrojů
- při hře použije dynamickou škálu piano, mezzoforte, forte
- zvládne doposud probrané hodnoty not a k tomu noty šestnáctinové
- doprovodí podle značek v žánru folk rock/country – tzv. kvartový doprovod

5. ročník : Žák

- zvládne hru do 8. pražce
- zahraje universální prstoklad pro dvouoktávovou stupnici dur
- uplatní dynamickou škálu v přednesových skladbách i v doprovodu
- zahraje stupnice dur, moll – aiolskou, harmonickou, melodickou a jejich septakordy v dosud probraných polohách
- odliší swingové frázování od rovného
- zvládne doposud probrané hodnoty not a k tomu osminové trioly
- doprovodí podle značek v žánru latin – samba, bossa nova, rock 'n' roll

6. ročník : Žák

- zvládne hru do 10. pražce
- zahraje universální prstoklad pro dvouoktávovou stupnici moll – aiolskou
- uplatní swingové frázování
- použije vibrato
- použije zvukových rejstříků – sul tasto, sul ponticello
- zvládne doposud probrané hodnoty not a k tomu čtvrté a šestnáctinové trioly
- zahraje pětistupňovou dynamickou škálu
- zahraje vedoucí hlas ve skladbě jak v doprovodu jiného nástroje, tak i v souboru
- zvládne základy doprovodu podle značek v blues

7. ročník : Žák

- zvládne hru do 12. pražce
- samostatně připraví a nastuduje přiměřeně obtížné skladby
- zvládne interpretaci stylově odlišných skladeb
- zvládne přirozené flažolety
- studium prvního stupně završí veřejným vystoupením v délce minimálně 15ti minut, kde
- předvede doprovod ve dvou stylově odlišných skladbách a minimálně v jedné z nich zahraje vedoucí hlas

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žák

- zvládne základy techniky muted notes
- zvládne základy hraní akordů – základní tón, tercie, septima
- orientuje se v harmonii přiměřeně obtížných jazzových skladbách
- zvládne hru trsátkem

2. ročník : Žák

- zvládne základy techniky slap
- využije doprovod pomocí akordů
- zvládne hru umělých flažoletů
- zahraje doprovod v rytmu shuffle

3. ročník : Žák

- zvládne základy techniky pop
- využije muted notes pro lepší rytmickou přesnost
- využije akordických značek k hraní doprovodů v žánru swing

4. ročník : Žák

- při hraní využije kombinaci všech osvojených technik
- zahraje sóla v přiměřeně obtížných skladbách
- zahraje plynulý walking bass
- studium druhého stupně zakončí veřejným vystoupením v délce min. 20 minut. Zahraje minimálně tři stylově odlišné skladby a v každé zazní sólo nebo vedoucí hlas, popřípadě obojí

5.3.6. Studijní zaměření: Hra na kytaru

Hra na kytaru základní studium		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na kytaru		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv		1	1	1	1	1	1	–	–	–	–	–
Hudební nauka		1	1	1	1	1	1	1	–	–	–	–
Volitelné předměty	Orchestrální hra	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv	–	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1
	Souborová hra	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2
	Hudební informatika ¹³	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Charakteristika studijního zaměření

Kytara patří v současné době k nejoblíbenějším hudebním nástrojům. Uplatňuje se jako nástroj sólový nebo doprovodný, ve spojení s jinými nástroji v hudbě komorní, taneční, jazzové a to jak profesionální, tak amatérské. Kytara v sobě spojuje přednosti nástroje melodického a akordického. Učební osnovy jsou sestaveny tak, aby žák získal takové dovednosti, které mu umožní uplatnit se podle svých schopností a zájmu v oblasti amatérské nebo v dalším odborném studiu. Žáci každoročně absolvují třídní přehrávky a hudební večery, vybraní pak vystupují i na koncertech. Jsou zapojeni ve školních hudebních souborech a orchestru, se kterými vystupují na koncertech pro veřejnost, zapojují se také do komorní hry, doprovází sólové nástroje nebo zpěv.

Školní výstupy

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žák

- určí a pojmenuje části nástroje
- zvládne držení nástroje v optimálním úhlu, správné postavení pravé a levé ruky vycházející z přirozeného držení
- zvládne základní údržbu nástroje, ladění
- pojmenuje a zahraje na prázdných strunách

¹³ V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby v případě, že žák studuje hru na kytaru jako další studijní zaměření (předmět Hudební nauka neabsolvuje). Předmět Hudební informatika je pro žáka povinný.

- využije základních dovedností a znalostí akordové hry v první poloze
- zvládne základy techniky hry trsátkem, rozklady akordů prsty pravé ruky
- využije základní doprovody pravou rukou ve 2/4, 4/4 a 3/4 taktu
- uplatní hru z paměti
- zahraje jednoduchou píseň s doprovodem učitele nebo CD

2. ročník : Žák

- zdokonalí tvorbu tónu a znělost akordů
- zahraje jednohlas, základní dynamiku (piano, mezzoforte, forte), pravidelné členění čtvrté noty
- rozšíří si znalosti základních akordů o baré v první poloze
- zdokonalí práci pravé ruky při hře trsátkem
- zvládne jednoduché doprovody hrou rozložených akordů
- využije kapodastru k transpozici písní
- zahraje z paměti akordický doprovod jednoduchých lidových a umělých písní
- využije hry na všech strunách v rozsahu první polohy

3. ročník : Žák

- užije baré akordů hraných v první poloze a zdokonaluje jejich čistotu (dohmat, vyznění)
- využije kadencí T – S – D a dokáže je použít v transpozici při doprovodu písní
- realizuje souhru s dalším nástrojem (jako doprovod)
- zvládne složitější rytmické figury
- zahraje jednoduché skladby, písně

4. ročník : Žák

- zvládne hmatové techniky tónů a akordů
- dokáže transponovat jednoduchý akordický doprovod
- vytvoří jednoduchý doprovod (za použití tóniky, subdominanty, dominanty)
- vytvoří jednoduchý doprovod lidových písní a koled bez not, na základě harmonického cítění
- zvládne doprovody hrou trsátkem a rozklady akordů
- zapojí basovou linku v akordech a jejich přechodech
- použije jednoduchých akordových vyhrávek
- seznámí se s příklepem a odtahem prstů levé ruky
- uplatní se v souhře s dalším nástrojem
- zahraje jednoduché melodické ozdoby

5. ročník : Žák

- zvládne hru trsátkem na všech strunách
- použije techniku hry vibrato
- zdokonalí příklep a odtah prstů levé ruky
- zvládne změnu intonace tónu při stejném hmatu technikou tzv. vytahování strun v levé ruce
- použije, dle svých možností a schopností, jednoduchá sóla v mezihrách písní
- zahraje rozklady akordů v pravé ruce i v rychlejším tempu
- využije baré akordů a umí je odvodit
- využije lomených akordů a baré akordů i v druhé poloze
- zvládne doprovody ve složitějších rytmech
- doprovodí jednoduché písně z paměti v tóninách do 4 # a 4b

6. ročník : Žák

- prohloubí manuální zručnost v rychlejších tempech a složitějších rytmech
- zvládne techniku hry vibrato
- použije změnu intonace tónu při stejném hmatu technikou tzv. vytahování strun v levé ruce
- zdokonalí techniku hry pravé ruky (hmatníkový příklep a odtah)
- prohloubí své znalosti a dovednosti hry pomocí trsátka i rozklady akordů
- předvede znalost akordů v různých polohách
- zvládne baré akordy, power akordy
- využije složitějších akordů
- dokáže transponovat doprovod i melodii v různých tóninách
- dle svých možností využije improvizace
- přizpůsobí dynamiku charakteru skladby
- prohloubí svoje rytmické cítění analýzou rytmů a smyslu pro určení tempa dle typu skladby

7. ročník : Žák

- zvládne hru pravé ruky a výměny hmatů v levé ruce
- použije velké baré
- zvládne hru složitějších rytmů a hru ve všech polohách
- zvládne samostatně výběr skladby na základě zhodnocení a vlastních schopností
- orientuje se v notovém zápisu a tabulatuře
- prohloubí své znalosti v interpretaci skladeb různých hudebních stylů a žánrů
- podle svých možností se pokusí o vlastní harmonizaci melodie a využije improvizace v sólové hře
- uplatní se v souhře s ostatními nástroji

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žák

- prohloubí své znalosti v interpretaci skladeb různých hudebních stylů a žánrů
- naváže na své znalosti a dovednosti získané v průběhu absolvování I. stupně

2. ročník : Žák

- se uplatní v souhře s ostatními nástroji
- podle svých možností se pokusí o vlastní harmonizaci melodie a využije improvizace v sólové hře

3. ročník : Žák

- zdokonalí techniku hry v doprovodech i v sólové hře
- prohloubí svoje rytmické cítění analýzou rytmů a smyslu pro určení tempa dle typu skladby

4. ročník : Žák

- uplatní improvizaci v sólové hře podle svých možností
- navrhne úpravu formy skladby - předeheru, mezihry, dohry apod.
- využije možností hry v orchestru nebo souborech podle svého zájmu

5.4.1. Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu

Hra na zobcovou flétnu základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přípravný sborový zpěv		1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Sborový zpěv		–	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Hudební nauka		1	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Volitelné předměty	Souborová hra	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2	2
	Orchestrální hra	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1
	Hudební informatika ¹⁴	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Charakteristika studijního zaměření

Výuka a uplatnění zobcové flétny jsou nedílnou a tradiční součástí hudebního směřování naší školy. Žáci mají možnost studovat hru na zobcovou flétnu od přípravných ročníků, kdy celkově rozvíjejí svou přirozenou hudebnost a nenásilnou formou si osvojují základní návyky hry na dechový nástroj. Díky široké škále zvukových a technických možností zobcové flétny lze žáky velmi prakticky zapojit do aktivit mnoha z našich školních hudebních uskupení, v širokém výběru od komorních souborů, věnujících se různým žánrům, až po spolupráci s pěveckými sbory a orchestry.

Zobcová flétna patří k velmi oblíbeným hudebním nástrojům. Pro předškolní děti představuje jednu z prvních možností seznámení s instrumentální hudbou. Často se uvádí, že je nástrojem vůbec nejrozšířenějším. Zobcovou flétnu je proto třeba vnímat nejen jako přípravný nástroj ke hře na ostatní dechové nástroje nebo součást Orffovského instrumentáře, ale též jako samostatný a svébytný hudební nástroj.

Cílem studia hry na zobcovou flétnu je vychovat absolventa, jenž ovládá hru na všechny dostupné typy zobcových fléten, nečiní mu obtíže číst a hrát z not na nástroje v C i F ladění. Základním nástrojem je zpočátku flétna sopránová, postupem času se dle dispozic a předpokladů žáka dominantním nástrojem stává flétna altová (od 4. ročníku výše), dále dle možností hraje i na ostatní typy fléten.

¹⁴ V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby v případě, že žák studuje hru na zobcovou flétnu jako další studijní zaměření (předmět Hudební nauka neabsolvuje). Předmět Hudební informatika je pro žáka povinný.

Nedílnou součástí studia hry na zobcovou flétnu je ve všech fázích studia nejen hra z not, ale také celkový rozvoj žákovy hudebnosti, proto je zařazena také hra z listu, hra bez not a elementární improvizace.

Školní výstupy

Přípravné studium PHV : Žák

- správně stojí při hře na nástroj
- zvládne správné držení nástroje oběma rukama
- zvládne nasazení na slabikách „tá, tý“
- předvede jednoduchá dechová cvičení
- zvládne čištění a uložení nástroje po hře

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žák

- popíše a předvede péči o nástroj
- pojmenuje z jakých částí je nástroj složen
- nadechne se klidně, plynule a hluboce, dodrží označené nádechy, nasadí a vytvoří tón
- zahraje základní tónovou řadu v rozsahu $c^1 - d^2$
- zopakuje snadné rytmické cvičení
- zahraje jednoduchou lidovou píseň
- zvládne rytmy ve dvou, tří a čtyřčtvrtovém taktu
- popíše a předvede údržbu nástroje

2. ročník : Žák

- plynule zahraje stupnici C dur, F dur, G dur
- předvede techniku palce levé ruky při hře druhé oktávy
- zahraje lidovou píseň z paměti
- zahraje ve dvojhlase s vyučujícím
- napodobí a dokončí předebranou snadnou melodii
- zahraje a pozná noty a pomlky osminové, čtvrtové, půlové, celé a notu půlovou s tečkou
- rozliší a vysvětlí hru tenuto a legato

3. ročník : Žák

- plynule zahraje stupnice C dur, F dur, G dur a jejich paralelní mollové a iolské stupnice
- zahraje v taktech 3/8, 2/4, 3/4, 6/8, 4/4
- zahraje ve dvojhlase
- zahraje za doprovodu klávesového nástroje nebo kytary
- zahraje jednoduchou melodii z paměti
- pokusí se o interpretaci jednoduché lidové písně z paměti i bez předchozího použití notového zápisu
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- rozliší, interpretuje a vysvětlí termíny základní dynamiky p, mf, f
- prakticky prokáže dovednost artikulačních technik tenuto, staccato, legato
- zahraje cvičení náročnější na prstovou koordinaci

4. ročník : Žák

- se uplatní v kolektivní, souborové nebo komorní hře
- dle tělesných dispozic zahraje na altovou flétnu
- zahraje na sopránovou flétnu chromaticky v rozsahu c^1 až c^3
- popíše a předvede techniku bráničního dýchání
- zahraje v duu a triu
- zahraje skladbu nebo píseň z listu a/nebo z paměti
- čistě intonuje
- rozliší a uplatňují běžná tempová a dynamická označení

5. ročník : Žák

- dle svých možností hraje na altovou flétnu stupnice, etudy, pomalejší přednesy
- nadále se věnuje i sopránové zobcové flétně v rozsahu c^1 až d^3
- je schopen veřejných vystoupení
- rozezná a využije běžná výrazová a agogická označení a melodické ozdoby
- je schopen jednoduché transpozice
- zvládne hraní stupnice + akordu + dominantního septakordu z paměti
- zahraje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti podle svých individuálních možností a schopností (súita, sonáta)
- uplatní se v souhře s jinými hudebními nástroji i komorní nebo souborové hře

6. ročník : Žák

- zahraje běžné melodické ozdoby, ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- samostatně si vyhledá a nastuduje skladbu přiměřeně svým individuálním schopnostem a možnostem, vybere a nacvičí obtížné pasáže

7. ročník : Žák

- rozvíjí hru na altovou flétnu v horní poloze nástroje, rozšíří si hraný rozsah po d^3
- sám naladí zobcovou flétnu
- dle svých dispozic zahraje na tenorovou a sopránovou flétnu
- zahraje náročnější a moderní skladbu
- použije výraznějšího rozlišení dynamických odstínů (crescendo, decrescendo) a melodických ozdob (příraz, skupinka, nátryl, trolek)
- osvojí si a uplatní zásady hry z listu
- předvede a vysvětlí zvukové a artikulační techniky (vibrato, frulato, sputato, labiální vibrato)
- samostatně navrhne a předvede dynamiku u konkrétní skladby
- vystupuje na školních vystoupeních a projektech
- ukončí první cyklus absolventským veřejným vystoupením, nebo závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

- žák, který se rozhodl pokračovat ve studiu, je motivován především ke komorní či souborové hře
- střídá všechny dostupné flétny od sopraninové až po basovou
- ve své hře uplatní i moderní techniky a princip improvizace

1. ročník : Žák

- prokáže schopnost vyhledat a nacvičit ve skladbě technicky náročné pasáže
- zvládne transpozici jednoduché melodie v základních tóninách do 2 # a 2 b a v oktávách v rozsahu dané flétny
- správně pečuje o nástroj
- navrhne si sám skladby k vlastnímu studiu
- je schopen uplatnit všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- při hře využije práci s barvou tónu a jeho kvalitou
- označí a dodrží místa vhodná pro nádechy bez přerušování frází
- prokáže orientaci v různých slohových obdobích

2. ročník : Žák

- zvládne transponování o oktávu výš či níž na všechny druhy fléten dle jejich rozsahu
- samostatně navrhne, interpretuje a vytvoří stylově vhodné melodické ozdoby
- zpřesní prstovou techniku na úrovni koordinace prstů a artikulace, použije dvojité nasazení „tk“ nebo „dg“
- předvede a vysvětlí moderní techniky. (glissando a zpívání do flétny)
- vysvětlí význam dynamických a tempových označení

3. ročník : Žák

- zdokonalí dechovou a artikulační techniku
- v závislosti na individuálních schopnostech zvládne hru stupnic do 5 # a 5 b
- orientuje se ve skladbách různých slohových období, popíše dominantní hudebně výrazové rysy
- samostatně nastuduje vybranou přednesovou skladbu
- aktivně se uplatní v komorních a souborových seskupeních
- při vystoupení na veřejnosti dodrží potřebnou kázeň a zásady správného vystupování

4. ročník : Žák

- svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných vědomostí a dovedností využije k vlastnímu výběru skladeb a jejich samostatnému nácvičení
- orientuje se v možnostech využití informačních zdrojů k vyhledání notového materiálu
- žánrově se profiluje podle svého zájmu a preferencí
- studium II. stupně ukončí absolventským vystoupením zahrnujícím sólovou i komorní hru

5.4.2. Studijní zaměření: Hra na příčnou flétnu

Hra na příčnou flétnu základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na příčnou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv		1	1	1	1	1	1	1	–	–	–	–
Hudební nauka		1	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Volitelné předměty	Orchestrální hra	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	1
	Soubořová hra	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2
	Hudební informatika ¹⁵	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Charakteristika studijního zaměření

Ke studiu na příčnou flétnu jsou zpravidla přijímáni žáci ve věku 9 let, s výukou je však možné podle fyzických dispozic žáka a díky novému typu zahnuté hlavice začít již dříve. Ve většině případů žáci procházejí přípravou realizovanou hrou na sopránovou zobcovou flétnu.

Součástí vzdělávacího obsahu předmětu Hra na příčnou flétnu je i hra z listu a příprava k soubořové hře.

Žáci se pravidelně účastní školních vystoupení i soutěží. Od vyšších ročníků mají možnost uplatnit se v soubořové nebo orchestrální hře.

Školní výstupy

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žák

- přiřadí správný název k jednotlivým dílům nástroje
- zahráje jednodušší lidové písně s doprovodem klavíru
- zvládne zahrát kratší lidovou píseň z listu i dle sluchu
- vyjmenuje základní principy a vysvětlí důvody péče o nástroj

¹⁵ V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby v případě, že žák studuje hru na příčnou flétnu jako další studijní zaměření (předmět Hudební nauka neabsolvuje). Předmět Hudební informatika je pro žáka povinný.

2. ročník : Žák

- pojmenuje a rozliší délky not a pomlk
- zahraje durové stupnice do 2 # a 2 b v rozsahu dvou oktáv
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- zopakuje správné nasazení tónu

3. ročník : Žák

- zahraje rytmus se synkopami a tečkovaným rytmem
- vyjmenuje základní tempová označení
- vyjmenuje durové a mollové stupnice do 7 # a 7 b
- při hře použije předepsané dynamiky
- zahraje s použitím vibráta
- uplatní se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- zahraje melodie podle sluchu

4. ročník : Žák

- zahraje durové i mollové stupnice do 4 # a 4 b, tónický kvintakord a dominantní septakord z dané stupnice
- zahraje delší přednesové skladby
- uplatní dovednosti z individuální výuky v komorních souborech
- zahraje melodie podle sluchu

5. ročník : Žák

- zahraje v rozsahu od c1 do h3
- dodrží artikulaci v dané stupnici
- zahraje obtížnější přednesovou skladbu
- zahraje melodie podle sluchu

6. ročník : Žák

- zahraje náročnější skladbu z listu
- samostatně využije dynamické škály a tempových rozlišení
- samostatně nastuduje obtížnější skladbu
- zahraje melodie podle sluchu

7. ročník : Žák

- zahraje durové i mollové stupnice do 5 # a 5 b, tónický kvintakord a dominantní septakord z dané stupnice
- při interpretaci skladby hře vyjádří její náladu
- zahraje z listu
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žák

- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, výrazu při nácvičce a interpretaci skladeb
- využije vibráta a zdokonalí kvalitu a barvu tónu

2. ročník : Žák

- zahraje skladby různých stylových období a žánrů
- zahraje melodie podle sluchu

3. ročník : Žák

- při hře využije dynamiku, tempová rozlišení, frázování a agogické změny v celém rozsahu nástroje (od c1 do c4)

4. ročník : Žák

- uplatní všechny doposud získané znalosti a dovednosti a využije jich při hře v celém rozsahu nástroje
- studium ukončí veřejným vystoupením

5.4.3. Studijní zaměření: Hra na klarinet

Hra na klarinet základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na klarinet		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv		1	1	1	1	1	1	1	–	–	–	–
Hudební nauka		1	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Volitelné předměty	Orchestrální hra	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	1
	Souborová hra	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2
	Přípravná souborová hra	–	2	2	2	–	–	–	–	–	–	–
	Hudební informatika ¹⁶	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Charakteristika studijního zaměření

Cílem práce učitele hry na klarinet je výchova a příprava samostatného a pohotového hráče, pro nějž je hudba a její provozování neoddelitelnou a obohacující součástí života. Tohoto cíle dosahuje vhodnou motivací, přípravou na výuku a všestrannou podporou. Na utváření profilu absolventa má vliv respektování jeho osobnosti, rozvíjení jeho schopností, zdravého sebevědomí a tvořivosti.

Cílem výuky hry na klarinet je všestranné využití technického a hudebního potenciálu žáka získaného během I. a případně i za II. stupně studia. Školní výstupy by měly umožnit určitou flexibilitu výuky dle individuálních schopností a věku žáka. Důležitým prvkem v rozvíjení hudebnosti žáka je orientace na hru z listu, hru bez not a elementární improvizaci. Tato dovednost, pokud je rozvedena na patřičnou úroveň, otevírá žákovi dveře k amatérskému muzicírování, ať již se jedná o muziku klasickou, lidovou, jazzovou nebo i rockovou. Klarinet je pro své technické možnosti často využíván v jazzové a populární hudbě a proto by mělo být samozřejmostí, že žák je s těmito žánry seznámen. Absolvent ZŠ a ZUŠ by měl být schopen hrát v amatérském souboru jakéhokoliv zaměření (lidové soubory, dechové i jazzové soubory, komorní a symfonické orchestry hrající méně náročné skladby). Při prokazatelných předpokladech, zájmu a úsilí žáka a za zvýšené hodinové dotace po dobu alespoň jednoho roku se může účastnit přijímacích zkoušek na konzervatoř a věnovat se hře na klarinet profesionálně. Dalším z přínosů ZŠ a ZUŠ je vytváření estetického citění a pozitivního vztahu k hudbě a umění obecně.

¹⁶ V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby v případě, že žák studuje hru na klarinet jako další studijní zaměření (předmět Hudební nauka neabsolvuje). Předmět Hudební informatika je pro žáka povinný.

Školní výstupy

Příprava ke hře na nástroj:

K přestupu z přípravného nástroje (zobcová flétna) na klarinet obvykle přistupujeme ve 3. ročníku (4. třídě ZŠ, ve věku 10 - 11 let), v případě fyzické vyspělosti žáka i dříve. V případě, že do 1. ročníku nastoupí žák starší, jednotlivé školní výstupy upravíme - starší žák obvykle požadovanou látku zvládá snadněji a vykazuje rychlejší postup. Žák může i nadále pokračovat ve hře na zobcovou flétnu (všechny velikosti a druhy ladění) a uplatnit se v souborové hře školních souborů. Jako přípravný nástroj lze místo hry zobcovou flétnu zařadit hru na plastový klarinet (Lyonský klarinet). Starší žáci mohou být po prvním roce studia a vykonané postupové zkoušce zařazeni do ročníku, který odpovídá jejich dosažené úrovni (viz Všeobecné poznámky k učebním plánům).

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žák

- vysvětlí techniku dýchání potřebného ke správné hře na dechový nástroj
- zahraje v šalmajovém rejstříku a podle individuálních schopností i přefukované tóny
- využije základních návyků – správného postoje při hře, práce s dechem, nátisku a tvoření tónu, nasazení tónu jazykem, držení nástroje, prstové techniky
- pojmenuje jednotlivé části nástroje, zvládne práci s plátkem včetně odpovídající péče o něj
- pojmenuje části nástroje a zdůvodní zásady správné péče o nástroj
- pojmenuje a rozliší délky not a pomlk. (celá, půlová, čtvrtová, osminová)
- zahraje podle not
- osvojí si zásady hry z listu
- zahraje v souhře s dalším hudebním nástrojem

2. ročník : Žák

- zahraje durové stupnice a akordy do 2 # a 2 b (legato, nasazovaně)
- využije a prohloubí získané návyky, zejména zlepší kvalitu tónu a nasazení
- zvládne přechod z šalmajového rejstříku do přefukovaných tónů a naopak.
- dle individuálních schopností rozšíří tónový rozsah (e - g²)
- podle sluchu zopakuje krátký melodický úsek
- vysvětlí důvody správné péče o plátek na klarinet
- vysvětlí běžná výrazová a agogická označení (crescendo, decrescendo, accelerando, ritardando)

3. ročník : Žák

- zahraje durové stupnice a akordy do 4 # a 4 b
- vytvoří dostatečně kvalitní tón přiměřeně svým schopnostem
- prokáže základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem)
- zvládne základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstovou techniku)
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- zahraje jednoduché melodie podle sluchu
- vysvětlí rozdíl ladění klarinetu ve vztahu k jiným netransponujícím nástrojům
- uplatní se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník : Žák

- zahraje durové stupnice a akordy do 4 # a 4 b v rychlejších tempech
- prokáže prakticky orientaci v základních rytmech (tečka za notou, od celých po šestnáctinové noty)
- uplatní se podle svých individuálních schopností a dovedností v souhře a komorní hře
- pojmenuje a vysvětlí běžná tempová a dynamická označení
- vytvoří zvukově kvalitní tón včetně jeho dynamických odstínů a rozsahů podle svých individuálních možností a schopností (pp až ff)
- podle not, případně z paměti transponuje jednoduchou melodii či písničku o tón výš
- zvládne hru staccato a legato
- rozšíří svůj tónový rozsah (e - g³)
- všechny výše uvedené prostředky využije při hře vybraných cvičení, etud i přednesových skladeb
- zahraje snadné a drobnější skladby různých slohových období
- podle svých individuálních schopností zvládne hru melodie podle sluchu a lidové písně z paměti

5. ročník : Žák

- zahraje durové a mollové stupnice do 4 # a 4 b, mollové stupnice do 4 # a 4 b
- zahraje stupnice i akordy v artikulacích a rytmech
- použije základních hudebních výrazových prostředků a vysvětlí jejich význam
- uplatní se v souhře s jinými hudebními nástroji, v komorní nebo souborové hře
- použije výraznějšího rozlišení dynamických odstínů (crescendo, decrescendo) a melodických ozdob (příráz, skupinka, nátryl)

6. ročník : Žák

- zahraje stupnici chromatickou a celotónovou
- zahraje durové a mollové stupnice do 7 # a 7 b
- zahraje stupnice i akordy v artikulacích a požadovaných rytmech
- vytvoří dostatečně kvalitní tón s využitím plné dechové opory v celém svém užívaném tónovém rozsahu nástroje, zkvalitní intonaci ve vysoké poloze
- zdokonalí techniku dýchání a techniku souhry prstů s jazykem, artikulaci v různých rytmických obměnách a tempech, rozvine tuto techniku ve vybraných etudách
- zahraje nejruznější přednesové skladby přiměřené stupně obtížnosti dle svých individuálních možností a schopností a uplatní se v souhře těchto skladeb s dalšími nástroji
- přiměřeně svým schopnostem a dovednostem zvládne elementární transpozici
- samostatně se naladí a sladí jinými nástroji.

7. ročník : Žák

- zahraje stupnici chromatickou a celotónovou
- zahraje durové a mollové stupnice do 7 # a 7 b
- zahraje stupnice i akordy v artikulacích a požadovaných rytmech
- samostatně nacvičí skladbu odpovídající jeho schopnostem a dovednostem
- zahraje složitější rytmické útvary v celém rozsahu nástroje
- využije všech zvládnutých výrazových prostředků (kvality tónu, nasazení, dýchání, prstové techniky, jednoduchých melodických ozdob) v přednesových skladbách

- zvládne a využije podle svých individuálních možností a schopností celý tónový rozsah nástroje
- ohodnotí svůj výkon i výkon jiných interpretů
- studium I. stupně zakončí veřejným vystoupením

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žák

- zahraje stupnice chromatickou, celotónovou, durovou a mollovou do 7 # a 7 b
- zahraje stupnice i akordy v artikulacích a požadovaných rytmech
- prokáže orientaci se v různých slohových obdobích, rozliší hudbu jednotlivých slohových období, popíše dominantní hudebně výrazové rysy

2. ročník : Žák

- zahraje stupnice chromatickou, celotónovou, durovou a mollovou do 7 # a 7 b
- zahraje stupnice i akordy v artikulacích a požadovaných rytmech
- samostatně nastuduje vybranou přednesovou skladbu a využije v ní různých výrazových i technických prostředků hry
- uplatní základy improvizace s využitím stupnic a akordů, příp. i bluesové stupnice

3. ročník : Žák

- zahraje stupnice chromatickou, celotónovou, durovou a mollovou do 7 # a 7 b
- zahraje stupnice i akordy v artikulacích a požadovaných rytmech
- získané dovednosti a vědomosti uplatní při hře v komorních souborech a orchestru, do jejichž hry se aktivně zapojí
- své zkušenosti, znalosti i dovednosti využije při vytváření a obohacování výsledného společného zvuku i výrazu s výkony ostatních při kolektivních činnostech

4. ročník : Žák

- zahraje stupnice chromatickou, celotónovou, durovou a mollovou do 7 # a 7 b
- zahraje stupnice i akordy v artikulacích a požadovaných rytmech
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vyhledá skladbu podle svého výběru a samostatně ji nastuduje
- uplatní znalosti a dovednosti získané během svého studia
- studium II. stupně zakončí veřejným vystoupením

5.4.4. Studijní zaměření: Hra na saxofon

Hra na saxofon základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na saxofon		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv		1	1	1	1	1	1	1	–	–	–	–
Hudební nauka		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty	Orchestrální hra	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	1
	Soubořová hra	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2
	Přípravná soubořová hra	–	2	2	2	–	–	–	–	–	–	–
	Hudební informatika ¹⁷	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Charakteristika studijního zaměření

Cílem výuky hry na saxofon je všestranné využití technického a hudebního potenciálu žáka získaného během I. a případně i za II. stupně studia. Školní výstupy by měly umožnit určitou flexibilitu výuky dle individuálních schopností a věku žáka. Důležitým prvkem v rozvíjení hudebnosti žáka je orientace na hru z listu, hru bez not a elementární improvizaci. Tato dovednost, pokud je rozvedena na patřičnou úroveň, otevírá žákovi dveře k amatérskému muzicírování, ať již se jedná o muziku klasickou, jazzovou nebo i rockovou. Saxofon je pro své technické možnosti často využíván v jazzové a populární hudbě a proto by mělo být samozřejmostí, že žák je s těmito žánry seznámen. Absolvent ZŠ a ZUŠ by měl být schopen hrát v amatérském souboru jakéhokoliv zaměření (dechové i jazzové soubory, estrádní a taneční orchestry hrající méně náročné skladby). Při prokazatelných předpokladech, zájmu a úsilí žáka a za zvýšené hodinové dotace po dobu alespoň jednoho roku se může účastnit přijímacích zkoušek na konzervatoř a věnovat se hře na klarinet profesionálně. Dalším z přínosů ZŠ a ZUŠ je vytváření estetického cítění a pozitivního vztahu k hudbě a umění obecně. Žáci mohou být po prvním roce studia a vykonané postupové zkoušce zařazeni do ročníku, který odpovídá jejich dosažené úrovni (viz Všeobecné poznámky k učebním plánům).

¹⁷ V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby v případě, že žák studuje hru na saxofon jako další studijní zaměření (předmět Hudební nauka neabsolvuje). Předmět Hudební informatika je pro žáka povinný.

Školní výstupy

Příprava ke hře na nástroj:

K přestupu z přípravného nástroje (zobcová flétna) na saxofon obvykle přistupujeme ve 4. ročníku (5. třídě ZŠ, ve věku 11 - 12 let), v případě fyzické vyspělosti žáka i dříve. V případě, že do 1. ročníku nastoupí žák starší, jednotlivé školní výstupy upravíme - starší žák obvykle požadovanou látku zvládá snadněji a vykazuje rychlejší postup. Žák může i nadále pokračovat ve hře na zobcovou flétnu (všechny velikosti a druhy ladění) a uplatnit se v souborové hře školních souborů. Starší žáci mohou být po prvním roce studia a vykonané postupové zkoušce zařazeni do ročníku, který odpovídá jejich dosažené úrovni (viz Všeobecné poznámky k učebním plánům).

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žák

- využije základních návyků – správného postoje při hře, práce s dechem, nátisku a tvoření tónu, nasazení tónu jazykem, držení nástroje, prstové techniky
- pojmenuje jednotlivé části nástroje, zvládne práci s plátkem včetně odpovídající péče o něj
- pojmenuje části nástroje a zdůvodní zásady správné péče o nástroj
- pojmenuje a rozliší délky not a pomlk. (celá, půlová, čtvrtěová, osminová)
- vysvětlí techniku dýchání potřebného ke správné hře na dechový nástroj
- zahraje podle not
- osvojí si zásady hry z listu
- zahraje v souhře s dalším hudebním nástrojem

2. ročník : Žák

- zahraje durové stupnice a akordy do 2 # a 2 b (legato, nasazovaně)
- využije a prohloubí získané návyky, zejména zlepší kvalitu tónu a nasazení
- dle individuálních schopností rozšíří tónový rozsah ($c^1 - c^3$)
- podle sluchu zopakuje krátký melodický úsek
- vysvětlí důvody správné péče o plátek na saxofon
- vysvětlí běžná výrazová a agogická označení (crescendo, decrescendo, accelerando, ritardando)

3. ročník : Žák

- zahraje durové stupnice a akordy do 4 # a 4 b
- vytvoří dostatečně kvalitní tón přiměřeně svým schopnostem
- prokáže základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem)
- zvládne základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstovou techniku)
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- zahraje jednoduché melodie podle sluchu
- vysvětlí rozdíl ladění saxofonu ve vztahu k jiným netransponujícím nástrojům
- uplatní se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník : Žák

- zahraje durové stupnice a akordy do 4 # a 4 b v rychlejších tempech
- prokáže prakticky orientaci v základních rytmech (tečka za notou, od celých po šestnáctinové noty)
- uplatní se podle svých individuálních schopností a dovedností v souhře a komorní hře
- pojmenuje a vysvětlí běžná tempová a dynamická označení
- vytvoří zvukově kvalitní tón včetně jeho dynamických odstínů a rozsahů podle svých individuálních možností a schopností (pp až ff)
- podle not, případně z paměti transponuje jednoduchou melodii či písničku o tón výš / malou tercii níže
- zvládne hru staccato a legato
- rozšíří svůj tónový rozsah
- všechny výše uvedené prostředky využije při hře vybraných cvičení, etud i přednesových skladeb
- zahraje snadné a drobnější skladby různých slohových období
- podle svých individuálních schopností zvládne hru melodie podle sluchu a lidové písně z paměti

5. ročník : Žák

- zahraje durové a mollové stupnice do 4 # a 4 b, mollové stupnice do 4 # a 4 b
- zahraje stupnice i akordy v artikulacích a rytmech
- vyjmenuje a vysvětlí důležitost základních návyků a dovedností (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem)
- rozezná běžná výrazová a agogická označení
- použije základních hudebních výrazových prostředků a vysvětlí jejich význam
- uplatní se v souhře s jinými hudebními nástroji, v komorní nebo souborové hře
- použije výraznějšího rozlišení dynamických odstínů (crescendo, decrescendo) a melodických ozdob (příráz, skupinka, nátryl)

6. ročník : Žák

- zahraje stupnici chromatickou a celotónovou
- zahraje durové a mollové stupnice do 7 # a 7 b
- zahraje stupnice i akordy v artikulacích a požadovaných rytmech
- vytvoří dostatečně kvalitní tón s využitím plné dechové opory v celém svém užívaném tónovém rozsahu nástroje, z kvalitní intonaci ve vysoké poloze
- zdokonalí techniku dýchání a techniku souhry prstů s jazykem, artikulaci v různých rytmických obměnách a tempech, rozvine tuto techniku ve vybraných etudách
- zahraje nejruznější přednesové skladby přiměřeného stupně obtížnosti dle svých individuálních možností a schopností a uplatní se v souhře těchto skladeb s dalšími nástroji
- přiměřeně svým schopnostem a dovednostem zvládne elementární transpozici
- samostatně se naladí a sladí jinými nástroji
- zahraje nejruznější přednesové skladby přiměřeného stupně obtížnosti dle svých individuálních možností a schopností a uplatní se v souhře s dalšími nástroji
- získané návyky a vědomosti uplatní v komorních souborech a orchestru

7. ročník : Žák

- zahraje stupnici chromatickou a celotónovou
- zahraje durové a mollové stupnice do 7 # a 7 b
- zahraje stupnice i akordy v artikulacích a požadovaných rytmech
- samostatně nacvičí skladbu odpovídající jeho schopnostem a dovednostem
- zahraje složitější rytmické útvary v celém rozsahu nástroje

- využije všech zvládnutých výrazových prostředků (kvality tónu, nasazení, dýchání, prstové techniky, jednoduchých melodických ozdob) v přednesových skladbách
- zvládne a využije podle svých individuálních možností a schopností celý tónový rozsah nástroje
- uplatní základy improvizace s využitím stupnic a akordů, příp. i bluesové stupnice
- získané návyky a vědomosti uplatní v komorních souborech a orchestru
- ohodnotí svůj výkon i výkon jiných interpretů
- studium I. stupně zakončí veřejným vystoupením

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žák

- zahraje stupnice chromatickou, celotónovou, durovou a mollovou do 7 # a 7 b
- zahraje stupnice i akordy v artikulacích a požadovaných rytmech
- prokáže orientaci se v různých slohových obdobích, rozliší hudbu jednotlivých slohových období, popíše dominantní hudebně výrazové rysy

2. ročník : Žák

- zahraje stupnice chromatickou, celotónovou, durovou a mollovou do 7 # a 7 b
- zahraje stupnice i akordy v artikulacích a požadovaných rytmech
- samostatně nastuduje vybranou přednesovou skladbu a využije v ní různých výrazových i technických prostředků hry
- uplatní základy improvizace s využitím stupnic a akordů, příp. i bluesové stupnice

3. ročník : Žák

- zahraje stupnice chromatickou, celotónovou, durovou a mollovou do 7 # a 7 b
- zahraje stupnice i akordy v artikulacích a požadovaných rytmech
- získané dovednosti a vědomosti uplatní při hře v komorních souborech a orchestru, do jejichž hry se aktivně zapojí
- své zkušenosti, znalosti i dovednosti využije při vytváření a obohacování výsledného společného zvuku i výrazu s výkony ostatních při kolektivních činnostech

4. ročník : Žák

- zahraje stupnice chromatickou, celotónovou, durovou a mollovou do 7 # a 7 b
- zahraje stupnice i akordy v artikulacích a požadovaných rytmech
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vyhledá skladbu podle svého výběru a samostatně ji nastuduje
- uplatní znalosti a dovednosti získané během svého studia
- studium II. stupně zakončí veřejným vystoupením

5.4.5. Studijní zaměření: Hra na pozoun

Hra na pozoun základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na pozoun		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv		1	1	1	1	1	1	1	–	–	–	–
Hudební nauka		1	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Volitelné předměty	Orchestrální hra	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	1
	Soubořová hra	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2
	Přípravná soubořová hra	–	2	2	2	–	–	–	–	–	–	–
	Hudební informatika ¹⁸	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Charakteristika studijního zaměření

Žáci obvykle přecházejí ke studiu hry na pozoun ze studia hry na zobcovou flétnu. Mohou se však začít učit hrát na pozoun přímo, bez předchozího přípravného nástroje. Hře na pozoun se začínají chlapci a děvčata učit zpravidla kolem desátého roku věku, ale je možné začít i dříve, pokud je žák dostatečně fyzicky disponovaný. Pozoun je „královský“ nástroj, specifický náročnou snižcovou technikou, česká pozounová škola se výrazně podílela na vývoji techniky hry na tento nástroj a náleží jí tak v tomto ohledu celosvětový význam. Pozoun (též trombón) nachází široké uplatnění ve všech typech souborů či orchestrů nejrůznějších hudebních žánrů. Je to dáno jeho širokými zvukovými možnostmi.

Školní výstupy

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žák

- pochopí a zvládne princip bráničně – žebního dýchání a v elementární formě jej zapojí v dechové technice
- osvojí si správný postoj (posazení) při hře, správné držení pozounu
- nasadí tón, udrží jeho intonačně a dynamicky vyrovnaný průběh, nenásilně jej zakončí, a to jak při hře na samotný nátrubek, tak i při hře na pozoun

¹⁸ V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby v případě, že žák studuje hru na pozoun jako další studijní zaměření (předmět Hudební nauka neabsolvuje). Předmět Hudební informatika je pro žáka povinný.

- zvládne hru celých, půlových s tečkou, půlových, čtvrtových not a pomlk
- zahraje ve střední dynamice (mf)
- zvládne hru tenuto, staccato se správným načasováním a provedením výměny poloh
- pohybuje se v rozmezí od 1. do 4. polohy

2. ročník : Žák

- pochopí, zvládne a rozvine schopnost bráničně – žeberního dýchání
- popíše jednotlivé části pozounu, složí jej a rozloží
- vyčistí a namaže snížec, vyměří a zakreslí rysky na 2. až 7. polohu
- zvládne tvoření tónu tzn. jeho nasazení, průběh i zakončení
- pohybuje se od 1. do 6. polohy, orientuje se na snižci
- provede výměnu poloh s optickou kontrolou
- přiřadí jednotlivým tónům správné polohy a naopak provede výčet tónů, které se hrají na určité poloze
- určí a pojmenuje noty v basovém klíči
- zahraje i osminové noty
- prokáže představu a znalost dynamických rozdílů mezi hrou mp, mf, f a uplatní ji při hře
- zahraje stupnice F dur, B dur a jejich tónický kvintakord

3. ročník : Žák

- zahraje v tónovém rozsahu F – d¹
- rozvine flexibilitu nátisku a snižcovou techniku
- prokáže představu o výškových vzdálenostech mezi jednotlivými tóny na stejné poloze
- správně spočítá a zahraje čtvrtovou triolu, čtvrtovou notu s tečkou
- zahraje v dynamické škále p, mp, mf, f, postupně zesílí, zeslabí
- použije kromě tenuta a staccata také artikulační způsob portamento
- zahraje stupnice F dur, B dur, C dur, D dur, As dur a jejich tónický kvintakord s obraty (ve formě trojzvuku)
- zahraje v rámci svého tónového rozsahu jednoduché lidové písně z not, podle sluchu, z paměti

4. ročník : Žák

- zvládne a dále rozvine techniku bráničně – žeberního dýchání
- použije artikulační techniky tenuto, staccato, portamento, v elementární podobě i retní legato
- provede výměnu poloh od 1. do 6. polohy s občasnou optickou kontrolou
- prokáže přehled o tom, které tóny se dají zahrát na jednotlivých polohách; v rámci svých nátiskových možností je bezpečně nasadí
- rytmicky rozdělí a zahraje šestnáctinové noty
- zahraje durové stupnice do čtyř křížků a čtyř béček a jejich trojzvuky
- zahraje etudy, písně a skladby v náročnosti odpovídající jeho tónovému rozsahu

5. ročník : Žák

- uplatní zažité správné návyky bráničně – žeberního dýchání
- samostatně zvládne údržbu a mazání pozounu
- bezpečně tvoří tón v dynamickém rozpětí p – f v rozsahu F – f¹
- provede výměnu poloh (1. – 7.) bez zrakové kontroly snižce
- prokáže orientaci v systému alikvotních tónů teoreticky i sluchovou analýzou
- zvládne hru tenuto, staccato, portamento, retní vazby

- zahraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a 4 béček a jejich trojzvuky
- zahraje přednesovou skladbu za doprovodu jiného nástroje na odpovídající úrovni,
- zahraje podle sluchu jednoduchou píseň a s asistencí učitele ji zapíše do not

6. ročník : Žák

- uplatní zažité správné návyky bráničně – žeberního dýchání
- samostatně zvládne údržbu a mazání pozounu
- bezpečně tvoří tón v dynamickém rozpětí pp – ff v rozsahu E – f¹
- rozvine flexibilitu nátisku a snížcovou a artikulační techniku
- zahraje dur, moll stupnice do 5 křížků a 5 béček a jejich trojzvuky
- zahraje z paměti přednesovou skladbu za doprovodu jiného nástroje
- uplatní se v komorní hře
- zahraje podle sluchu obtížnější píseň a zapíše ji do not (samostatně případně s asistencí učitele)

7. ročník : Žák

- uplatní zažité správné návyky bráničně-žeberního dýchání
- zvládne základní údržbu a mazání nástroje,
- zvládne tvoření tónu, zahraje v dynamickém rozpětí p – f v rozsahu dvou oktáv
- prokáže orientaci na snižci, pozná přesné vzdálenosti mezi polohami (1. – 7.),
- provede výměnu poloh v rychlejším tempu
- zahraje durové stupnice a akordy dur do 6 # a 6 b
- použije s jistotou všechny základní rytmy
- použije artikulaci tenuto, staccato, portamento, retní legato
- zahraje z paměti,
- zahraje podle sluchu jednoduché písně, dokáže je zapsat do not a případně transponovat
- zahraje unisono, s doprovodem, v duu nebo v rámci komorní či orchestrální hry

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žák

- uplatní a dále rozvine znalosti a dovednosti z předchozího studia
- aplikuje prakticky znalosti získané v předmětu hudební nauka
- zvládne na velmi dobré úrovni dechovou techniku
- zvládne hru v dynamickém rozpětí pp - ff
- použije artikulaci tenuto, staccato, portamento, retní legato, akcenty, z melodických ozdob příraz, odraz
- prokáže orientaci v basovém, houslovém klíči
- zvládne hru všech durových a mollových stupnic a jejich čtyřzvuků
- rytmicky rozdělí a zahraj notový zápis v půlovém (2/2, 3/2, 4/2) a osminovém (3/8, 6/8) taktu
- zahraje z listu i podle sluchu
- zvládne jednoduchou improvizaci, transpozici
- zvládne transpozici
- uplatní se v komorní a orchestrální hře

2. ročník : Žák

- zvládne základní analýzu skladby
- prokáže orientaci v C klíších – tenorovém, altovém (orientačně)
- zahraje všechny dur, moll stupnice v celém rozsahu, příslušné trojzvuky, čtyřzvuky, velký rozklad – i v rychlejším tempu
- správně provede náryl, mordent, skupinku
- postihne interpretační rozdíly mezi skladbami různých hudebních slohů a období
- uplatní se v souborové hře různých hudebních žánrů – dechové hudbě, populární a jazzové hudbě i hudbě artificiální

3. ročník : Žák

- samostatně zvolí postup rozdýchání, rozehrávky i vlastního cvičení
- zvládne dechovou techniku na vysoké úrovni
- zahraje v rozsahu B1 – b1 ve všech dynamických odstínech
- prokáže orientaci v zápisu v basovém, tenorovém, altovém i houslovém klíči
- zná chromatickou, celotónovou, pentatonickou, bluesovou stupnici
- porozumí a vysvětlí stavbu cvičné či přednesové skladby, samostatně určí vhodné výrazové prostředky
- zvládne zápis do not i s použitím notačních programů pro PC
- s pochopením rozezná a reaguj na dirigentská gesta

4. ročník : Žák

- samostatně zvolí a nastuduje skladbu, vyřeší technické problémy,
- samostatně se naladí a sladí se s dalšími nástroji
- zahraje v maximálním dynamickém rozsahu tj. ppp - fff
- zvládne hru v církevních stupnicích
- zahraje durové, mollové, zmenšené, zvětšené trojzvuky, čtyřzvuky, septimové akordy
- prokáže přehled o všech melodických ozdobách a správně je použije
- samostatně využije informační zdroje k získávání nových poznatků o pozounu, o historii nástroje, pozounové literatuře, o významných interpretech
- uplatní se v komorní a orchestrální hře, v orchestru předá své zkušenosti mladším žákům a poskytne tak účinnou pomoc dirigentovi

Začátečník na II. stupni bez předchozí hudební průpravy plní zpočátku školní výstupy I. stupně. Vzhledem k žákově vyšší fyzické i psychické vyspělosti se dá předpokládat rychlejší dosažení požadovaných výsledků, dále pak pokračuje plněním výstupů II. stupně.

5.4.6. Studijní zaměření: Hra na trubku

Hra na trubku základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na trubku		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv		1	1	1	1	1	1	1	–	–	–	–
Orchestrální hra		–	–	–	–	1	1	1	1	–	–	–
Hudební nauka		1	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Volitelné předměty	Orchestrální hra	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1
	Sborový zpěv	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	1
	Souborová hra	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2
	Hudební informatika ¹⁹	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Školní výstupy

Základní studium I. stupeň

1. ročník : Žák

- předvede základní návyky a dovednosti: správné držení těla a nástroje, práci s dechem
- zvládne základní technické prvky: nasazení tónu, prstovou techniku v rámci celých a půlových not ve velmi pomalém tempu
- zahraje jednoduché hudební útvary (např. krátká a jednoduchá cvičení, lidové písně a koledy)
 - zahraje z listu 2 – 4 takty ve velmi pomalém tempu
 - zahraje lidovou píseň nebo její část z paměti
 - rozpozná základní náladu písně, či jednoduchého cvičení
 - zahraje lidovou píseň nebo její část podle sluchu
 - zahraje lidovou píseň v souhře s dalším nástrojem v unisono

2. ročník : Žák

- předvede základní návyky a dovednosti: správné držení těla a nástroje, práci s dechem
- zvládne základní technické prvky: nasazení tónu, prstovou techniku, v rámci celých, půlových a čtvrtových not ve velmi pomalém tempu

¹⁹ V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby v případě, že žák studuje hru na trubku jako další studijní zaměření (předmět hudební nauka neabsolvuje). Předmět Hudební informatika je pro žáka povinný.

- zahraje jednoduché hudební útvary (např. krátká a jednoduchá cvičení, lidové písně a koledy)
- zahraje z listu část lidové písně nebo jiné krátké melodie ve velmi pomalém tempu
- zahraje lidovou píseň nebo jednoduchou melodii podobného rozsahu z paměti
- pozná základní náladu písně nebo jednoduchého cvičení (veselé, smutné...)
- zahraje lidovou píseň nebo její část podle sluchu
- zahraje v souhře s dalším nástrojem minimálně na úrovni unisono

3. ročník : Žák

- předvede správné držení těla a nástroje, kvalitně tvoří tón a hraje otevřeným tónem
- zvládne prstovou techniku v rámci celých, půlových, čtvrtových a osminových not v pomalém tempu
- zahraje jednoduché hudební útvary v pomalém tempu
- zahraje z paměti jednoduchou melodii
- pozná charakter skladby a vyjádří jej elementárními interpretačními resp. výrazovými prostředky
- zahraje krátkou melodii nebo lidovou píseň (část) podle sluchu
- zahraje v souhře s dalším nástrojem

4. ročník : Žák

- předvede při hře správný postoj a držení nástroje
- tvoří kvalitní tón a nasazení
- zahraje otevřeným tónem
- ovládá prstovou techniku v rámci celých, půlových čtvrtových a osminových not ve volném tempu
- zahraje v dynamických odstínech p – mf – f
- zahraje s pochopením jednoduchou frázi a vytvoří podle toho nádechy mimo pomlky
- rozliší základní tempa: pomalé – střední – rychlé.
- zahraje cvičení a skladby krátkého rozsahu, výběr a vhodnost žánru se řídí povahou nástroje
- nastuduje a zahraje jednoduché cvičení nebo píseň samostatně,
- zahraje z paměti přiměřenou skladbu,
- zahraje z listu krátkou melodii,
- zahraje v souhře alespoň s jedním jiným nástrojem.

5. ročník : Žák

- předvede při hře správný postoj a držení nástroje
- tvoří kvalitní tón a jeho nasazení
- zahraje otevřeným tónem
- zvládne prstovou techniku v rámci celých, půlových čtvrtových a osminových not v mírném tempu
- zahraje v dynamických odstínech p – mf – f, crescendo, decrescendo,
- pochopí a zahraje jednoduchou frázi a vytvoří nádechy mimo pomlky
- rozliší základní tempová označení.
- zahraje cvičení a skladby krátkého rozsahu, výběr a vhodnost žánru se řídí povahou nástroje
- samostatně nastuduje a zahraje jednoduché cvičení nebo píseň
- zahraje z listu kratší a jednoduché skladby

- zahraje v souhře s jiným nástrojem nebo zahraje v komorním souboru

6. ročník : Žák

- předvede při hře správný postoj a držení nástroje
- tvoří kvalitní tón a jeho nasazení
- zahraje otevřeným tónem
- zvládne prstovou techniku v rámci celých, půlových čtvrtových, osminových a šestnáctinových not v mírném tempu
- zahraje v základních dynamických a tempových odstínech
- zahraje s pochopením frázi a vytvoří podle toho nádechy mimo pomlky
- rozliší základní tempová označení
- zahraje cvičení vhodného rozsahu
- zvládne interpretaci několika různých stylů a žánrů
- samostatně nastuduje a zahraje dané cvičení (píseň, melodii)
- zahraje z listu cvičení, jednoduchou melodii či skladbu
- zahraje v komorním tělese nebo v souboru nebo v orchestru

7. ročník : Žák

- tvoří znělý a otevřený tón
- synchronizuje prstovou techniku s prací jazyka v rámci celých až šestnáctinových not v rychlém tempu
- zahraje v základních dynamických a tempových odstínech
- zahraje s pochopením frázi a podle toho tvoří nádechy mimo pomlky
- vysvětlí a v praxi využije základní tempová označení
- zahraje skladby a cvičení vhodného rozsahu
- zvládne interpretaci několika různých stylů a žánrů
- samostatně nastuduje a zahraje dané cvičení nebo jednoduchou skladbu
- zahraje dané cvičení nebo melodii v nevhodnější transpozici pro daný nástroj
- zahraje přiměřeně obtížné skladby z listu
- uplatní se v komorním souboru nebo v orchestru

Základní studium II. stupeň

1. ročník : Žák

- uplatní v plném rozsahu techniku nasazení a tvoření tónu, znělý tón v plném dynamickém rozsahu
- uplatní techniku pravé (levé) ruky
- zvládne interpretaci skladby v tónovém rozsahu: trubka, lesní roh: $c^1 - g^2$
- zvládne techniku jazyka a techniku prstovou
- zahraje na úrovni celých, půlových, čtvrtových, osminových a šestnáctinových not v tempech pomalých i rychlejších
- zvládne prstoklady minimálně pro všechny tóniny do 4 # a 4 b
- samostatně se orientuje v notovém zápisu různých stylových období
- rozliší základní fráze a dle nich určuje vhodná místa pro nádechy.
- uplatní se v souborech komorních nebo orchestrálních

2. ročník : Žák

- zahraje kvalitním tónem v celé dynamické škále
- samostatně posoudí kvalitu a barevnost tónu nejen své interpretace, ale rozezná různou kvalitu i u interpretů jiných
- samostatně nastuduje skladby různých stylových období a žánr, vytvoří si svůj názor na ně a umí jej vyjádřit
- uplatní se v souborech komorních nebo orchestrálních a aktivně se podílí na celkovém vyznění skladeb, zformuluje své názory na dané skladby a podílí se na výběru dalšího repertoáru
- uplatní své vlastní názory a zkušenosti z celého období studia
- zvládne interpretaci předem neznámý notový zápis v mírném tempu

3. ročník : Žák

- uplatní v plném rozsahu techniku nasazení a tvoření tónu, znělý tón v plném dynamickém rozsahu, techniku pravé (levé) ruky,
- zvládne interpretaci skladby v tónovém rozsahu: trubka: $g - g^2$, lesní roh: $c - g^2$
- zvládne techniku jazyka a prstovou techniku
- zahraje na úrovni celých, půlových, čtvrtových, osminových a šestnáctinových not v tempech pomalých i rychlých,
- je schopen hry z paměti v různých tóninách
- uplatní se v souborech komorních nebo orchestrálních
- zvládne prstoklady pro všechny tóniny do 4 # a 4 b a dále zahraje prstoklady ostatní do 7 # a 7 b
- zvládne základy násobného staccata ve velmi pomalém tempu
- zvládne samostatnou orientaci v notovém zápisu
- zvládne hru snadných melodií v transpozicích (Lesní roh: in Es, in D, trubka: in A, in D)

4. ročník : Žák

- rozšíří rozsah nástroje o okrajovou polohu dole i nahore
- zvládne hru obtížnějších melodií v transpozicích (lesní roh: in Es, in D, in C, in B, trubka: in A, in D, in C, in F)
- je schopen částečně zvládnout základní díla koncertantní literatury a orchestrální party vybraných děl
- seznámí se s interpretací špičkových našich i světových hudebníků a je schopen srovnat jejich způsob hry
- je schopen hry z paměti v různých tóninách
- uplatní se v souborech komorních nebo orchestrálních

5.4.7. Studijní zaměření: Hra na lesní roh

Hra na lesní roh základní studium		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na lesní roh		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv		1	1	1	1	1	1	1	–	–	–	–
Hudební nauka		1	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Volitelné předměty	Orchestrální hra	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	1
	Soubořová hra	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2
	Hudební informatika ²⁰	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Školní výstupy

Základní studium I. a II. stupeň – viz.studijní zaměření Hra na trubku

²⁰ V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby v případě, že žák studuje hru na lesní roh jako další studijní zaměření (předmět hudební nauka neabsolvuje). Předmět Hudební informatika je pro žáka povinný.

5.5.1. Studijní zaměření: Hra na bicí nástroje

Hra na bicí nástroje základní studium		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na bicí nástroje		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv		1	1	1	1	1	1	1	–	–	–	–
Hudební nauka		1	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Volitelné předměty	Orchestrální hra	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	1
	Soubořová hra	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2
	Přípravná soubořová hra	–	2	2	2	–	–	–	–	–	–	–
	Hudební informatika ²¹	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Charakteristika studijního zaměření

Vyučovací předmět „hra na bicí nástroje“ zahrnuje praktický nácvik ovládání bicích nástrojů:
 - melodických bicích nástrojů (xylofon, marimba, vibrafon, zvonkohra)
 - orchestrálních bicích nástrojů (tympány, velký buben, tamburína, triangl, párové činely atd.)
 - bicí soupravy
 - perkusí (conga, bongo, djembé, cabasa, shaker, guiro, claves atd.)

Cílem práce učitele hry na bicí nástroj je výchova a příprava samostatného a pohotového hráče, pro nějž je hudba a její provozování neoddelitelnou a obohacující součástí života. Tohoto cíle dosahuje vhodnou motivací, přípravou na výuku a všestrannou podporou. Na utváření profilu absolventa má vliv respektování jeho osobnosti, rozvíjení jeho schopností, zdravého sebevědomí a tvořivosti a ve značné míře i uplatnění se v souborové hře.

Cílem výuky hry na bicí nástroje je všestranné využití technického a hudebního potenciálu žáka získaného během I. a případně i za II. stupně studia. Školní výstupy by měly umožnit určitou flexibilitu výuky dle individuálních schopností a věku žáka. Důležitým prvkem v rozvíjení hudebnosti žáka je orientace na hru z listu, hru bez not a elementární improvizaci. Tato dovednost, pokud je rozvedena na patřičnou úroveň, otevírá žákovi dveře k amatérskému muzicírování, ať již se jedná o muziku klasickou, lidovou, jazzovou nebo i rockovou. Bicí nástroje jsou využívány v jazzové, populární, etnické i umělé hudbě a proto by mělo být samozřejmostí, že žák je s těmito žánry seznámen. Absolvent ZŠ a ZUŠ by měl být schopen hrát v amatérském souboru jakéhokoliv zaměření (dechové, jazzové,

²¹ V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby v případě, že žák studuje hru na bicí nástroje jako další studijní zaměření (předmět hudební nauka neabsolvuje). Předmět Hudební informatika je pro žáka povinný.

rockové soubory, komorní a symfonické orchestry, taneční orchestry a jazzové big bandy). Při prokazatelných předpokladech, zájmu a úsilí žáka a za zvýšené hodinové dotace po dobu alespoň jednoho roku se může žák účastnit přijímacích zkoušek na konzervatoř a věnovat se hře na bicí nástroje profesionálně.

Školní výstupy

Základní studium I. stupeň

1. ročník : Žák

- chápe notu a pauzu
- rozumí pojmům rytmus a takt, zde prozatím 2/4, 3/4 a 4/4
- zvládá střídavé údery jednoduché ve velmi pomalém tempu
- je schopen zaujmout správné držení těla při hře na nástroj
- zvládá správné držení paliček, zápěstní úder
- rozpoznává základní značky speciální notace bicí soupravy (hi-hat, malý buben, velký buben)

2. ročník : Žák

- zvládá elementární základy nezávislosti končetin
- zná a chápe význam základních dynamických značek, dokáže je prakticky používat
- u nástrojů nevyžadujících nácvik speciálních technik zvládá jednoduché doprovodné rytmy
- zvládá elementární základy ve hře jak na melodické nástroje, tak i na bicí soupravu

3. ročník:

- je schopen se na elementární úrovni samostatně řešit rukoklady probíraných rytmů
- je schopen hrát jednoduché skladby v soboru bicích nástrojů (duo, tria, kvartety)
- zvládá jednoduchou hru čtyřmi paličkami
- zvládá další úderové techniky na vybrané nástroje, například basový úder na congo či djembé

4. ročník: Žák

- se bezpečně orientuje v notovém materiálu souborových partů
- na melodických nástrojích zvládá hru durových i mollových stupnic
- ovládá hru kvintakordů s obraty
- prokáže nezávislost rukou a nohou při hraní na bicí soupravu
- umí správně pracovat se základními principy frázování jak na melodické tak i na ostatně bicí nástroje

5. ročník : Žák

- na základě průběžného prohlubování technických dovedností a výrazových prostředků - zvládá nastudování obtížnějších sólových skladeb s doprovodem klavíru
- zvládá (prozatím bez vědomé dynamiky) techniku tlačení víru a dvojúderů vlečených na krátkých časových úsecích, například osmin nebo čtvrtin
- v oblasti dynamiky je schopen interpretace akcentů ve střídavých úderech jednoduchých i sforzato

6. ročník : Žák

- ovládá jednoduché technické rudimenty (roll, paradiddle, přírazy)
- stálou sluchovou kontrolou podporuje vědomou tvorbu tónu a práci s dynamikou
- orientuje se v struktuře skladby po stránce formotvorných prvků (čtyřtaktí, osmitaktí)
- v elementární podobě využívá látku zvládnutou na malém bubnu k tvorbě breaků

7. ročník : Žák

- dokáže spojovat rytmické útvary s lichým počtem not (trioly) s rytmy se sudým počtem not (osminy, šestnáctiny).
- má informativní povědomí o lichých osminových taktech, např. 5/8 a 7/8.
- volně orientuje v souborových partech jak na melodické nástroje, tak i na bicí soupravu a tympány

Základní studium II. stupeň

1. ročník : Žák

- chápe další stupeň rytmické stupnice – kvintolu
- technikou střídavých úderů jednoduchých umí zahrát rozličné kombinace rytmických vzorku včetně šestnáctinových a osminových pauz
- ve velmi jednoduchých souvislostech žák zvládá aplikaci alespoň jedné varianty paradiddle do doprovodného groove nebo breaku
- při specializaci na tympány je schopen samostatně analyzovat optimální rukoklad v několika taktových cvičeních, eventuálně zde realizovat křížení paliček na elementární úrovni

2. ročník : Žák

- je schopen využít nabytých znalostí a dovedností při realizaci rozsáhlejších souborových cvičení či krátkých skladeb
- při specializaci na melodické nástroje žák je schopen sólově interpretovat delší úseky umělé hudby
- vnímá již zcela vědomě souvislosti mezi vlastní hrou a ostatními hlasy souboru

3. ročník : Žák

- zvládne problematiku synkop na úrovni osminových čtecích vzorů
- při specializaci na tympány žák je schopen zahrát nedlouhé přednesové skladby s doprovodem např. klavíru. V těchto skladbách samostatně řeší rukoklady, naladění a přeladování až 4 tympánů
- využije získaných znalostí a dovedností při realizaci rozsáhlejších krátkých rozsáhlejších skladeb souboru bicích nástrojů

4. ročník : Žák

- zvládne problematiku synkop na úrovni šestnáctinových čtecích vzorů
- orientuje se v struktuře skladby po stránce vyšších formotvorných prvků
- používá nejběžnější snadné rudimenty ze všech skupin rudimentů
- se orientuje v jednoduchých partech symfonického orchestru

5.6.1. Studijní zaměření: **Sólový zpěv**

Sólový zpěv základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Sólový zpěv		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv		1	1	1	1	1	1	1	–	–	–	–
Hudební nauka		1	1	1	1	1	–	–	–	–	–	–
Volitelné předměty	Pěvecká dílna	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	1
	Hudební informatika ²²	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Charakteristika studijního zaměření:

Sólové zpívání přitahuje řadu žáků, kteří mají vztah ke zpěvu získaný v rodinném prostředí i ty, kteří se s ním běžně nesetkávají. V rámci výuky získají povědomí o základních rozdílech mezi sborovým, komorním a individuálním zpíváním, upevní si schopnost sebekontroly a smysl pro odpovědnost za svůj výkon. V průběhu studia zvládnou zpěv à cappella i principy spolupráce s doprovodným nástrojem. Ve spolupráci s operním souborem v divadle mají mnozí z nich možnost setkat se s profesionálními zpěváky, kde se mohou realizovat po stránce pěvecké i pohybové.

Cílem výuky sólového zpěvu je pěstovat předpoklady pro vytvoření správných pěveckých návyků (postoj, správné dýchání, artikulace, měkké nasazování tónů, melodické a rytmické cítění, smysl pro dynamiku a výraz) pro interpretaci vokálních skladeb v oboru sólového zpívání. Pěvecká výchova slouží také k přípravě žáka pro kvalitní komorní zpívání a účinkování v různých pěveckých a hudebních seskupeních.

Absolvent oboru sólový zpěv ovládá teoreticky základní principy kultivovaného zpěvu, orientuje se ve výběru repertoáru různých stylových období, je schopen kultivovaného projevu v sólovém, komorním i sborovém zpěvu, zvládne zpěv a cappella nebo s doprovodem klavíru, orchestru i s reprodukováným hudebním základem. Praktické dovednosti získané během studia jsou dostatečným základem pro budoucí profesní studium nebo aktivní účast v zájmové umělecké činnosti.

²² V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby v případě, že žák studuje sólový zpěv jako další studijní zaměření (předmět hudební nauka neabsolvuje). Předmět Hudební informatika je pro žáka povinný.

Školní výstupy

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žák

- zvládne při zpěvu správné držení těla
- klidně a hluboko se nadechuje
- soustředěně a měkce nasazuje tóny
- čistě intonuje jednoduchá cvičení
- zazpívá ve střední hlasové poloze

2. ročník : Žák

- zazpívá písně v rozsahu oktávy
- prokáže uvědomělé čtení z notového partu
- rozliší a uplatní dynamická označení
- srozumitelně a přirozeně vyslovuje

3. ročník : Žák

- využije bráničního dýchání
- zazpívá legato se zvukově vyrovnanými vokály
- aktivně ovládá mluvidla s přirozenou polohou jazyka a uvolněnou bradou
- přirozeně tvoří tóny
- zazpívá část repertoáru z paměti

4. ročník : Žák

- rozliší a uplatní dynamické a agogické změny
- procvičuje sborové party z repertoáru školních sborových těles a souborů
- zazpívá cvičení oběma směry (vzestupně i sestupně) legato v tónině dur i mol
- zazpívá ve dvojhlasě

5. ročník : Žák

- interpretuje náročnější písně lidové i umělé s větším tónovým rozsahem
- propojí hlavovou a hrudní resonanci
- zazpívá hlasová cvičení v rozsahu oktávy s přesnou výslovností
- zazpívá s uvědomělou kontrolou intonace i nasazování tónů

6. ročník : Žák

- uplatní žeborně brániční dýchání a uvědomělé budování dechových frází
- použije vyrovnaný hlas v celém rozsahu
- přechodné tóny zazpívá s nasazením shora
- přiřadí plynulou kantilénu a zpěv staccato
- využije správných cvičení k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů s nasazením shora v pomalém tempu ve střední poloze s dechovou oporou
- zazpívá ve dvojhlasě a tříhlase

7. ročník : Žák

- se podílí na výběru repertoáru
- rozliší hlavní zásady při interpretaci písní různých stylů a žánrů

- dodrží hygienu hlasu a nepřehlíží zdravotní stav – mutaci, v případě potřeby navštíví foniatra
- přečte notové party z listu a čistě intonuje ve zpěvu à cappella
- pomocí jednoduchých cvičení zvládne samostatné rozezpívání
- vystihne náladu a charakter písni
- poslechem nahrávek vynikajících interpretů a návštěvou koncertů a divadelních představení si rozšíří svůj přehled v oblasti vokálního umění

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žák

- zdokonalí dechovou oporu a plynulou kantilénu
- zohlední uvolnění mluvidel, vyrovnání všech vokálů a poloh hlasu
- zřetelně vyslovuje souhlásky

2. ročník : Žák

- definuje elementární základy teorie zpěvu a základní informace z oboru foniatry
- respektuje pěveckou techniku s ohledem na průběh a intenzitu mutace

3. ročník : Žák

- uplatní získané dovednosti při vyjádření obsahu, charakteru a stylu studovaných písni
- zazpívá legato, staccato, portamento, stupnicové běhy v šestnáctinovém pohybu a stylově správně melodické ozdoby

4. ročník : Žák

- předvede zpěv s různými druhy doprovodů
- zazpívá s patřičným výrazem skladby odpovídající jeho věku a technickým dovednostem
- obohatí svoje pěvecké dovednosti studiem hudební literatury

5.6.2. Studijní zaměření: Populární zpěv

Populární zpěv základní studium		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Populární zpěv		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1	–	–	–	–	–	–
Volitelné předměty	Pěvecká dílna	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudební nauka	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1
	Hudební informatika ²³	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Charakteristika studijního zaměření

Cílem výuky je získání základních pěveckých návyků, pěstování a správné rozvíjení předpokladů žáka pro sólový zpěv. Žák se seznámí s historií populární hudby, jejími žánry a alternativními technikami zpěvu. V průběhu pěvecké výuky žák získá dovednosti a návyky, které mu umožní široké uplatnění v oblasti amatérského muzicírování nebo při dalším odborném studiu. Žák zvládne základní techniku zpěvu na mikrofon i potřebné dovednosti pro funkční použití zvukové techniky.

Školní výstupy

Základní studium I. stupeň

1. ročník : Žák

- rozliší populární a klasický zpěv
- zvládne správné držení těla při zpěvu
- vědomě použije žeberně brániční dýchání
- zazpívá píseň v rozsahu jedné oktávy
- použije při zpěvu mikrofon
- zazpívá s hudebním doprovodem

2. ročník : Žák

- používá přirozenou a srozumitelnou výslovnost
- použije falzet v rozsahu jedné oktávy

²³ V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby v případě, že žák studuje populární zpěv jako další studijní zaměření (předmět hudební nauka neabsolvuje). Předmět Hudební informatika je pro žáka povinný.

- zvládá zpívat hrudním rejstříkem
- uplatní samostatnou přípravu při zpěvu s hudebním doprovodem

3. ročník : Žák

- užívá při zpěvu správnou dechovou techniku
- použije falzet v rozsahu dvou oktáv
- zvládne měkké nasazení tónu
- uplatní při zpěvu hlavový a hrudní rejstřík
- zazpívá písně z paměti
- zvládne jednoduchá hlasová cvičení v samostatné domácí přípravě

4. ročník : Žák

- vědomě propojí při zpěvu hrudní a hlavový rejstřík
- rozliší žánry populární hudby (rock'n'roll, rhythm and blues, bluegrass, soul)
- improvizuje v durové tónině
- dodrží zásady techniky zpěvu na mikrofon

5. ročník : Žák

- vytvoří a zazpívá jednoduchý dvojhlas k lidové písni
- improvizuje v durové a mollové tónině
- zazpívá píseň v cizím (anglickém) jazyce

6. ročník : Žák

- dodrží tempo a rytmus interpretované skladby
- navrhne vlastní dynamiku zpívané písně a svůj návrh zdůvodní
- rozumí textu písně zpívané v cizím jazyce a je schopen volně jej přeložit
- zvládne spojení pěvecké a pohybové složky interpretace písně

7. ročník : Žák

- ve svém projevu uplatní získané pěvecké návyky a dovednosti
- spolupracuje při výběru repertoáru a respektuje svoje technické i hlasové možnosti
- zazpívá jednoduchou improvizaci v dané tónině
- zvládne a vysvětlí principy odlišné interpretace lidové, folkové, swingové a popové písně

Základní studium – II. stupeň

Cílem výuky je připravit a vybavit žáka vědomostmi a dovednostmi k samostatnému uplatnění v sólovém populárním zpěvu. Žák II. stupně získává širší orientaci v kulturním a hudebním životě. Součástí výuky je poslech nahrávek různých hudebních žánrů a stylů v podání českých i zahraničních interpretů. Žák je schopen se na základě získaných schopností a dovedností uplatnit v různých hudebních souborech a orchestrech.

1. ročník : Žák

- zazpívá stupnicové řady s intonační jistotou

- zaintonuje celotónové řady a prokáže v nich orientaci
- vysvětlí teorii jednoduchého dechového cvičení a názorně je přede

2. ročník : Žák

- prokáže schopnost samostatně se rozezpívat
- zazpívá hlasová cvičení v rozsahu tří oktáv
- je schopen interpretovat muzikálovou píseň

3. ročník : Žák

- sestaví a použije vlastní hlasová cvičení se zaměřením na hlavovou a hrudní rezonanci
- zvládne přechody hlasu z hrudního do falzetového rejstříku ve střední a vyšší hlasové poloze

4. ročník : Žák

- předvede krátkou improvizaci na danou hudbu (hudební podklad)
- prokáže dovednost čtení notového zápisu a orientace v zápisu sborových partů
- připraví a realizuje svůj krátký recitál nebo hudební vystoupení

5.6.3. Vyučovací předmět: **Pěvecká dílna**

Pěvecká dílna základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Volitelné předměty	Pěvecká dílna	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Charakteristika předmětu

Pěvecká dílna je určena žákům s hlubším zájmem o dílčí koordinované činnosti souvisící se zpěvem. Je jim umožněno pravidelně sólově prezentovat získané dovednosti, srovnávat svůj výkon s výkony ostatních žáků a pokoušet se o objektivní hodnocení v rámci tohoto kolektivním předmětu. Účastník pěvecké dílny provádí rozbory textu i hudby, zhodnocení obsahové a hudební složky následně využije při přednesu skladby.

Cílem předmětu Pěvecká dílna je příprava k samostatnému vystoupení, tvůrčímu zvládnutí interpretační problematiky a rozvíjení schopnosti formulace uměleckých záměrů. S tím souvisí seznámení s různými hudebními žánry a pěveckými technikami. Nově nastupující žák se do činností zapojuje postupně na základě zkušeností získaných pozorováním vystoupení spolužáků vyšších ročníků. Dle svých možností vstupuje do hodnotících diskusí. Absolvent vnímá zpěv ve všech souvislostech, které souvisejí s veřejnou prezentací. Každý žák povinně připraví jedno pěvecké vystoupení podle záměru pedagoga, které uvede vlastním průvodním slovem. Prokáže fixaci základních hygienických zásad a schopnost zodpovědného přístupu ke svému výkonu.

Školní výstupy

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žák

- prakticky prokáže orientaci v notovém zápisu skladeb
- zazpívá s hudebním doprovodem (half playback) a popř. i s vlastním doprovodem
- rozliší techniky frázování
- zapojují se do vícehlasu (dua, tria)
- při zpěvu vystihne styl a žánr zpívaných skladeb
- spolupracuje při volbě repertoáru

2. ročník : Žák

- poslouchá písně české i zahraniční populární scény
- vyjádří názor na hudební prožitek
- rozezná různou kvalitu hudebního podkladu
- posoudí vhodnost tóniny pro svoji interpretaci
- porovná kvalitu různých způsobů interpretace téže skladby
- propojuje teoretické znalosti s vlastní interpretací

Základní studium II. stupně

Školní výstupy

1. ročník : Žák

- zvládne dechová cvičení a žeberně brániční cviky
- využije k přípravě hlasová cvičení v chromatickém postupu
- zazpívá lidové a umělé písně v obtížnějších úpravách
- uplatní se ve vícehlasé interpretaci lidových písní

2. ročník : Žák

- zazpívá písně z různých žánrových a stylových oblastí (folk, blues, swing, populární písně 80. a 90. let XX. století)
- popíše nástrojové složení hudebního doprovodu v originální verzi i v hudebním podkladu

3. ročník : Žák

- zazpívá umělé písně období hudebního romantismu a XX. století
- zhodnotí svou interpretaci a v diskusi ji obhájí
- prokáže přehled / orientaci v současné populární scéně

4. ročník : Žák

- vyjmenuje typy zpěvu – rap, screaming,...
- zazpívá písně různých žánrů (filmové, muzikálové, rockové...)
- prokáže schopnost samostatného výběru repertoáru (sólového, pro zpěv v duetech)

5.6.4. Vyučovací předmět: Přípravný sborový zpěv

Přípravný sborový zpěv	I. stupeň							II. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.	
základní studium												
Přípravný sborový zpěv	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

Přípravný sborový zpěv je realizován 1 hodinou výuky v rámci PHV a jednou hodinou výuky v 1. ročníku I. cyklu. Výuka probíhá hromadně v rámci přípravného sboru Červík Pepík v počtu žáků odpovídajícímu prvním dvěma ročníkům tříd s RVHV.

Žáci se zde seznámí se zásadami sborového zpěvu (postoj a držení těla, dýchání, artikulace...), základními pravidly hudební kázně a chováním při veřejných produkcích.

Repertoár je tvořen lidovými písněmi a písněmi umělými, které odpovídají věku a mentalitě zpěváků (Jurkovič, Skoumal ...).

Sbor vystupuje na školních i veřejných akcích a účastní se pěveckých sborových soutěží.

Doprovod často obstarávají členové a členky sboru (Orffovský instrumentář) a lidová muzika Jablůňka. Vystoupení sboru Červík Pepík patří dlouhodobě k nejoblíbenějším a nejnavštěvovanějším.

Školní výstupy

Žák

- se seznámí a pochopí zásady hudební kázně
- reaguje na gesta sbormistryně (nástup / závěr), udrží s ní neustálý vizuální kontakt
- si osvojí základy správného držení těla
- si osvojí základy správného dýchání a dechového režimu a tvoření tónu
- zvládne základy správné výslovnost
- zazpívá v jednohlasu, zvládá základy dvojhlasu (polyfonně), svůj hlasový rozsah si postupně rozšiřuje
- pochopí a prakticky použije pojmy *brumendo*, *legato* a *staccato*
- zapamatuje texty písní, zvládne repertoár pro vystoupení
- si osvojí základy správného chování a vystupování na veřejnosti
- reprezentuje od počátku školní docházky svou školu

5.6.5. Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Sborový zpěv základní studium		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Sborový zpěv ^{/1}		–	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Volitelné předměty	Sborový zpěv ^{/2}	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1

^{/1} V prvním ročníku jako přípravný sborový zpěv

^{/2} Pro studijní zaměření Populární zpěv je sborový zpěv volitelným předmětem po celou dobu studia

Charakteristika předmětu

Předmět sborový zpěv je zaměřen na děti zájímaví se o aktivní vokální činnosti. Ve sborovém zpěvu je využíváno metod a forem práce založené na činnosti celého týmu, schopnosti prezentovat své umělecké dovednosti před publikem, přípravě společných projektů. Hodnocení žáka vychází z celkového kulturního projevu dítěte, aktivního a tvořivého přístupu k hudebním činnostem, sleduje rostoucí úroveň získaných hudebních dovedností a schopnosti tyto dovednosti dále rozvíjet a využívat. Žáci se učí používat správnou hlasovou techniku a dýchání při tvorbě vokálů, postupně s ohledem na vrozené dispozice rozšiřují a kultivují svůj hlasový rozsah.

Učitel učí žáky chápat zpěv jako prostředek komunikace, učí žáky použít správnou hlasovou a dechovou technikou nejrůznější hlasové rejstříky a barvu hlasu odpovídající typu skladby, kterou interpretují a motivuje žáky k celoživotnímu hudebnímu vzdělávání. Učí žáky vzájemně spolupracovat a pomáhat si, vyslechnout názory ostatních, ale i podělit se o názor svůj, přijímat různé role, aby práce ve sboru byla co nejefektivnější a konečný výsledek práce byl co nejkvalitnější.

Absolvent získá základy hlasové a dechové techniky, které mu umožňují používat vyrovnaný hlas v celém jeho rozsahu, intonuje čistě svůj part i v náročnějších skladbách a capella či s instrumentálním doprovodem, dokáže interpretovat skladby různých slohových období a žánrů a je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce v kolektivu své znalosti a dovednosti může uplatnit i v jiných zájmových hudebních uskupeních, případně je využít při studiu na střední či vysoké škole

Školní výstupy

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žák

- při zpěvu rovně stojí či sedí
- při zpěvu klidně dýchá
- zná pojmy nádech, výdech, tón, sbor, sbormistr (dirigent)
- dokáže zopakovat intonačně a rytmicky předzpívaný tón či krátké melodické cvičení
- zpívá v rámci svých možností intonačně čistě s oporou hudebního nástroje
- při zpěvu sleduje očima sbormistra

2. ročník : Žák

- při zpěvu klidně a rovně stojí či sedí
- při zpěvu klidně a volně dýchá
- zná notovou osnovu, houslový klíč, posuvky, druhy a rytmické hodnoty not
- pozná sluchem melodii vzestupnou a sestupnou
- intonačně se doladí ke zpívanému tónu vyučujícího nebo k unisonu sboru
- zná pojmy p, mf, f, staccato, legato
- zazpívá známou píseň od různých tónů
- rozliší taktování sbormistra na dvě a tři doby

3. ročník : Žák

- předvede a vysvětlí základní zásady pěveckého postoje a sedu
- měkce nasazuje tóny na dechu ve střední a nízké poloze svého hlasu
- zná druhy dětského hlasu (soprán, alt)
- najde zápis svého hlasu v notovém záznamu
- zná pojmy bránice, hrudní, smíšený a hlavový rejstřík, okrajové chvění hlasivek
- zná a dokáže použít při zpěvu p, mf, f, crescendo, decrescendo, repetici
- při zpěvu srozumitelně vyslovuje texty písní
- doladí se v unisonu a capella nebo lehkém kánonu
- dokáže transponovat o m2 vzestupně a sestupně základní intervaly a akordy s oporou klavíru nebo hlasu sbormistra
- podle gesta sbormistra zpívá pomocí glissanda vzestupnou či sestupnou melodii
- dodržuje nutnou kázeň na zkouškách
- zná taktování na čtyři doby

4. ročník : Žák

- vědomě používá brániční dýchání
- dokáže si cíleně otevřít pomocí zívnutí zadní prostor ústní dutiny a hrtanu
- měkce nasazuje tóny na dechu v hlavovém i v hrudním rejstříku svého hlasového rozsahu
- zpívá čistě melodii svého hlasu, dodržuje rytmus a dané tempo
- s ohledem na své schopnosti a dovednosti je schopen zazpívat jednoduché sólo
- zná a dokáže použít při zpěvu staccato, legato, ritardando, accelerando

- dokáže transponovat o m2 vzestupně a sestupně základní intervaly a akordy
- udrží se intonačně v jednoduchém vícehlasu s doprovodem
- dokáže pohybově ztvárnit jednoduchou píseň
- přesně reaguje na dirigentská gesta sbormistra

5. ročník : Žák

- přirozeně a volně dýchá za pomoci bránice, mezižeberních a břišních svalů
- zná druhy dospělých hlasů (soprán, mezzosoprán, alt, tenor, baryton, bas)
- udrží se intonačně v jednoduchém vícehlasu a capella
- dokáže transponovat známá melodická cvičení
- zná pojem hlasová hygiena, hlasová porucha, mutace, rezonance, rezonanční dutiny, alikvotní tóny
- při zpěvu srozumitelně artikuluje s uvolněným hrdlem
- zazpívá jednodušší skladbu a capella v jednohlasu nebo v kánonu
- umí se chovat na akcích sboru, přiměřeně svému věku reprezentuje na sborovém vystoupení

6. ročník : Žák

- dokáže zpívat vyrovnané vokály v různých hlasových polohách
- intonuje nápodobou i podle notového zápisu
- zná pojmy sluchová kontrola, temperované a přirozené ladění, střídavý sborový dech, legatový zpěv
- je schopen naučit se z paměti cizojazyčný text písně
- snaží se vědomě o správné ladění v dané harmonii
- účastní se spolupráce s jinými sbory

7. ročník : Žák

- vědomě užívá správný pěvecký postoj a dechovou techniku
- zachovává dle svých možností přirozenost svého hlasu v celém jeho rozsahu
- zná pojem falzet
- dodržuje dynamiku, tempo a harmonii písně i případného doprovodu
- vysvětlí základní zásady hlasové hygieny
- adekvátně reaguje na dirigentská gesta i nonverbální pokyny sbormistra při vystoupení
- pomáhá s organizací akcí sboru

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žák

- při zpěvu propojuje hlasové rejstříky v celém svém rozsahu podle svých možností
- použije střídavý sborový dech při legatovém zpěvu
- zazpívá staccato a portamento v pomalém i rychlém tempu
- je schopen zazpívat jednoduchou píseň z listu
- vyzná se v jednoduché sborové partituře

2. ročník : Žák

- doladí se pomocí sluchu k harmonii ostatních hlasů a případného doprovodu
- zazpívá jednodušší skladbu a capella v jednohlasu či homofonním vícehlasu
- na soustředění sboru se uplatní v práci ve skupině daného hlasu nebo individuálně pomůže s nácvikem partu mladším zpěvákům

3. ročník : Žák

- vědomě užívá sluchovou kontrolu při přirozeném ladění svého hlasu v harmonii skladby
- uvědomí si vliv jednotlivých vokálů na intonaci a výsledný zvuk sboru
- umí se chovat na akcích sboru, přiměřeně svému věku a zkušenostem reprezentuje na sborovém vystoupení
- při zpěvu vystihne dynamiku, tempo, agogiku v souladu s celkovým charakterem skladby i bez dirigování sbormistra
- znalostí repertoáru a pomocí mladším zpěvákům prokáže své povědomí o sounáležitosti kolektivní činnosti sboru

4. ročník : Žák

- zvládne základy dechové techniky a hlasové kultury
- použije vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- prokáže rychlou orientaci ve struktuře partitury
- zazpívá kantilénu
- rozliší různá hudební období a styly, zvolí vhodnou interpretaci
- vědomě užije sluchovou kontrolu při přirozeném ladění svého hlasu v harmonii skladby
- intonuje čistě svůj part i v náročnějších skladbách a capella či s instrumentálním doprovodem
- provede rozbor výkonu celého sboru i jednotlivých členů
- aktivně se podílí na spolupráci celého sboru

5.7.1 Vyučovací předmět: Přípravný smyčkový soubor

Přípravný smyčkový soubor		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
základní studium												
Volitelné předměty	Přípravný smyčkový soubor	2	2	2	2	–	–	–	–	–	–	–

Předmět Přípravný smyčkový soubor je realizován v souboru ZUŠáček.

Charakteristika předmětu

Na naší škole začínáme s výukou hry na housle již v nejužším věku (5 - 6 let, ale v případě vhodných dispozic i ve věku nižším) a co nejdříve zařazujeme děti do přípravné souborové hry.

Velký důraz klademe na hru unisono, jelikož se tak žáci naučí poslouchat jeden druhého, přizpůsobovat se, vnímat rytmus. Dále postupujeme v nejjednodušších komorních útvarech - dvojhlas s klavírním doprovodem atd. Žákům přináší tento způsob hry radost a může pro ně být i odreagováním od povinností, které mají při studiu hlavního oboru.

Žáci jsou vedeni k získávání veškerých návyků a dovedností potřebných pro hru v komorním orchestru a zvládnutí základů vhodného chování pro prezentaci na veřejnosti (vystupování na pódiu, volba vhodného oblečení).

Předmět Přípravná souborová hra smyčkových nástrojů se vyučuje zpravidla do 4. nebo 5. ročníku I. stupně základního studia.

Školní výstupy

1. ročník : Žáci

- interpretují ve skupině 4 a více hráčů jednoduché skladby různých stylových období.
- zahrají skladby z paměti nebo z not.
- aplikují všechny získané interpretační dovednosti z individuální výuky (dynamika, agogika, kultura tónu).
- zvládnou vedení svých hlasů v jednoduchých kompozičních útvarech (dvojhlas atd.)

2. ročník : Žáci

- sledují gesta dirigenta a reagují na ně.
- rozliší základní gesta dirigenta (nasazení, nástupy, závěr, ritardando).
- pokračují v dalším studiu v předmětu Souborová hra realizovaném v komorním orchestru.

5.7. 2 Vyučovací předmět: **Komorní smyčcový orchestr**

Komorní smyčcový orchestr		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Základní studium												
Volitelné předměty	Komorní orchestr ²⁴	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2	2

Komorní orchestr ZUŠ Jabloňová je smyčcový soubor s obsazením klasického smyčcového orchestru eventuálně rozšířený o další nástroje - dechové, bicí nebo elektronický klávesový nástroj pro barokní repertoár.

Cílem výuky je zapojit žáky do společné práce na hudebním díle – každého podle jeho možností, vždy ale maximální možnou mírou. U dětí se pěstuje schopnost týmové spolupráce, odpovědnost za společné dílo – důraz není kladen na individuální výkony jednotlivých členů souboru, ale na výkon kolektivu. Jestliže je žák členem kolektivu, ve kterém má vytvořeny dostatečně silné kolegiální vazby, je mnohem více chráněn před krizí pubertálního věku.

Školní výstupy

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žáci

- interpretují ve skupině 8 a více hráčů skladby různých stylových období
- aplikují všechny získané interpretační dovednosti z individuální výuky i v orchestrální hře (dynamika, agogika, kultura tónu)

2. ročník : Žáci

- sledují gesta dirigenta a reagují na ně
- interpretují náročnější a rozsáhlejší orchestrální skladby všech stylových období včetně moderní hudby 20. století

3. ročník : Žáci

- zvládnou s jistotou vedení svých hlasů v náročnějších kompozičních útvarech (polyfonie atd.)

²⁴ Hodinová dotace může být navýšena na 3 v případě obměny členů orchestru a nutnosti dělených zkoušek se žáky z nižších ročníků

- reagují s uvědoměním na gesta dirigenta

4. ročník : Žáci

- vnímají orchestrální skladbu komplexně a rozpoznají funkci jednotlivých nástrojových sekcí
- zvládnou samostatnou přípravu (studium) notového materiálu pro komorní orchestr

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žáci

- v případě potřeby poradí méně vyspělým spoluhráčům
- využívají možností hrát na veřejnosti

2. ročník : Žáci

- zvládnou samostatnou přípravu (studium) notového materiálu pro komorní orchestr
- konfrontují vlastní názory na interpretaci hrané skladby

3. ročník : Žáci

- zhodnotí výkon jiných souborů a posoudí kvalitu jejich výkonu
- dokáží zastoupit dirigenta a ukázat ostatním členům souboru nástupy a závěry skladeb

4. ročník : Žáci

- dle svých možností co nejvíce veřejně vystupují, účastní se soutěží, přehlídek, popř. nahrávání (tvorba vlastních CD)
- aktivně vyhledávají příležitosti pro vystoupení souboru, případně spolu s vedoucím souboru spolupodílí na jejich organizaci a zajištění

5.7.3 Vyučovací předmět: Hra v orchestru

Hra v orchestru základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Orchestrální hra		–	–	–	–	1/*	1	1	1	–	–	–
Volitelné předměty	Orchestrální hra	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1

/* S přihlédnutím k výsledkům žáka ve výuce nástrojové hry může být zařazen do předmětu Hra v orchestru i v nižším ročníku.

Charakteristika předmětu:

Hra v orchestru je syntetizujícím předmětem, který v maximální míře naplňuje jednu ze základních myšlenek školního vzdělávacího programu – hrajeme spolu. V orchestru dostávají příležitost žáci všech nástrojových tříd, většinou od 5. ročníku. Orchester mívá 60 členů, na významná vystoupení je doplňován i o absolventy školy. Obsazení je různorodé a každoročně se proporcionálně mění, což se odráží i ve výběru repertoáru. Ten plní současně hudebně výchovnou, motivační i uměleckou funkci. Je tvořen původními úpravami skladeb klasického repertoáru hudby uměleckými různými stylovými obdobími i skladeb z oblasti jazzu, muzikálů, popu, rocku nebo country. Orchester obvykle vystupuje několikrát během roku na školních koncertech a školním plese. Význam orchestrální hry spočívá zejména v tom, že žáci – viz školní výstupy:

Školní výstupy

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žáci

- využijí prakticky získané interpretační dovednosti z individuální výuky
- naladí svůj nástroj a sladí se s ostatními spoluhráči v nástrojové skupině
- vnímají svůj part v kontextu ostatních spoluhráčů
- sledují s porozuměním gesta dirigenta a reagují na ně
- uplatní zásady slušného a společenského chování na pódiu i mimo něj, včetně vhodného oblečení

2. ročník : Žáci

- využijí získané interpretační dovednosti z individuální výuky i v orchestrální hře
- naladí svůj nástroj a sladí se se spoluhráči a pomohou s laděním mladším spoluhráčům
- vnímají svůj part v kontextu ostatních spoluhráčů
- rozpoznají funkci jednotlivých nástrojových sekcí
- dokáží si připravit stojan, party a nástroj pro vystoupení

3. ročník : Žáci

- využijí získané interpretační dovednosti z individuální výuky i v orchestrální hře
- sledují s porozuměním gesta dirigenta a reagují na ně
- pochopí význam dirigentských gest pro orchestrální praxi
- zorientují se pohotově ve svých partech
- samostatně připraví svůj part

Základní studium II. stupně

4. ročník : Žáci

- využijí získané interpretační dovednosti z individuální výuky i v orchestrální hře
- sledují s porozuměním gesta dirigenta a reagují na ně
- rozpoznají funkci jednotlivých nástrojových sekcí
- zorientují se pohotově ve svých partech a jsou schopni samostatné přípravy
- pochopí specifika odlišných hudebních stylů a žánrů a přizpůsobí jim techniku a projev své hry
- zanalyzují a zhodnotí výkon svůj, nástrojové skupiny i celého orchestru

5. ročník : Žáci

- využijí získané interpretační dovednosti z individuální výuky i v orchestrální hře
- pochopí odlišných hudebních stylů a žánrů a přizpůsobí jim techniku a projev své hry a poradí mladším spoluhráčům
- zanalyzují a zhodnotí výkon svůj, nástrojové skupiny i celého orchestru, svůj názor zformulují a přednesou kolektivu
- připraví si stojan, party a nástroj pro vystoupení pro sebe i své spoluhráče
- uvědomí si odpovědnost za svůj i kolektivní výkon

6. a 7. ročník : Žáci

- naladí a sladí nástroje ve své nástrojové skupině
- připraví se samostatně, k nastudování partů využijí notační program Sibelius a zaslané partitury
- zanalyzují a zhodnotí výkon svůj, nástrojové skupiny i celého orchestru, svůj názor zformulují, přednesou kolektivu a obhájí jej
- v případě potřeby povedou dělenou zkoušku své nástrojové skupiny (hlasu)
- cítí odpovědnost za svůj i kolektivní výkon
- uplatní zásady slušného a společenského chování na pódiu i mimo něj, včetně vhodného oblečení a poslouží mladším spoluhráčům příkladem

5.7.4 Vyučovací předmět: Přípravná souborová hra

Souborová hra dechových nástrojů dřevěných základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Volitelné předměty	Přípravná souborová hra	–	–	2	2	–	–	–	–	–	–	–

Přípravná souborová hra dechových nástrojů dřevěných je realizována v souboru **Apple saxes II.**

Školní výstupy

Základní studium I. stupně

Přípravná souborová hra

1. ročník : Žáci

- jsou schopni souhry s jinými hudebními nástroji dle svých individuálních možností.
- reagují na změny v průběhu skladby na základě gest vedoucího (dirigenta nebo hráče souboru)

2. ročník : Žáci

- zahrají část svého partu bez předchozí přípravy (tzv. hra z listu)
- vysvětlí důležitost zodpovědnosti vůči vedoucímu souboru i ke svým spoluhráčům
- při hře patřičně využívají zvládnuté výrazové prostředky, kvalitu tónu, nasazení, dýchání, prstovou techniku

5.7.5 Vyučovací předmět: **Soubořová hra**

Soubořová hra základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Volitelné předměty	Soubořová hra	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2

Vyučovací předmět Soubořová hra dechových nástrojů dřevěných je realizována v souborech: **Apple saxes, klarinetové kvarteto, saxofonové kvarteto.**

Charakteristika předmětů:

Přípravný soubor mladších nebo začínajících žáků se od počátku zaměřuje na souhru a správné frázování. Repertoár je tvořen převážně instruktivními (jednoduchými) skladbami pro dva až čtyři hráče později doplněný o skladby nejrůznějších slohových období i žánrového zaměření různých stupňů obtížnosti.

Schopnější žáci postupně doplňují řady instrumentalistů hlavního souboru Apple saxes.

Soubořová hra: soubor Apple Saxes

V souboru hrají vyspělejší žáci tříd dechových dřevěných nástrojů doplnění o rytmiku a sólový zpěv. Seznamují se se specifickými rysy jazzové a taneční hudby XX. století (frázování, feeling, stylová interpretace jednotlivých žánrů) a aktivně se spolupodílejí na přípravě repertoáru. Soubor se pravidelně účastní interních i veřejných akcí školy a patří mezi nejvýznamnější reprezentanty školy na veřejnosti. Za dobu svého působení dosáhl významných úspěchů, v rámci města patří ke špičce a pro žáky je členství v něm prestižní a tedy motivující záležitostí.

Soubořová hra: klarinetové a saxofonové kvarteto

Hra v klarinetovém kvartetu je určena žákům se zájmem o komorní hudbu, o společné muzicírování se svými spolužáky, při kterém žáci využívají svých znalostí a dovedností z individuální výuky. V kvartetu se věnují jak muzice klasické, tak i populární. Aktivně se zapojují do dění ve škole.

Soubořová hra

1. ročník : Žáci

- se samostatně naladí s jinými nástroji a dbá na intonaci během hry
- se orientují ve svém partu i v celé skladbě
- vyjmenují, vysvětlí a v praxi uplatní návyky slušného chování při veřejném vystupování (vhodné oblečení, vhodné vystupování na pódiu i mimo něj)

2. ročník : Žáci

- samostatně nastupují ve hrané skladbě
- v případě potřeby poradí méně vyspělým spoluhráčům

3. ročník : Žáci

- využívají možností hrát na veřejnosti
- zhodnotí výkon jiných souborů a posoudí kvalitu jejich výkonu

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žáci

- jsou připraveni konfrontovat vlastní názory na interpretaci hrané skladby
- rozeznají jednotlivé žánry (folklór, funky music, swing, jazz atd.)
- využívají notačního programu Sibelius k domácí přípravě svého partu - poslech skladby, zápis sóla, hra s doprovodem (k vybavení školy patří počítačová učebna s programem Sibelius)

2. ročník : Žáci

- se aktivně uplatní v co nejširším měřítku v souborové hře ve škole i mimo ni
- jsou schopni improvizace podle akordických značek v hrané jazzové skladbě
- připravují nástroje, noty, pulty (případně aparaturu) na zkoušku souboru i vystoupení

3. ročník : Žáci

- dokáží zastoupit dirigenta - vedoucího a ukázat ostatním členům souboru nástupy a závěry skladeb
- dle svých možností co nejvíce veřejně vystupují, účastní se festivalů, soutěží, přehlídek, popř. pořídí vlastní nahrávky, na kterých se podílí i dramaturgicky

4. ročník : Žáci

- využijí zkušeností z interpretace klasických děl (souborové hry) v jazzové improvizaci
- aktivně vyhledávají příležitosti pro vystoupení souboru, případně se spolu s vedoucím souboru spolupodílí na jejich organizaci a zajištění

5.7.5 Vyučovací předmět: **Soubořová hra zobcových fléten**

Soubořová hra zobcových fléten základní studium		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Volitelné předměty	Soubořová hra	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2	2

Charakteristika předmětu:

Skupinová praxe je umožněna všem žákům zobcové flétny od 4. ročníku hry na zobcovou flétnu. Žáci využívají svých znalostí a dovedností z individuální výuky. Zdokonalují se ve výrazu a způsobu interpretace skladeb. Respektují se navzájem jako těleso, zapojují se do veřejných akcí školy i mimo ni a dodržují zásady správného vystupování. Postupně se seznamují s různými hudebními styly a žánry.

Školní výstupy

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žáci

- dodrží správné nádechy ve svých partech
- zapojí se do hry na altovou flétnu
- dodrží zásady správného sezení

2. ročník : Žáci

- správně rozestaví pulty dle obsazení
- udrží nastavené tempo
- se seznámí s různými hudebními styly a žánry
- předvedou zásady správného vystupování na veřejnosti (dodrží vhodné oblékání a kázeň)

3. ročník : Žáci

- si sami naladí nástroj
- zvládnou obstojně hru z listu

4. ročník : Žáci

- přizpůsobí svou hru tomu, zda hraje sólo či je součástí doprovodu
- zvládnou pomalou, plynulou hru na tenorovou flétnu
- pohotově zvládnou hru z listu a samostatně si určí vhodné nádechy

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žáci

- zahrají své party i v odlišném nástrojovém obsazení
- se podílejí na školních i mimoškolních akcích

2. ročník : Žáci

- se spolupodílejí na výběru vhodného repertoáru
- zvládnou čtení not v basovém klíči
- zahrají část basového partu

3. ročník : Žáci

- provedou jednoduchou transpozici
- poradí mladším spoluhráčům jaký zvolit způsob nácvičku partů

4. ročník : Žáci

- zvládnou vést samostatně zkoušku souboru a účinně tak pomáhají dirigentovi
- aktivně se spolupodílejí na zajištění plynulého průběhu koncertu/vystoupení
- v případě potřeby zorganizují krátké vystoupení

5.7.6 Vyučovací předmět: **Soubořová hra příčných fléten**

Soubořová hra příčných fléten		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
základní studium												
Volitelné předměty	Soubořová hra	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2

Soubořová hra příčných fléten je realizována v souboru **Naštorc**.

Charakteristika předmětu:

Souboř působí na škole od roku 2008. V jeho repertoáru jsou skladby z oblasti swingu, pop music i muzikálů. Souboř tvoří příčné flétny doplněné o rytmiku. Nástrojové obsazení: příčné flétny, altová příčná flétna, klavír, baskytara, bicí, ale obsazení je možné podle žánrového zaměření obměňovat. Žáci využívají svých znalostí a dovedností z individuální výuky. Respektují se navzájem jako hudební kolektiv, zapojují se do veřejných akcí školy i mimo ni a dodržují zásady správného vystupování. Postupně se seznamují s různými hudebními styly a žánry.

Školní výstupy

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žáci

- dodržují označené nádechy ve svém partu
- zahrají část svého partu bez předchozí přípravy (tzv. hra z listu)

2. ročník : Žáci

- při soubořové hře patřičně využijí zvládnuté výrazové prostředky, uplatní kvalitu tónu, nasazení, dýchání, prstovou techniku
- přizpůsobí způsob své hry přidělenému partu (sólovému, doprovodnému)
- uplatní zásady správného vystupování na jevišti

3. ročník : Žáci

- dodrží předepsané tempo ve skladbě
- se uplatní v souhře společně s ostatními i v neúplném nástrojovém obsazení

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žáci

- prokáží pohotovost při hře (výpadek hry spoluhráče, nečekané reakce v publiku, výpadek proudu, vlastní dezorientace v partu atd.)
- prokáží orientaci ve svém partu i v celé skladbě

2. ročník : Žáci

- poradí a doporučí mladším spoluhráčům vhodný způsob nácvičku partů
- uplatní se v nástupech jednotlivých hlasů ve hrané skladbě

3. ročník : Žáci

- si samostatně určí vhodné nádechy
- zformulují vlastní názory na interpretaci hrané skladby a obhájí je v konfrontaci s názorem odlišným

4. ročník : Žáci

- se uplatní jako vedoucí souboru (ukáží ostatním členům souboru nástupy a závěry skladeb)
- se spolupodílí na výběru vhodného repertoáru.
- během hry analyzují ladění svého nástroje a v případě potřeby si nástroj samostatně doladí

5.7.7 Vyučovací předmět: **Soubová hra žesťových nástrojů**

Soubová hra žesťových nástrojů základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Volitelné předměty	Soubová hra	–	–	2/*	2	2	2	2	2	2	2	2

* S přihlédnutím k výsledkům žáka ve výuce nástrojové hry může být zařazen do předmětu Soubová hra žesťových nástrojů i v nižším ročníku.

Charakteristika předmětu:

Soubová hra žesťových nástrojů je realizována ve 2. – 7. ročníku I. stupně a 1. – 4. ročníku II. stupně základního studia.

Školní výstupy

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žáci

- využijí současných dovedností nabytých v individuální výuce
- zvládnou shodné nasazení a ukončení tónu
- zvládnou společnou elementární rytmickou hru a počátky jednoduchého frázování,
- uplatní elementární zásady společného ladění
- zvládnou počátky orientace v partu
- zahrají jednoduché melodie v jednohlasu

2. ročník : Žáci

- využijí současných dovedností nabytých v individuální výuce
- zvládnou samostatné čtení partu z listu – takt, předznamenání, repetice částí skladby, posuvky, rytmus
- zvládnou ladění nástroje sólo i v rámci skupiny
- zvládnou způsoby nástupu ve skladbě

3. ročník : Žáci

- zvládnou zadání vhodného tempa při nácviu i pozdějším provedení skladby
- zdokonalí ladění nástroje sólo i v rámci skupiny,
- jsou schopni při hře sledovat a vnímat ostatní hlasy,
- v souhře uplatní sledování souhry a sluchovou sebekontrolu
- vyjádří se ke způsobu provedení skladby,

- vyjádří se, navrhnou i případně samostatně zvolí obsazení jednotlivých hlasů skladby, včetně doplňujících efektů

4. ročník : Žáci

- zdokonalí ladění nástroje sólo, v rámci skupiny a celého souboru
- navrhnou způsob provedení skladby, včetně úpravy tóniny,
- navrhnou způsob interpretace s ohledem na typ skladby včetně frázování
- navrhnou úpravu formy skladby – předehra, mezihry, dohry apod.

5. ročník : Žáci

- samostatně navrhnou možnosti k veřejnému uvedení nastudované skladby
- uplatní se samostatně při organizaci zkoušky skupiny nebo souboru

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žáci

- jsou schopni kontrolovat své chování na podiu i mimo něj
- samostatně se uplatní v nástupech jednotlivých hlasů ve interpretované skladbě
- uplatní zodpovědný přístup ke svým spoluhráčům.

2. ročník : Žáci

- samostatně připraví orchestrální nebo komorní part
- se aktivně uplatní v co nejširším měřítku v souborové hře ve škole i mimo ni
- připravují nástroje, noty, pulty (případně aparaturu) na zkoušku souboru i vystoupení

3. ročník : Žáci

- dokáží zastoupit dirigenta - vedoucího a ukázat ostatním členům souboru nástupy a závěry skladeb
- dle svých možností co nejvíce veřejně vystupují

4. ročník : Žáci

- využijí zkušeností z interpretace klasických děl (souborové hry) v jiných hudebních žánrech
- aktivně vyhledávají příležitosti pro vystoupení souboru, případně se spolu s vedoucím souboru spolupodílí na jejich organizaci a zajištění

5.7.8 Vyučovací předmět: **Soubořová hra kytar**

Soubořová hra kytar		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
základní studium												
Volitelné předměty	Soubořová hra	–	–	–	–	2/*	2	2	2	2	2	2

/* S přihlédnutím k výsledkům žáka ve výuce nástrojové hry může být zařazen do předmětu Soubořová hra kytar i v nižším ročníku.

Charakteristika předmětu:

Studijní předmět je realizován v souboru **Grasshoppers** a dle potřeby v ostatních školních souborech a orchestru.

Soubor **Grasshoppers** byl vytvořen ze žáků kytarové třídy a postupně doplněn o další rytmické a melodické nástroje. Je zaměřen převážně na country rock, blues, folkrock s přesahy do jazzu.

Nástrojové obsazení: akustická kytara, elektrická kytara, basová kytara, bicí, klávesy, housle, mandolína a dechové nástroje dřevěné. Obsazení je možné podle žánrového zaměření obměňovat. Cílem aktivního hraní a zpívání ve skupině je porozumět danému stylu, rozpoznat a orientovat se v harmonii, citlivá reprodukce a učení se vzájemné spolupráci. Kromě rozvíjení schopností v souhře s ostatními nástroji se žáci učí zahrát a zazpívat svůj part a zároveň vnímat ostatní hráče, ovládat zpěv na mikrofon a ovládat doprovodné rytmické nástroje.

Školní výstupy

Základní studium I. stupně

1. ročník : Žáci

- dodrží zásady správného sezení při hře
- zvládnou způsoby nástupu ve skladbě
- popíší zásady správného vystupování na jevišti
- správně rozestaví židle a pulty podle daného obsazení
- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň i v době, kdy nehrají
- předvedou zásady správného vystupování na jevišti
- zvládnou ladění nástroje sólo i v rámci skupiny
- zvládnou samostatné čtení partu z listu - takt, předznamenání, repetice (opakování) částí skladby, posuvky, rytmus
- ovládnou zadání vhodného tempa při nácvičku i v pozdějším provedení skladby

2. ročník : Žáci

- jako doprovodná složka skupiny zvolí samostatně základní i složitější způsob doprovodu, odpovídající především taktu a žánru skladby

- jsou při hře schopni sledovat a vnímat ostatní hlasy
- jsou vedeni pedagogem ke sledování souhry a sluchové sebekontroly

3. ročník : Žáci

- se vyjádří se ke způsobu provedení skladby
- se vyjádří, navrhnou i případně samostatně zvolí obsazení jednotlivých hlasů skladby, včetně doplňujících efektů
- navrhnou způsob provedení skladby, včetně úpravy tóniny
- cítí odpovědnost za svůj i kolektivní výkon

Základní studium II. stupně

1. ročník : Žáci

- poradí a doporučí mladším spoluhráčům vhodný způsob nácvičky partů
- v případě potřeby povedou dělenou zkoušku své nástrojové skupiny (hlasu)

2. ročník : Žáci

- navrhnou úpravu formy skladby - předehra, mezihry, dohry apod.
- jsou motivováni k účasti v souborech fungujících i mimo školu

3. ročník

- žáci uplatní znalosti transpozice a hry z paměti
- využijí možnosti improvizace

4. ročník : Žáci

- samostatně nastoupí při hře jednotlivých hlasů v interpretované skladbě
- navrhnou samostatně příležitost k veřejnému uvedení nastudované skladby

5.7.9 Vyučovací předmět: **Soubořová hra bicích nástrojů**

Soubořová hra bicích nástrojů základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Volitelné předměty	Přípravná soubořová hra	–	2	2	2	–	–	–	–	–	–	–
	Soubořová hra	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2

Charakteristika předmětu:

Přípravná soubořová hra a soubořová hra bicích nástrojů jsou realizovány v souboru **Aries**.

Soubor bicích nástrojů Aries je vytvořen ze žáků třídy bicích nástrojů a doplněný o hráče ze tříd klavírních a hry na baskytaru. Soubor je tvořen několika hráčskými kolektivy různé úrovně – od žáků začínajících po žáky II. cyklu. Tomu odpovídá i náročnost repertoáru. Soubořová hra v maximální míře umožňuje praktické využití dovedností a návyků získaných v individuální výuce a vytváří prostor pro vnímání hry spoluhráčů, souhru, nácvik frázování odpovídajícímu danému žánru a hodnocení výkonu svého i ostatních. Členové souboru jsou vedeni ke správnému vystupování a chování na pódiu i mimo něj. Soubor Aries od svého založení na vysoké úrovni reprezentuje školu, město, ale obecně naše hudební školství na pódii doma i v zahraničí. Členství souboru je pro žáky vysoce motivujícím faktorem a obecně prestižní záležitostí.

Školní výstupy

Přípravná soubořová hra

1. ročník : Žáci

- vnímají hru spoluhráčů, doprovází je elementárním rytmem
- zvládnou jednoduché party v duu a triu, party melodických nástrojů i percussion

2. ročník : Žáci

- u nástrojů nevyžadujících nácvik speciálních technik zvládají jednoduché doprovodné rytmy
- jsou schopni na elementární úrovni samostatně řešit rukoklady probíraných soubořových partů

3. ročník : Žáci

- zahrají v souboru většinu klasického soubořového repertoáru
- se bezpečně zorientují v notovém materiálu soubořových partů

Soubořová hra

Školní výstupy I. stupeň

1. ročník : Žáci

- zahrají v souboru snadnější skladby jazzového repertoáru
- zvládnou základní principy frázování jak na melodické tak i na ostatní bicí nástroje v souhře s ostatními hráči

2. ročník : Žáci

- zvládnou souborový repertoár tak, aby byli schopni veřejných koncertních vystoupení.
- zvládnou náročnější party v rychlých tempech, v některých skladbách zvládnou party více nástrojů

3. ročník : Žáci

- zahrají krátká sóla
- se volně orientují v souborových partech nástrojů melodických, bicí soupravy i tympanů

Školní výstupy II. stupeň

1. ročník : Žáci

- zvládnou i náročnější jazzové party a polyrytmiku
- zvládnou celý souborový repertoár a odpovídajícím výkonem dokáží na koncertním pódiu zaujmout posluchače po stránce umělecké i divácké

2. ročník : Žáci

- zvládnou celý souborový repertoár a odpovídajícím výkonem dokáží na koncertním pódiu zaujmout posluchače po stránce umělecké i divácké
- vnímají již zcela vědomě souvislosti mezi vlastní hrou a ostatními hlasy souboru

3. ročník : Žáci

- jsou při specializaci na melodické nástroje schopni sólově interpretovat delší úseky umělé hudby
- využijí nabytých znalostí a dovedností při realizaci rozsáhlejších souborových cvičení či krátkých skladeb

4. ročník : Žáci

- zvládnou samostatnou sólovou improvizaci na melodické nástroje, percussion i bicí soupravu

5.8.1 Vyučovací předmět: **Hudební nauka**

Hudební nauka základní studium		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hudební nauka		1	1	1	1	1	1	1	1	–	–	–
Volitelné předměty	Hudební nauka	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1

Charakteristika předmětu

V předmětu **hudební nauka** jsou naplňovány výstupy vzdělávací oblasti Recepce a reflexe hudby, vždy však v úzkém propojení s principy oblasti Hudební interpretace a tvorba. Důsledně je **uplatňován činnostní princip**, kdy konkrétnímu teoretickému poznatku předchází vlastní (byť elementární) interpretační zkušenost (v oblasti činnosti instrumentálních, vokálních, hudebně pohybových a poslechových), ze které je poznatek vyvozen. Důraz je kladen na **praktické využití** teoretického materiálu a kreativitu žáků. Obsah předmětu reaguje na **aktuální potřeby individuální výuky**. Ve výuce předmětu je v maximálním rozsahu využívána moderní audiovizuální a informační technika, názorné pomůcky a motivující a zábavné formy práce, vč. vlastních prezentací a projektů žáků. Velká pozornost je věnována vytváření a dodržování hudební kázně, sebekázně, rozvíjení kritického myšlení a vytváření širšího kulturního přehledu. Součástí pojetí předmětu jsou návštěvy divadelních představení, koncertů a přednášek.

V předmětu se žáci seznámí s notačním programem Sibelius a možnostmi, které poskytuje hudebníkům a aranžérům.

Školní výstupy

Základní studium I. stupně

1. ročník

Rytmicko pohybové dovednosti a činnosti	Žák rozvíjí metrické, rytmické, a tempové citění prostřednictvím hry na tělo – imitací ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. Rozliší dobu přízvučnou (důraz) a nepřívzučnou/é (v různých taktech). Seznámí se základními taktovacími schémata (metrum dvoudobé a třídobé). Zatančí tance ve dvou a třídobém metru + pokusí se o vlastní kreace. Pohybově ztvární vybrané písně a poslechové skladby. Tvořivě zakončí rytmus/melodii (předvěti – doplní závěti).
Teoretické poznatky a znalosti	Žák naváže na látku PHV. Prakticky prokáže znalost základních pojmů a dokáže je použít: pojmenuje a zapíše noty v rozmezí oktáv malá – tříčárkovaná: a – d ³ , posuvky (#, b), zvládne základy notopisu. Vysvětlí význam označení taktu (vrchní a spodní číslice). Vytleská/zahraje rytmy v taktech 2/4, 3/4 (4/4). Pojmenuje a zahraje noty a pomlky různých délek. Vysvětlí a prakticky předvede znalost pojmů prima volta, seconda volta. Doplní chybějící taktové čáry, noty/pomlky. Vysvětlí princip stavby stupnice (C dur). Vysvětlí pojmy celý tón – půltón. Pojmenuje intervaly mezi stupni stupnice (prima, sekunda, tercie, kvarta, kvinta). Vysvětlí pojem trojzvuk/akord (1 - 3 - 5). Prokáže znalost pojmů: předehra a mezihra, dohra. Rytmus, tempo. Rozliší, vysvětlí a předvede dynamickou škálu: <i>pp</i> – <i>p</i> - <i>mf</i> – <i>f</i> – <i>ff</i> , crescendo – decrescendo.
Intonace a sluchová průprava	Žák analyzuje, pojmenuje a zazpívá probrané intervaly, celý tón – půltón. Durový trojzvuk (1-3-5). Osvojí si opěrné písně upevňující intonaci durového trojzvuku (trojzvuk i volné nástupy stupňů). Zvládne reprodukci předebraného motivu s transpozicí do své hlasové polohy.
Receptivní činnosti	Žák vysvětlí význam pojmů zvuk a tón, vyjmenuje jeho vlastnosti. Popíše a prakticky předvede orientaci ve zvukovém prostoru, rozliší pojmy vysoko – nízko, rychle – pomalu. Rozliší základní hudební nástroje podle vzhledu i barvy zvuku, hudbu pro nástroje a lidské hlasy. Vyjádří mimohudební obsah hudební ukázky (slovně, pohybem, malováním...) – chápe hudbu jako řeč svého druhu.

2. ročník

<p>Rytmicko pohybové dovednosti a činnosti</p>	<p>Žák rozvíjí své metrické, rytmické, a tempové citění, zvládne rytmy ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu (informativně v taktu osminovém), vysvětlí prodloužení délky noty a zahraje tečkovaný rytmus. Rozezná a určí dobu přízvučnou, (důraz) a doby nepřízvučné (v různých taktech). Zvládne rytmický kánon a rytmický vícehlas (dvoj-, troj- ve skupinách). Zvládne rytmický diktát reprodukční (zápis rytmu na kostky nebo klasicky), kontrolní následný (žáci upozorní na chyby oproti zápisu) i rytmický diktát vyhledávací (žáci vyhledávají znějící cvičení/příklad). Seznámí se základními taktovacími schémata (metrum dvoudobé a třídobé). Zatančí tance ve dvou a třídobém metru + pokusí se o vlastní kreace. Pohybové ztvární vybrané písně a poslechové skladby.</p>
<p>Teoretické poznatky a znalosti</p>	<p>Žák naváže na látku 1. ročníku. Prakticky prokáže znalost základních pojmů a dokáže je použít: pojmenuje a zapíše noty v rozmezí g – d³. Prokáže orientaci v F klíči (flétnisté a houslisté informativně). Popíše a vysvětlí stavbu durové stupnice, vyjmenuje probrané stupnice do 3 # a b v předznamenání. Vyjmenuje posuvky ve správném pořadí. Vysvětlí pojmy tónika, dominanta a použije je při elementárním doprovodu písní.</p> <p>Zvládne základní pojmy italského hudebního názvosloví.</p> <p>Vysvětlí pojmy předtaktí, synkopa, koruna.</p> <p>Prokáže znalost malých písňových forem a aplikuje ji při analýze písní (a, ab, aba, abc), vysvětlí pojem perioda a prakticky prokáže tvořivým zakončením předvětí. Vysvětlí pojem malé rondo.</p>
<p>Intonace a sluchová průprava</p>	<p>Rozliší tonalitu a melodii dur a moll. Zvládne, popíše, rozliší a intonuje intervaly od primy po oktávu (bez bližší specifikace). Rozliší a zapíše celý tón – půltón (velkou a malou sekundu), trojzvuk dur a moll (1-3-5). Na základě opěrných písní intonuje 1.- 3. – 5. stupeň ze znějícího akordu. Zaspívá ve dvojhlasu (polyfonně i homofonně – lidový dvojhlas). Zapíše jednoduchou melodii jako melodický diktát. Zopakuje předebraný motiv ve své hlasové poloze.</p>
<p>Receptivní činnosti</p>	<p>Rozezná a pojmenuje hudební nástroje na základě sluchové analýzy. Rozliší a pojmenuje orchestry (symfonický – dechový - smyčcový). Rozliší dvě současně znějící melodie i melodii x doprovod. Hudební forma (malé písňové, rondo). Rozliší a popíše funkční typy hudby - hudba k různým příležitostem (fanfára, pochod, tanec, ukolébavka...) včetně státní hymny.</p>

3. ročník

Rytmicko pohybové dovednosti a činnosti	Prakticky prokáže orientaci v taktech čtvrtových (orientačně osminových). Vysvětlí a zahraje tečkovaný rytmus a synkopu. Zahraje ve skupině v rytmickém vícehlasu (dvoj-, troj-). Zvládne rytmický diktát. Zvládne základy taktování dvoudobého a třídobého metru. Zatančí ve dvou a třídobém metru, vytváří pohybové kreace. Vysvětlí pojem mateník a zahraje/zapívá příslušné písně.
Instrumentální činnosti	Využije dovedností získaných při výuce svého studijního zaměření při doprovodech písní dle dispozic třídy, realizaci jednoduchých partitur a obecně souborové hře ve třídě. Zvládne hru na nástrojích orffovského instrumentáře a pokusí se o elementární improvizaci v dórské tónině.
Teoretické poznatky a znalosti	<p>Žák naváže na látku 2. ročníku. Prakticky prokáže znalost základních pojmů a dokáže je použít: určí a pojmenuje základní intervaly, rozliší a zapíše celý tón – půltón (velkou a malou sekundu). Určí a vytvoří velkou a malou tercii.</p> <p>Prakticky prokáže orientaci v notovém zápisu – da Capo, DC al Fine.</p> <p>Prokáže znalost stupnic do 5 posuvek v předznamenání. Vysvětlí stavbu mollové stupnice aiolské a její odvozování. Vysvětlí vztah stupnic paralelních.</p> <p>Vysvětlí pojem enharmonická záměna a vytvoří dvojice tónů enharmonických.</p> <p>Popíše intervalové složení durového a mollového kvintakordu. Vysvětlí a pojmy tónika, dominanta, subdominanta.</p> <p>Zvládne oktávovou transpozici.</p> <p>Vysvětlí a zapíše prodloužení noty (tečka, ligatura).</p> <p>Prokáže znalost hudebních forem a aplikuje ji při analýze písní a poslechových skladeb (perioda, malá písňová forma a, ab, aba, abc, ABA, malé rondo).</p> <p>Vysvětlí pojem ostinato a uplatní jej v doprovodu písní.</p>
Intonace a sluchová průprava	Rozliší tonalitu a melodii dur a moll. Zvládne, popíše, rozliší a intonuje intervaly od primy po oktávu (čisté, velké a malé). Rozliší a určí celý tón – půltón (velkou a malou sekundu), trojzvuk dur a moll (1-3-5). Na základě opěrných písní intonuje 1.- 3. – 5. stupeň ze znějícího akordu dur i moll. Zapívá ve dvojhlasu. Určí a pojmenuje obraty durového kvintakordu. Zapíše jednoduchou melodii jako melodický diktát. Zopakuje předebraný motiv ve své hlasové poloze.
Receptivní činnosti	Reozná a pojmenuje nástroje symfonického orchestru. Rozliší a pojmenuje orchestry (symfonický – smyčcový – dechový – jazzový – taneční). Rozliší a pojmenuje základní lidské pěvecké hlasy. Rozliší dvě současně znějící melodie i melodii x doprovod. Hudební forma (malé písňové, rondo, velká písňová ABA). Rozliší a popíše funkční typy hudby - hudba k různým příležitostem (fanfára, pochod, tanec, ukolébavka...) včetně státní hymny. Popíše, vysvětlí a na základě poslechu určí komorní uskupení (duo, trio). Kreativně vytvoří mimohudební program k hudebním ukázkám.

4. ročník

Rytmicko pohybové dovednosti a činnosti	<p>Prohlubuje návyky a dovednosti z minulých ročníků. Prakticky prokáže orientaci v takttech čtvrtvých i osminových. Vysvětlí a zahraje tečkovaný rytmus, synkopu a triolu. Zahraje ve skupině v rytmickém vícehlasu (dvoj-, troj-). Zvládne rytmický diktát. Zvládne základy taktování dvoudobého a třídobého metra. Zatančí ve dvou a třídobém metru vč. polky, vytváří pohybové kreace. Vysvětlí pojem mateník a zahraje/zazpívá příslušné písně. Prakticky se seznámí se s taktováním dvoudobého, třídobého (čtyřdobého) metra.</p>
Instrumentální činnosti	<p>Teoretické poznatky a pojmy aplikuje při vokálních, instrumentálních a pohybových činnostech a ověřuje jejich platnost v praxi.</p> <p>Vytvoří vlastní melodické a rytmické útvary, doprovody, předeheru, mezihru, dohru tvořivě použije elementární hudební formy.</p>
Teoretické poznatky a znalosti	<p>Žák naváže na látku 3. ročníku. Prakticky prokáže znalost pojmů a dokáže je použít: určí a pojmenuje základní intervaly, rozliší a zapíše velkou a malou sekundu a tercii, tóny doškláné a nedoškláné.</p> <p>Prokáže znalost stupnic s # i b do 5 posuvek v předznamenání. Vysvětlí odvozování mollových stupnic a stavbu stupnice mollové aiolské, harmonické a melodické. Stupnice paralelní.</p> <p>Popíše intervalové složení durového kvintakordu a jeho obrátů. Rozliší, vytvoří a vysvětlí intervalové složení 4 druhů kvintakordů. Vytvoří durový kvintakord od daného tónu a kvintakordy na stupních durové stupnice.</p> <p>Zvládne oktávovou transpozici a pokusí se o transpozici do F klíče nebo jiné tóniny (nástroje s B laděním).</p> <p>Prakticky prokáže orientaci v notovém zápisu – da Capo, DC al Fine, dal Segno, DS al Fine, al Coda.</p>
Intonace a sluchová průprava	<p>Prakticky prokáže znalost intervalů (sluchovou analýzou, zpěvem). Prakticky prokáže znalost (sluchovou analýzou) všech druhů kvintakordů (melodicky) a obrátů durového kvintakordu (melodicky). Rozliší a určí celý tón – půltón (velkou a malou sekundu), trojzvuk dur a moll (1-3-5). Zaintonuje 1.- 3. – 5. stupeň ze znejícího akordu dur i moll. Zazpívá ve dvojhlasu. Určí a pojmenuje obraty durového kvintakordu. Zapiše jednoduchou melodii jako melodický diktát. Zopakuje předebraný motiv ve své hlasové poloze.</p>
Receptivní činnosti	<p>Naváže na látku 3. ročníku, vysvětlí pojem opera a jeho části (předehera, árie, duet, sbor). Pojmenuje komorní soubory (kvarteto). Rozliší hudbu orchestrální a komorní, vokální a instrumentální. Rozliší a pojmenuje typy lidských pěveckých hlasů. Vysvětlí pojem variace.</p> <p>Prokáže znalost hudebních forem a aplikuje ji při analýze písní a poslechových skladeb (perioda, malá písňová forma a, ab, aba, abc, ABA, malé rondo).</p>

5. ročník

Rytmicko pohybové dovednosti a činnosti	<p>Prohlubuje návyky a dovednosti z minulých ročníků. Prakticky prokáže orientaci v takttech čtvrtvých i osminových. Vysvětlí a zahraje tečkovaný rytmus, synkopu a triolu. Zahraje ve skupině v rytmickém vícehlasu (dvoj-, troj-). Zvládne rytmický diktát. Zvládne základy taktování dvoudobého a třídobého metra. Zatančí ve dvou a třídobém metru vč. polky, vytváří pohybové kreace. Vysvětlí pojem mateník a zahraje/zazpívá příslušné písně. Prakticky se seznámí se s taktováním dvoudobého, třídobého (čtyřdobého) metra. Rozliší polku, valčík, mateník- furiant.</p>
Instrumentální činnosti	<p>Teoretické poznatky a pojmy aplikuje při vokálních, instrumentálních a pohybových činnostech a ověřuje jejich platnost v praxi.</p> <p>Vytvoří vlastní melodické a rytmické útvary, doprovody, předehtu, mezihru, dohru tvořivě použije elementární hudební formy.</p> <p>Na perkuse vytváří čtyřtaktí ve dvou- a třídobém metru. Uplatní se ve hře rytmických patternů, k rytmům přiřadí správné nástroje.</p>
Teoretické poznatky a znalosti	<p>Žák naváže na látku 4. ročníku. Prakticky prokáže znalost pojmů a dokáže je použít: určí a pojmenuje základní intervaly, rozliší a zapíše velkou a malou sekundu a tercii, tóny doškálné a nedoškálné. Vysvětlí, prokáže a vytvoří obraty intervalů.</p> <p>Vysvětlí hudební značky, názvosloví, frázování, dynamická a tempová označení, a to vše realizuje i prakticky</p> <p>Popíše a vysvětlí stavbu durových a mollových stupnic, vyjmenuje probrané durové a mollové stupnice, vysvětlí vztahy paralelní a stejnojmenné stupnice. Popíše a vysvětlí stavbu stupnice pentatonické a chromatické. Prokáže znalost principu kvart kvintového kruhu.</p> <p>Rozliší, vytvoří a vysvětlí intervalové složení 4 druhů kvintakordů. Vytvoří durový kvintakord a jeho obraty od daného tónu a kvintakordy na stupních probraných stupnic.</p> <p>Zvládne oktavovou transpozici a pokusí se o transpozici do F klíče nebo jiné tóniny (nástroje s B laděním).</p> <p>Na písňovém materiálu vysvětlí princip vybočení do dominantní tóniny.</p> <p>Prakticky prokáže orientaci v notovém zápisu – da Capo, DC al Fine, dal Segno, DS al Fine, al Coda.</p>
Intonace a sluchová průprava	<p>Zazpívá/zahraje a určí durový (mollový) kvintakord a jeho obraty, zazpívá/zahraje a zaznamená jednoduché melodicko-rytmické útvary, zazpívá a určí předehtané tóny a intervaly, zazpívá a pojmenuje dvojzvuky, trojzvuky.</p> <p>Bezpečně určí kvintakordy, analyzuje obraty dur. kvintakordu.</p>
Receptivní činnosti	<p>Vysvětlí a popíše hudebně výrazové prostředky – z čeho se dělá hudba? Analýzou určí u konkrétní ukázky určí dominantní hudebně výrazové prostředky.</p> <p>Rozliší, vysvětlí a prakticky v kolektivu předvede jednohlas – vícehlas. Rozliší a vysvětlí pojmy homofonie a polyfonie.</p> <p>Formuluje a uplatní svůj názor v diskuzi jak vznikla hudba? Seznámí se a prokáže orientaci v hudbě nejstarších období (nejstarší hudební památky – gregoriánský chorál – románské období – gotika – renesance) .</p>

6. ročník

Rytmicko pohybové dovednosti a činnosti	<p>Prohlubuje návyky a dovednosti z minulých ročníků. Prakticky prokáže orientaci v používaných taktech. Uplatní se v rytmickém vícehlasu dvoj-, troj- (skupiny).</p> <p>Rozliší probírané tance lidové a společenské.</p>
Instrumentální činnosti	<p>Teoretické poznatky a pojmy aplikuje při vokálních, instrumentálních a pohybových činnostech a ověřuje jejich platnost v praxi.</p> <p>Zahraje rytmický part poslechové skladby, uplatní se v souhře rytmických nástrojů.</p> <p>Na perkuse vytváří čtyřtakti ve dvou- a třídobém metru. Uplatní se ve hře rytmických patternů i na základě improvizace (latinsko americká hudba), k rytmům přiřadí správné nástroje.</p> <p>Zvládne základy improvizace (v dórské tónině, na základě pevného harmonického schématu -passacaglia). Uplatní se při tvořivém zakončení periody. Zvládne vlastní variace na lidovou písničku.</p> <p>Vlastní praxí ověří poznatky získané při studiu vývojových etap hudebního umění.</p> <p>Zhodnotí svůj instrumentální projev i projev kolektivu, vyjádří názor na a zdůvodní jej.</p>
Teoretické poznatky a znalosti	<p>Popíše a vysvětlí stavbu intervalů a zapíše je; použije durový a mollový kvintakord a jeho obraty, zvětšený a zmenšený kvintakord; vysvětlí stavbu septakordů, použije dominantní septakord.</p> <p>Popíše a vysvětlí stavbu celotónové stupnice.</p> <p>Vysvětlí a prakticky předvede spojování akordů za použití obrátů kvintakordu se zadržováním společných tónů.</p> <p>Vytvoří kvintakordy na stupních durové a mollové stupnice. Prokáže znalost principu kvart kvintového kruhu, vysvětlí a popíše stupnice enharmonické. Popíše a vysvětlí stavbu durových a mollových stupnic, vyjmenuje probrané durové a mollové stupnice, vysvětlí vztahy paralelních a stejnojmenných stupnic a orientuje se i ve stupnicích starých (církevních).</p> <p>Vyjmenuje a vysvětlí význam harmonických funkcí a vytvoří jednoduchý doprovod k lidové písni / jednoduché melodii.</p>
Intonace a sluchová příprava	<p>Upevní získané dovednosti a znalosti a uplatní je při sluchové analýze, intonaci a sólovém i kolektivním zpěvu.</p> <p>Zhodnotí svůj pěvecký projev i projev kolektivu, vyjádří názor na a zdůvodní jej.</p>
Receptivní činnosti	<p>Popíše dominantní rysy a charakteristické znaky hudby probraných epoch a uměleckých směrů (baroko a klasicismus), přiřadí k nim zvukové ukázky. Popíše, vysvětlí a na základě ukázek analyzuje hudební formy sonáta, fuga, opera (árie), sonátová forma, symfonie, rondo, variace.</p> <p>Rozliší, vysvětlí a prakticky v kolektivu předvede jednohlas – vícehlas. Rozliší a vysvětlí pojmy homofonie a polyfonie.</p> <p>Prokáže orientaci v hudebně výrazových prostředcích a funkčních typech hudby. Vysvětlí a realizuje pojem zvukomalba.</p>

7. ročník

Rytmicko pohybové dovednosti a činnosti	<p>Prohloubí dovednosti a návyky z minulých ročníků. Vysvětlí a uplatní ve hře synkopu, triolu. Respektuje principy a odlišnosti hudby nonartificiální - off beat, frázování. Realizuje rytmickou složku boogie, blues, swing. Realizace rytmické složky poslouchané skladby.</p> <p>Prohlubuje návyky a dovednosti z minulých ročníků. Prakticky prokáže orientaci v používaných taktích. Uplatní se v rytmickém vícehlasu dvoj-, troj- (skupiny).</p> <p>Rozliší probírané tance lidové a společenské, rytmickou složku různých žánrů hudby nonartificiální.</p>
Instrumentální činnosti	<p>Teoretické poznatky a pojmy aplikuje při vokálních, instrumentálních a pohybových činnostech a ověřuje jejich platnost v praxi. Instrumentální složka je nedílnou součástí výuky.</p> <p>V maximální míře využije dovednosti získané při individuálním studiu.</p> <p>Vytvoří vlastní melodické a rytmické útvary, doprovody, předeheru, mezihru, dohru tvořivě použije elementární hudební formy.</p>
Teoretické poznatky a znalosti	<p>Dosud získané poznatky a vědomosti systematizuje a využívá v praktických činnostech – aranžérských a kompozičních pokusech.</p> <p>Popíše a vysvětlí stavbu intervalů a zapíše je; použije durový a mollový kvintakord a jeho obraty, zvětšený a zmenšený kvintakord; vysvětlí stavbu septakordů, použije dominantní septakord a jeho obraty.</p> <p>Zvládne a uplatní elementární základy harmonie - vysvětlí a prakticky předvede spojování akordů za použití obrátů kvintakordu se zadržováním společných tónů na hudebních formách z oblasti nonartificiální hudby (12 taktové schéma blues ...).</p> <p>Zvládne elementární dovednosti v práci s notačním programem, prakticky si osvojí elementární funkce. Aplikuje získané znalosti (příprava partitury, zápis not, stavba akordů, harmonizace jednoduché melodie...).</p>
Intonace a sluchová průprava	<p>Upevní získané dovednosti a znalosti a uplatní je při sluchové analýze, intonaci a sólovém i kolektivním zpěvu.</p> <p>Zhodnotí svůj pěvecký projev i projev kolektivu, vyjádří názor na a zdůvodní jej.</p>
Receptivní činnosti	<p>Popíše dominantní rysy a charakteristické znaky hudby probraných epoch a uměleckých směrů (romantismus, impresionismus, hudba XX. století), přiřadí k nim zvukové ukázky. Prokáže orientaci v základním členění hudebních dějin a přiřadí hlavní představitele do hudebních epoch.</p> <p>Zapojí se do diskuze: Kdy vznikla populární hudba? a svůj názor obhájí. Prokáže orientaci v základním členění populární hudby XX. století – od kořenů až po 50.léta XX. století a přiřadí hlavní představitele k jednotlivým žánrům.</p>

Základní studium II. stupně

Obsah studia vychází z konkrétních potřeb ve vazbě na interpretaci studovaných děl v rámci individuální nebo souborové praxe. Předmět lze pojímat i jako přípravu k dalšímu studiu a přijímacím zkouškám na střední odborné školy. Za použití notačního software je větší pozornost věnována základům harmonie (harmonizaci) a vlastním aranžérským pokusům.

V oblasti hudební percepce se zaměřujeme na závažnější a rozsáhlejší díla široké hudební a žánrové škály. V oblasti hudby nonartificiální uplatňujeme kritický přístup a formulování názorů na základě hlubších znalostí vývoje hudebního umění obecně. Využíváme formy vlastních projektů a prezentací.

1. ročník

Rytmicko pohybové dovednosti a činnosti	Propojí teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi, využije je v praxi, vysvětlí význam tohoto spojení pro svůj studijní obor nebo další praxi.
Instrumentální činnosti	Propojí teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi, využije je v praxi, vysvětlí význam tohoto spojení pro svůj studijní obor nebo další praxi. Zhodnotí svůj pěvecký projev i projev kolektivu, vyjádří názor a zdůvodní jej. Uplatní se při přípravě absolventského koncertu své třídy.
Teoretické poznatky a znalosti	Propojí teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi, využije je v praxi, vysvětlí význam tohoto spojení pro svůj studijní obor nebo další praxi. Uplatní se při přípravě absolventského koncertu své třídy po stránce dramaturgie.
Intonace a sluchová průprava	Upevní získané dovednosti a znalosti a uplatní je při sluchové analýze, intonaci a sólovém i kolektivním zpěvu. Zhodnotí svůj pěvecký projev i projev kolektivu, vyjádří názor na a zdůvodní jej.
Receptivní činnosti	Sumarizuje získané vědomosti a znalosti, na základě poslechu formuluje svůj názor na interpretaci i jednotlivá díla hudby artifiální i nonartifiální. Svůj názor odůvodní a v diskusi obhájí. Popíše dominantní rysy a charakteristické znaky hudby různých epoch a uměleckých směrů hudby artifiální i nonartifiální, přiřadí k nim zvukové ukázky. Pojmenuje hudební druhy a formy. Prokáže orientaci v základním členění hudebních dějin a přiřadí hlavní představitele do hudebních epoch. Rozliší a vysvětlí pojmy etnická hudba, crossover, world music a přiřadí k nim ukázky. Aktivně navštěvuje koncerty, interní večírky a divadelní představení, vyjádří svůj názor na hudební prožitek, porovná ukázky různé kvality a zdůvodní svůj výběr vlastním názorem.

5.8.2 Vyučovací předmět: Hudební informatika

Hudební informatika		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hudební informatika		–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty	Hudební informatika	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1

Charakteristika předmětu

V předmětu Hudební informatika jsou naplňovány výstupy vzdělávací oblasti Recepce a reflexe hudby. Předmět je realizován v 6. a 7. ročníku I. stupně a 1. až 4. ročníku II. stupně v rozsahu 1 hodiny týdně. Pojetí předmětu vychází ze skutečnosti, že žák zvládl požadované výstupy předmětu Hudební nauka a je schopen v tomto věku získané teoretické poznatky uplatnit.

Předmět Hudební informatika prostřednictvím notačního software Sibelius zprostředkovává na vyšší úrovni praktickou aplikaci vědomostí z hudební teorie (elementární harmonie /psaní a spojování akordů/, harmonizace melodie, práce s hudební formou ...), poskytuje základy instrumentace, aranžování a jednoduchých úprav hudebního materiálu s následným vytvářením zvukových a grafických výstupů. V neposlední řadě slouží i jako příprava k talentovým zkouškám na konzervatoře (obor skladba). V širším pojetí hudební informatika poskytuje prostor pro práci s dalšími hudebními programy a multimédií obecně.

Práce s notačním programem je pro žáky obecně velmi atraktivní a tímto způsobem jsou motivováni k dalšímu vzdělávání v oblasti hudební teorie. Dalším pozitivním rysem je možnost realizace výstupů přímo ve výuce: žáci hrají své vlastní úpravy, podílí se na jejich nácviu a tak získávají nové zkušenosti z oblasti vedení souboru a nácviu skladeb.

Školní výstupy

I. stupeň základního studia

1. ročník : Žák

- otevře program a připraví partituru s příslušným počtem partů
- zvládne způsoby vkládání not (myší, kombinací s použitím číselné klávesnice)
- zvládne editaci taktových čar (repetice)
- zvládne princip označení (objekt, takt, part)
- zvládne techniku kopírování a následného vkládání not a taktů
- zvládne vkládání textů do partitury (název, autor, písňový text 1. sloky)
- rozliší a správně použije ligaturu a legato

2 . ročník : Žák

- zvládne základní editaci dokumentu (nastavení okrajů)
- zvládne základní editaci dokumentu (přidání a odstranění taktů z partu i partitury)
- zvládne editaci taktových čar, vč. prima a sec.volty
- zvládne psaní akordů pomocí zkratek
- zvládne zápis kvintakordů/septakordů a jejich obrátů a realizuje kadenci se zadržováním tónů
- zvládne vkládání textů do partitury (název, autor, písňový texty více slok)
- zvládne vkládání textů do partitury (akordické značky)
- zvládne vkládání textů do partitury (dynamická znaménka)
- zvládne vkládání textů do partitury (tempové označení)
- zvládne zápis a jednoduchou úpravu (harmonizaci) lidové písně nebo jednoduché melodie
- funkčně využije klávesových zkratek při zápisu i editaci

II. stupeň základního studia

1. ročník : Žák

- zapíše polyfonní dvojhlas do jedné osnovy
- zvládne způsoby vkládání not (za použití klaviatury)
- zvládne zápis předtaktí
- zvládne zápis střídavých taktů
- zvládne zápis triol (kvintol etc.)
- uplatní v zápisu změny tempa, vč. fermaty
- vloží texty do partitury, vč. textů písňových pro více slok, akordických značek, dynamických znamének
- zvládne základy editace vč. coda phrases (Da Capo, Dal Segno, Coda)
- zvládne nastavení stránky, partu a jejich formátování
- správně použije ornamentiky (ligatura a legato, staccato ...)
- zvládne vkládání textů do partitury (změny dynamiky a tempa)
- zvládne zápis a jednoduchou úpravu (harmonizaci) lidové písně nebo jednoduché melodie a její instrumentaci pro třídní kolektiv
- zvládne a využije práci s mixerem zvuku
- prakticky prokáže základní znalost instrumentace (vytvoření partitury)

2. ročník : Žák

- zvládne nastavení stránky, partu a jejich formátování (počet taktů v osnově, počet osnov na stránce)
- uplatní v zápisu výrazová znaménka (dynamika, smyky, pizzicato, arco)
- vysvětlí a funkčně aplikuje ve zvukovém výstupu zápis akordů (arpeggio, strumming)
- zapíše party různých nástrojů, vč. nástrojů bicích
- uplatní v zápisu zkratek
- zvládne transpozici do různých tónin
- vysvětlí a uplatní princip zápisu nástrojů v různých laděních
- zvládne zápis lidové písně nebo jednoduché melodie podle sluchu a její jednoduchou úpravu (harmonizaci) a instrumentaci pro třídní kolektiv
- funkčně zpracuje zvukový výstup (dynamika, důrazy, frázování ...)

3. ročník : Žák

- zapíše text k polyfonnímu dvojhlasu v jedné notové osnově
- prakticky prokáže znalost notace v různých klíčích a realizuje zápis
- zvládne zápis alternativního partu (ossia staff)
- vysvětlí a prakticky využije orientačních značek (rehearsal marks)
- funkčně zpracuje zvukový výstup (dynamika, důrazy, frázování ...)
- funkčně uplatní využití mixeru zvuku, vytvoří zvukové výstupy
- využije možností aplikace Ideas (výběr a vložení patternů a harmonických/melodických úseků)
- zvládne instrumentaci hudebního materiálu pro třídní kolektiv/sbor

4. ročník : Žák

- kreativně využije vědomostí a dovedností získaných v předešlém období studia
- zvládne elementární instrumentaci hudebního materiálu různých stylových období a žánrů, prakticky prokáže znalost instrumentace
- na půdorysu jednoduchých hudebních forem se vytvoří vlastní kompozici
- vytvoří vlastní úpravu písně/skladby pro třídní kolektiv a ten následně realizuje

6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

Pokud prokáží zájem a potřebné předpoklady pro studium některého z vyučovacích oborů, jsou do výuky na naší škole zařazováni také žáci, kteří jsou diagnostikováni jako žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Pokud míra postižení, omezení nebo znevýhodnění neumožňuje výuku s možností individuálního přístupu podle školního vzdělávacího programu (pomalejší tempo výuky, jiné rozvržení učiva, výuky v kratších blocích) jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, který je vytvářen na příslušný školní rok (vyhláška č. 73/2005 Sb). Na jeho přípravě se podílí kromě vyučujícího i další vyučující (vyučující kolektivních disciplín, výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem ZŠ, případně školním psychologem). Rozmístění výuky je koncipováno způsobem, aby nebyli znevýhodnění žáci s omezenou mobilitou. Důležitým prvkem je začlenění žáka do kolektivních disciplín (sborový zpěv, souborová a orchestrální hra), vždy s uplatněním individuálního přístupu. Nezbytnou a důležitou součástí tohoto snažení je zájem a podpora ze strany rodičů.

Žáci pěveckého oddělení, u kterých byly zjištěny speciální vzdělávací potřeby lékařem – foniatrem, logopedem, nebo speciálním pedagogickým centrem, jsou vzdělávání prostřednictvím individuálního plánu zpravidla na jeden školní rok, který je součástí pedagogické dokumentace (včetně lékařských zpráv a vyjádření odborných poradců).

Podobný přístup uplatňujeme i u žáků nediodagnostikovaných, pokud to vyžaduje jejich momentální situace.

7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

7.1.

Žáci, kteří jsou diagnostikováni jako mimořádně nadaní, jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, který je vytvářen na příslušný školní rok (vyhláška č. 73/2005 Sb). Na jeho přípravě se podílí kromě vyučujícího nástroje i další vyučující (vyučující kolektivních disciplín, výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem ZŠ, případně školním psychologem). Kromě zvýšené dotace hodin lze díky součinnosti ZŠ a ZUŠ upravit i výuku některých předmětů ZŠ a tím vytvořit širší časový prostor pro přípravu (před talentovými zkouškami, soutěžemi, přijímacími zkouškami).

U těchto žáků podporujeme jejich osobitý umělecký růst, klademe vyšší nároky na samostatnost a věnujeme pozornost jejich roli v kolektivních činnostech: vedeme je k rovnému přístupu k spolužákům méně nadaným, k toleranci, ochotě pomáhat jim a být jim příkladem.

U žáků mimořádně nadaných je předpoklad, že budou obor studovat i na střední odborné škole (konzervatoři). O tomto záměru musí rodiče školu informovat v dostatečném předstihu (minimálně ročním) a konzultovat s příslušným pedagogem a vyučujícím teoretických předmětů (v tomto případě HV). Škola rodiče informuje o možnostech konzultací (dny otevřených dveří, individuální konzultace), nicméně samotné návštěvy a konzultace na navazujících školách nezajišťuje, jsou zcela v kompetenci rodičů žáka. Pedagog na ně obvykle žáka doprovází. Učební plán žáka může být modifikován a upraven dle konkrétních požadavků konzervatoře nebo dané střední školy.

7.2.

Žákům, u kterých dlouhodobě pozorujeme mimořádné dispozice k uměleckému vzdělávání a kteří vykazují vynikající studijní výsledky nebo se cíleně připravují ke studiu na středních nebo vysokých školách uměleckého směru a nejsou diagnostikováni jako žáci mimořádně nadaní, individuální plán nevytváříme, nicméně využíváme všech možností pro dosažení jejich studijního maxima (rychlejší postup ve výuce podle ročníkových výstupů, posílení hodinové dotace, rozšíření a modifikace obsahu učiva, vytváření co největšího prostoru pro veřejné vystupování, účast v soutěžích ...).

O posílení hodinové dotace pro individuální výuky u žáků s mimořádnými dispozicemi pro umělecké vzdělávání rozhoduje ředitelka školy na základě doporučení učitele příslušného oboru a zástupce ředitelky pro ZUŠ.

8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

8.1. Zásady a způsob hodnocení žáků

Hodnocení a klasifikace není cílem vzdělávání. Základním principem hodnocení a klasifikace žáků je zpětná vazba, informace o míře splnění cíle nebo úkolu a motivace k dalšímu studiu. Základním principem je pozitivní hodnocení, pedagog hodnotí skutečné znalosti a dovednosti, nesoustředí se na hledání chyb a nedostatků (nicméně na ně upozorní a vhodnou formou výuky se jim snaží předcházet a nedostatky odstraňovat). Při hodnocení a dílčí i celkové klasifikaci uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt podle individuálních dispozic žáka (fyzických, psychických, sociálních).

Se zásadami hodnocení a klasifikace je seznámen žák i jeho rodiče. Důležitou roli hraje žákovo sebehodnocení a formulování názoru na svůj výkon, výkon spolužáků nebo kolektivu. Hodnoceny nejsou dispozice („talent“), ale konkrétní výkon, snaha, splnění zadaného úkolu, pokrok, který vede ke zvládnutí problematiky a její aplikace. Formou pozitivního hodnocení je rovněž umožnění hry v souborech, výběr pro koncertní vystoupení, hraní sóla a pod.

Žáky hodnotíme na základě těchto kritérií

- míra dosažení školních výstupů pro daný ročník nebo období
- kvalita výsledků vzhledem k dispozicím a osobnímu maximu žáka, individuální dosažený pokrok
- snaha, píle, úroveň přípravy na výuku, zájem o zvolený obor
- při hodnocení uplatňujeme pedagogický takt, výkony na veřejných vystoupeních nehodnotíme bezprostředně a veřejně
- po hodnocení výkonu dáváme žákovi prostor pro sebehodnocení, vyjádření svého názoru

Žáky hodnotíme těmito způsoby:

- slovně průběžně na každé hodině individuální výuky, výkony klasifikujeme alespoň jednou za měsíc do žákovské knížky. Využíváme i neformálního žákova sebehodnocení.
- v teoretických předmětech (recepce a reflexe hudby) používáme různých forem ověřování znalostí: písemné a ústní, individuální a frontální, kvízy, testy, vědomostní soutěže, sluchovou analýzu, poslechové kvízy, elementární kompoziční dovednosti. Žákům zadáváme referáty, tvorbu prezentací a projektů, vlastní kompoziční pokusy na odpovídající úrovni.
- na vysvědčení žáky klasifikujeme žáky dle vyhlášky č. 71 / 2005 Sb. O základním uměleckém vzdělávání
- před koncem školního roku se konají komisionální postupové zkoušky pro žáky všech ročníků I. stupně. Postupové zkoušky jsou klasifikovány, známka však plní pouze

informační funkci vzhledem k závěrečné klasifikaci žáka (výjimkou hodnocení neuspokojivý, které se promítne do závěrečné klasifikace).

- vyučující je povinen vést klasifikaci žáků průkazným způsobem a doložit správnost celkové klasifikace.

8.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Pro vlastní hodnocení školy jsou důležité zejména:

- průběh a formy vzdělávání – uplatňování výchovných a vzdělávacích strategií
- výsledky vzdělávání – dosahování ročníkových školních výstupů vyučovacích předmětů
- míra a úroveň kolektivních činností a jejich reflexe ze strany zřizovatele i veřejnosti, mediální obraz školy v kontextu města i oboru
- míra zapojení školy i jednotlivých pedagogů do oborových a odborných struktur a kulturně společenského života města a regionu
- úroveň personálních a materiálních podmínek pro vzdělávání
- informační a komunikační systém školy (složka ZŠ a ZUŠ, škola a rodičovská veřejnost)
- řízení školy